

150.3 - Micmac

421

M554

(R)

B408-mit

1853

GUACANAGARI	PONTIAC	BLACK HAWK
MONTEZUMA	CAPTAIN PIPE	KEOKUK
GUATIMOTZIN	LOGAN	SACAGAWEA
POWHATAN	CORNPLANTER	BENITO SUAREZ
POCAHONTAS	JOSEPH BRANT	MANGUS
SAMOSET	RED JACKET	COLORADAS
MASSASOIT	LITTLE TURTLE	LITTLE CROW
KING PHILIP	TECUMSEH	SITTING BULL
UNCAS	OSCEOLA	CHIEF JOSEPH
TEDYUSKUNG	SEQUOYA	GERONIMO
	SHABONEE	

TO PERPETUATE THE HISTORY
AND DEVELOPMENT OF THE
PEOPLE REPRESENTED BY THE
ABOVE CHIEFS AND WISE MEN
THIS COLLECTION HAS BEEN
GATHERED BY THEIR FRIEND
EDWARD EVERETT AYER

AND PRESENTED BY HIM
TO
THE NEWBERRY LIBRARY
1911

3174c

Je Pelling

THE GOSPEL

ACCORDING TO SAINT MATTHEW,

IN THE MICMAC LANGUAGE.

PRINTED

FOR THE USE OF THE MICMAC MISSION

BY THE BRITISH AND FOREIGN

BIBLE SOCIETY.

CHARLOTTETOWN:

PRINTED BY G. T. HASZARD.

1853.

ERRATA.

(Keluswokunn obulwjjigasigul.)

PAGE

- 4, Line 11, for "uꝥꝥeðs," read, "uꝥjeds."
- 5, 16, for "nestuøltijji," read, "nestuøltijji."
- 12, 3, for "teljkjstæuadisunigu," read, "telj kjste-
weu-adisunigu."
- 14, 22, for "Uccjsaumꝥ," read, "Uccjsacumꝥ."
- 19, 7, for "muencmdꝥ," read, "muencuide."
- 24, 22, for "Isæø," read, "Isajø."
- 32, 7, for, "uꝥjmundestuucw," read, "uꝥj-mundes-
tuucw."
- 32, 8, for, "uucadok," read, "ucaduok."
- 53, 2, for, "egj-nuudum-woji," read, "kegj-nuudum-
woji."
- 55, 24, for, "mejigalagul," read, "mejigalagul."
- 57, 12, for, "ubataludiu-uꝥ," read, "ubatalu-
dimuꝥ."
- 58, 8, for, "mimaj uijnuc," read, "mimaj-uijnuc."
- 58, 16, for, "umjwet," read, "mujwet."
- 72, 22, 24, for, "tædj-bøgwa-guꝥ," read "tædu-
bøgwa-guꝥ."
- 79, 4, for, "tuna-duonl," read, "tula-duonn."
- 80, 24, insert "uctugul," after "cundꝥ-tadjul."
- 82, 20, after, "wegjic," insert, "ac elkjmajj usuma-
gunisum."
- 83, 26, for, "ancap-umuꝥgul," read, "ancap-tumuꝥ-
gul."
- 93, 23, for, "wejip-cøum-kjacsup," read, wejip-
cøtum-kjacsup."
- 96, 2d line from the bottom, expunge, "unocubem."

KEY.

The CONSONANTS are sounded as in English; *c*, and *g*, being always *hard*, and *h* being somewhat more strongly *aspirated*, when following a vowel, or ending a syllable, than when it precedes a vowel. *W*, ending a word, has its usual *consonant* sound.

The “liquids” *m* and *n*, when *doubled* at the end of words, simply *prolong* their sound.

The VOWELS are sounded as in the following scale :

<i>Short vowels.</i> —	<i>i</i> , it,	<i>Ee</i> , edge,	<i>Aa</i> , am,	<i>Oo</i> , not,	<i>Uu</i> , up,	<i>u</i> . foot.
<i>Long vowels.</i> —	<i>ī</i> , eat,	<i>ē</i> , age,	<i>ā</i> , alms,	<i>ō</i> , ope,	<i>ū</i> . food	
<i>Diphthongs.</i> —	<i>i</i> mine,	<i>ɛ</i> house,	<i>u</i> . mule.			

The sound of the *long* vowels, *ī*, *ē*, *ā*, *ō*, *ū*, when there are *doubled*, is to be simply *prolonged*. When the *short* vowels are doubled, they form distinct syllables.

“Different renderings,” and such “explanatory words,” as usually appear in the *Margin*, are in this work indicated by a Parenthesis, ( ). “Supplied Words,” are enclosed in Brackets, [ ].

N. B. The “Phonetic Alphabet” is used ; and the above KEY will enable any one, with very little trouble, to read and pronounce the Micmac with sufficient correctness to be understood by an Indian.

THE GOSPEL ACCORDING TO MATHEW.

M A T H E W.

CHAP. I.

NA wiggadigun ucit Sesui Gwili wedabecsiu.
Negum na Dawid ucwisul; Dawid Abrahām
ucwisul na.

2. Abrahām wegwisunul Isaac; Isaac wegwisunul
Sacobul; Sacob wegwisunul Sudaḥul ac wiggud-
ultiditku c̄numugwu.

3. Suda wegwisunigu Palessul, ac Saḥul, Tamal
ucwijuosubunul. Ac Palessul wegwisunul Eslomul;
ac Eslom wegwisunul Alamul;

4. Ac Alam wegwisunul Aminidabul; ac Aminidab
wegwisunul Neasonul; ac Neason wegwisunul
Salmomul;

5. Ac Salmom wegwisunul Beosul, ucwigsubun-
ul Leḥabul; ac Beos wegwisunul Obedul; ac Obed
Lutul ucwigsubunul. Ac Obed wegwisunul Sesul;

6. Ac Sesul wegwisunul Dawidul eligewilijul; ac
Dawid eligewit wegwisunul Solumunul, ucwigsub-
unul tan tunc Ulju utebitemsubunul;

7. Ac Solumun wegwisunul Lebeomul; ac Lebeom
wegwisunul Abeul; ac Abe wegwisunul Aseul;

8. Ac Ase wegwisunul Sosepatul; ac Sosepat weg-
wisunul Solamul; ac Solam wegwisunul Osjusul;

9. Ac Osjus wegwijsisunul Səṭanul; ac Səṭan wegwijsisunul Acaşul; ac Acaş wegwijsisunul Esikjał;

10. Ac Esikja wegwijsisunul Manaseul; ac Manase wegwijsisunul Amunul; ac Amun wegwijsisunul Səsi-usul;

11. Ac Səsius wegwijsisunul Secənjusul ac wijigudultjiditku ğinumugwigu; tuğu tilisip keduwajaldimkek Babuləncu.

12. Ac ksjajaldimkek Babuləncu Secənjus wegwijsisunul Saletjululu; ac Saletjul wegwijsisunul Sələbəbulul;

13. Ac Sələbəbul wegwijsisunul Abjudul; ac Abjud wegwijsisunul Eljaćumul; ac Eljaćum wegwijsisunul Asəlul;

14. Ac Asəl wegwijsisunul Sađuucul; ac Sađuuc wegwijsisunul Akimul; ac Akim wegwijsisunul Eljudul;

15. Ac Eljud wegwijsisunul Eljesulul; ac Eljesul wegwijsisunul Matanul; ac Matan wegwijsisunul Saćəbul;

16. Ac Saćəb wegwijsisunul Səsepul, Małi ućinumumul, taŋ wejuhskijintuis Sesus taŋ telujsit Clistewit.

17. Na ućit m'sit taŋ tesijik ancuałujik wedańbecsijik wejađegeme Abłaħamek mjsəcu Dabidek, m'tiln ancuałujik ğel neu. Ac wejađegeme Dabidek mjsəcu ajaldimkek Babuləncu, m'tiln ancuałujik ğel neu. Ac wejađegeme ajaldimkek Babuləncu mjsəcu Clistewit uskijinudim, m'tiln ancuałujik ğel neu.

18. Na teluhsijinuuis Clistewitu: ucwijuł Małiul kedumalıewilijuł Səsepul; ac eşcumunać təcunaşidiew Małi wejuut ućinuncajein Wejiułinicsaŋ iktuğu.

19. Na Sösep uęjnumumul sabewit, ęc muu kedupagintageuęgul; ęc welıetk utujigulaęan kımudugu.

20. Na taę tilsip etljankıdasıę egula eęuwel, ęncapten! Uęęsacumę utansalemul elımeswaşijul puwęcun iktuk; elajul: Sösep, Dabid ucwisul, muu uęępatumuu ucsuaęan Maıi uctebitemul; mudu ula taę utjıne ehk, wejıac Wejiulinicscam iktugu.

21. Ac ucwisıdę, ęc tulujdaduks ucwisul Sesus; mudu uęuhssetęjadu umjımajujınum uteluwewu-djwę iktuk.

22. Na m'sit ula wejıakıkjıscajıac cułaman utuljıan taę wejıteluemcup Uęęsacumę iktuk; taę teluep njıanıcijjıtegewjınu, jęę:

23. Ancapten! nocswet nuncajęedę, ęc ucwisıdę; ęc tulujdadak Emanuęel, jęę, kjsıkjıwonskjsik, Nicscam tegweulkwu.

24. Töcu Sösep wejıtuęwałut nebamcu, teladeęet taę Uęęsacumę utansalemul telkimęu; ęc weswałajul uctebitemul.

25. Ac muu kejjıgul mjęcü umscwesawel ucwisul wegwisjeliju: ęc telujdajul Sesus.

CHAP. II.

NA taę tilsip Sesus etlıhskijjınuis Betleme, Sudja tle, Helödok eljęewitok unagwegumul, ęncapten! nestuörtjik ęjnumuuuk wejıdajik uęjbenuugu, pejdajik Salusalemku:

2. Teluejik: Tamj tet ehk negum taę weskıjınuıt Leswjbak uteljęewitemuol? Mudu nemjdacutunn

uuculocowejumul uugjbunuugu, ac pejjidajek n'tala-
sumanenu.

3. Na Helot, eligewit nudumaq egula coguwel,
sespedasit, ac elp m'sit Salusalemcu.

4. Ac kjsimxalaji uccipaduleaas ac mijajuiwuuc
unuijwiigigedemuoku, pijanijaji, tan tet Clistewit
keduwtuluhs kijinuwiu?

5. Ac eladijul: Betlemcu, Suidjaiktuk. Mudu na
wejtuluwigasik niganicgijitegewinu iktugu:

6. Ac kil, Betlem, Suidja tle, muu mxiybunow-
gweyun Suda usacumamuixiktugu; mudu ugedx
kil uctinincu, gubulnol tan anweuadu n'mijajui-
jnumcu, Islelulu.

7. Tocu Helot kimuuduc wigumaq egula nestu-
eltijiji cinumuuu, kesipijanimaji talisip culocoweg
meswasis?

8. Ac elkijaji Betlemcu; elaji; ulidacw, ac pegaji-
cwilucw mijuajiju; ac tan tilisip wejjok, agunuw-
dumuwdocsup; culaaman nin n'tuljen n'talasumanu.

9. Na nudumadiq eligewilijul, poetumkidajik; ac,
edu, culocoweg tanul etulnumiadibunn uugjbunuugu,
nigunxtijigumuwoji mjsocu pegisinc ac cacumit up-
cudjic tan tet mijuajijic ehku.

10. Ac tan tilisip nemiadiq culocowejul, wejjuuli-
dasultijik meskik ulidaswocuniktuk.

11. Tan tilisip piscwedadiq wenjigwom, wejjadijul
mijuajijul, ac uewijul Maliul; ac mescunadesultijik,
ac alasumadijul. Tocu panaduadijul utapsunuol,
ac pegidunumuadijul igunumadimcewel, wesxsulj-
ewe, ljbennon, ac mul. (Keluuulc upcu na.)

12. Ac wejikinuađujik Kjsulcuiktuk puwok-uniktuk muu utuljapscwedanx Helødegu, pøctumkj-dajik, uctuc xhtj elimtumjđadiđ umutkuoku.

13. Na kjsipcøtumkjđadiđ, ancapten, Ucgisacumx utansalemul eljmeswasijul Søsepul puwocuniktuk, elajul: unagaši, usuał mijwajjic ac ucwijul, ac ulsi-mugwo Esiptegu; ac jhen ala tet mjsøcu kinuađultes. Mudu Heløt keduijcwjluajul mijwajjjul unebānu.

14. Tøcu Søsep wenagašit, weswałajul mijwajjjul, ac ucwijul depkigu, ac eljet Esiptegu.

15. Ac nađel etlugate mjsøcu nepc Heløtu. Cu-laman utuljan tan Kjsulc wejitelues njganicgijj-tegewjnuiktuk: jec, Wejjwigumc n'cwis Esiptegu.

16. Tøcu Heløt tan tilsip nemjdoc uęicsibuu-gwałucsin nestuøltijji gnumuu, elkjmaji [suma-gunis] ac nebaji m'sit tesijji mijwajjic Betlemcu, ac xwiju, mjsøcu tabuijbunadiliji, ac nutcøltijji: stuge wejipibānimap nestuøltijji gnumuu culøcø-wec utetpagagumu.

17. Tøcu teljac tan njganicgijjitegewjnu Selemi teluesu; jec:

18. Wetcøwesc nudasigup Lemacu; wiskjsswemc, weduudemultime, ac wenmajjđasultime. Łasel etlj-mewjmaji unijjintnu, ac muu uljđedumuucw ut-ilcwijałucsinu; mudu nēgumx muu eyumuudjcw.

19. Na kjsinpugek Helødøø, ancapten, Ucgisacumx utansalemul eljmeswasijul Søsepul puwoc-uniktuk Esiptegu;

20. Elajul; unagaši, usuał mijwajjic ac ucwijul,

ac uliye Islelul umutkigu ; mudu negumꝛ nebuudijik tanik cwilumuađiq mijuaajijul umimajuocunumu.

21. Na wenagašit, weswajajul mijuaajijul ac ucwijul, ac pegisink Islelul umutkigu.

22. Cađu nuđumağ Alkiljusul unapašin ugul Helødul uteligewitewuđimcu, Suidjaiktuk, ġipate utuljen nađelu. Cađu wejġkinuađut Kjsulcwiktuk puwocuniktuk, pescašit, ac eljet maćumigꝛ Galilete tle.

23. Ac pegisink, etlugate ucġigunc teluišik Našaletcu : cułaman utuljan tan niġanikġijiteġewinuc teluēdisu ; ieġ, Tuluiđasidꝛ Našaletewaju.

CHAP. III.

NA egula naġwegul San Nuġibaptisewadeġet pegisink, etlipseduunk baćtaćumiktuk Suidja tle ;

2. Teluēt : apsewedašulticw ! mudu wašoc uteligewitewuđim wejušasić.

3. Na negum egwet tan wejuhscuđasit niġanikġijiteġewinu iktuk teluišit Isaj : tan telueġ : Wedšhcøesinc neđšwet baćtaćumiktuk, et : iładuēw Uġġisacumꝛ utšhtju, ac cøwodašhtjaćumuēw utšhtijul.

4. Na ula San wescøtcul utapsuunn wejġkšjidasigul camul upušigunaġeweumul ; ac mugeġunaġije ucspjuun kespjiš ; ac wiłu lipġocuncwešġju ac miġipġamuēġabu.

5. Tøcu elituiđadijul eyumuliġ Salusalem, ac m'sit Suidja, ac m'sit maćumigꝛ šwiġ Suldencu.

6. Ac wejġbaptisewalugwiđijul Suldencu, etlipaġġagunuđumuđiđijul uteluēwewuđiwolu.

7. Cădu nemjag pigwelniji Palusia ăc Sadusia pejidăliji ubaptisewădăcunumcu, elaji: Kijlŕ wedăbecsijok m'tescumuiktuk! wen telikjnuădulok-sup cujjusjmultjŕ tăn ucwjuđđ kedwigăcu?

8. Nă ucit mjinultiew mjinicul tănul tedabugwodigul apswededăcun iktugu.

9. Ac muu uctuljđasultip uctulimsultjŕ Ablahămœœ wescwăcutunăc nuċjnenu; Mudu teljmulok Kjsule kjsuhċjbugwălaji mijwajjċ egwă cundul Ablahămœœ.

10. Ac elp nċgċ tomjjgun edek ucjbusciktuk cumuċu; ăc edasŕ cumuċ tăn muu weljmanjnuik, temtemuk ăc cesădumc.

11. Njn amuċ baptisewălulok sabugwoniktuk, apswededăcuniktuk; cădu me wen wegcuċet nu-degu, tăn ajjmulgigunut muencuđđ njnu, tăn umuc-sunn njn muu depcăđek n'pumădunu. Negum baptisewănokŕ Wejjuljnicŕam iktuk, ăc buctewiktuk.

12. Tăn upugwedestăcunum upjtunc edek; ăc uljmusjċăduđđ m'tăcsăctum; ăc mŕăduđul ucuc-lumcummul ucuculumcœgwom iktugu: cădu nu-gwăduđul siguibugwistăcunn tăn buktŕ mă n'că-suwenugu.

13. Tœcu tuċgu Sesus wejjet Galjletcu, ăc pegi-sinc Suđdencu tăn Sănul eyumuliju, ubaptisewă-lugunu.

14. Cădu Săn wetculajul, elajul: Wedumjđedum njn nujjbaptisewădasin kijl uctjnincu; ăc kijl tu pegjsinun tăn eyum [ucbaptisewădasinu?]

15. Sesus usiteguluajul, elajul: Tuljaç nigeju; mudu telidepcadik kinu ucwojuaðunenu (ukjiscaj-aðunenu) m'sit sabewudel. Tøcu usidelumajul.

16. Ac Sesus kjsibaptjsewadasig, encusju wejinaç-sit sabugwoniktuk; aç, edu, wæsøc pantaðasik ucit negumu, aç nemiajul Kjsule *ucijaçumijul, wegwinisaðilijul teligilijul stugeç pulesu, aç cecuba-silijul utjineu.

17. Ac, ancapten, wedshcøwesek wejjac wæsøc, teluæt: ula njn kesalcusit n'cwisu, tan utjine wejjulewijałuesi.

CHAP. IV.

TOCU tuçu Sesus wejjeltescut m'gejaçamig iktuk baçaçumiktuk, ucujadasin munduiktuk.

2. Na kjsitulipkijisunewig nauiinskeguunaç, culabis kewjsine.

3. Ac tan tilsip nujiçwçategewinu pegjsineul, elajul: Kjl Kjsule ucwisig, tulitpluden egula cundul upibunocunjanu.

4. Usidabuguet, teluæt: Teluwigasik, elnu ma ucipumxsiew pasuc pibunocuniktugu, caðu ucipumxsid m'sit keluswocunn tanul wejjagul Kjsule utuuncu.

5. Tøcu mundu weswajajul, elajajul sabewik uciguncu, aç cecwajajul uscudeguniktuk ucgjala-sudumøgwomeu.

6. Elajul: Kjl Kjsule ucwisig, ucjinsagulsj na-

* Wejiuliniescamul.

delu. Mudu teluwjigasik, Utplumadu utansalemu ugit kil; ac negumꝛ epsitcunultak upitunuwiktuk mu ucat ucusigꝛjigan cundewiktugu.

7. Sesus elajul: Apꝛ teluwjigasik, Mu ucujalꝛ Ucgisacumꝛ ucisulcum.

8. Apꝛ mundu eliteujualajul lœc espujit cumdunu, ac neyaduajul m'sit usitcumuc uteligewagimul ac ucupmidedacunumuꝛ.

9. Ac elajul: Eguła m'sit cœguwel igunumułtes, m'sacunađesinn ac ałasuminu.

10. Tœcu Sesus elajul: Jigulaꝛj, mundu: mudu teluwjigasik, Ucgisacumꝛ ueniscamum ałasumađuks, ac negum paꝛuc lugœwoduks.

11. Tœcu tuꝛu mundu načalajul; ac, edu, ansalewjjik pejjadajik, ac elugœwadijul.

12. Taꝛ tilisip Sesus nuđumat Saꝛul upjadasilin laplisunc, poctumčasit, eljet Galiletu.

13. Ac noctuc Naꝛalet, ac pegisinc etlugate Cepulꝛumcu, taꝛ časceꝛ edek, elčajjigœꝛ Sebulun ac Naptuli.

14. Cułamaꝛ utuljaꝛ taꝛ wejiteluemcup Isajec niđanicijjitegawinu: jeꝛ:

15. Maꝛumjꝛ Sebulun tle, ac Naptuli tle, časceꝛgu, cameꝛ Sułdencu, Galiletu, taꝛ uctugik tesacamicsijik tle:

16. Elnuc taꝛnik ebultijik bœgunitpagu, nemjduđiꝛ meꝛkijik woꝛœgwek, ac woꝛœgwek eljwoꝛœgwedesc utjnewoku, taꝛnik ebultijik n'puwocunumaꝛumœgemcu ac utaꝛcjjagadegum iktuk.

17. Na tuꝛu wejagadegemc Saꝛus bœccipsed-

unc, ăc teluēt: Apsewedaſultiew! mudu waſœ uteligewitewuudim wejuſaſik.

18. Na Sesus pemġajigaſit caſceec Galilecu, nemġaji tabuſiliji wijigudiliji ġinumui; Simuul tanul teluġduujul Pjelul, ăc Andulel wijigudidijul, paçaſabjeliji ucġigumuugu, mudu nemejwiġinum-uuc na.

19. Ac telġmaji: ġuġwaġicw, uteġc utuġuicw; ăc luġwolultoksup ucnemejwiġinumuiſ elnuiktuk.

20. Negumſ encuſiġ naċaġadiji utaġiġwolu, ăc majulewoladijul.

21. Na wejġġet naġelu; ăc nemġaji uctuġi tabuſiliji wijigudiliji, ġeġ, Saċul, Sebudi ucwisul, ăc Saġul wijigudidijul, wenjuleuduc, tegweuadijul Sebudjul uġuol, meſniſadijul utaġiġwol: ăc Sesus wiġumaji.

22. Ac negumſ encuſiġ noctumġidġ wenjule, ăc uġuol, ăc majulewoladijul.

23. Na Sesus behewaſit tan telkġk Galilecu, etlġkġnaſuēt utaġaſuudumœġwomuſ iktuk, ăc etlipſeduunc ulġaġunuudumocun eliġewitewuiktuk, ăc etlinpite m'sit ucuſnuġœwocun ăc wiſcuſwocun elnuiktuk.

24. Ac utagunuudumocunum caġiġbehewaſik tan telkġk Silġulu: ăc peġiſuuduadiji m'sit ucuſnuġœwġnuu, tanġk tepkġſuġſcœdumġidijul ucuſnuġœwocunn, ăc unmajġdaſwocunn, ăc tanġ mundui weſcweuadiji utġneſuiktuk; ăc tanġ wejġbileudiliji, tanġ maġeudiliji: ăc nebilaji.

25. Ac mœġpuġwelkġk wejġmajulewoladijul Gal-

iletu, ac Dicapoliscu, ac Salusalēmcu, ac Suidjacu,
ac camæsc Suuldencu.

CHAP. V.

NA Sesus nemjac mæipigwelni, elitcujuat
cumduniktuk, ac ebig, keginuudumuoji peji-
daliji tan ehku.

2. Tœcu tsuldunasit, ac telikjnamuoji, et :

3. Welwijałujik tanik eulejuultijik mçijacamij-
uiktuk : mudu wasœc uteligewagim wedaligam-
ultjdiju.

4. Welwijałujik tanik wenmajjadasultijik : mudu
ulcwijadasultjđak.

5. Welwijałujik tanik mu nedæuhcwjuultijcw :
mudu utaligamuultjđak maçumigæu.

6. Welwijałujik tanik cæwjsultijik ac kedui-
samugœldijik sabewudiktuk : mudu uçuwađasul-
tjđak.

7. Welwijałujik tanik euljdedaçadijik : mudu
negumæ euljdelumuksultjđak.

8. Welalułujik tanik wocumœltijik m'cwomlam-
uiktuk : mudu negumæ numjđak Kjsulewulu.

9. Welwijałujik tanik nuujlucwodumjdiç ancui-
omcu : mudu negumæ telujducsultjđak Kjsule
ucwisu.

10. Welwijałujik tanik kjstewewujik uçit sabæ-
wudju : mudu utaligamuultjđak wasœc uteligewa-
gimu.

11. Welaluksultijok kilæ tan tilsip almjmu-
lœku, ac kjstewewulœk, ac agunjmuloç m'sit
winçigul cœguwel eçsuœgunn, uçit njn n'tjin.

12. Tœcu usugewjdasulticw! ȧc ucsjułjdasulticw! mudu uctabancũduœeyumuœ meskjik wæsœgu: mudu telikjstœuadisunigu niganicgijjitegewjnuugwu tãnkik êhkusunjk œscumu kılœ eyumuduœgwu.

13. Kılœ maœumjgœ uasalaweyum. Cãdu sa-lawe ucsugȧc teljsalœjmaȧc, talikjsjsalawȧdasis? Tuœgu mu taljgulultjnuœ paœuc tuœgen ȧc uœj-ektulcãdinu elnuiktuk.

14. Kılœ uœitcumu uwsœgwegumu. Uœjgun tãn etluhtuœuncœwȧdasik nemãcumjgek, mu kj-sjmimuœgwodasjnuœ.

15. Ac mu saœsigwesumjjicw wœœgunumocun, ȧc jȧduicw upcœwœ nugaœun iktuk: cãdu jȧ-duic wœœgunumocunutew iktuk, ȧc wœœgu-numuœji m'sit tãnj lamigwomœ wenjjgwomœ.

16. Kılœ uœwœgwegumuœ tulicsjwœœgwœ uœœaluok mjmajuiœuœ, œulãman unmjduœœ kel-uœulœ uœluœgœwœcunumuœl, ȧc uœupmjœdelumanœ Cuœuœ tãn wæsœ œhk.

17. Mu tuljdasulticw n'pugjsinun n'kãkjœwœœœ-duœ utpluœœun, kjsnã njganicgijjitegewjnuœ. Mu pegjsinu nkãkjœwœœœduœ; cãdu pegjsin naji-kjsœduœ.

18. Mudu teljȧc teljmuœlok, mjsœcu wæsœ ȧc maœumjgœ œaœyȧdul mœjapœœœ utpluœœunik-tuk mȧ œaœyãnuœ, mjsœcu m'sit kjsitulȧdasidœ.

19. Nȧ uœjt tãn wen œegwœœœœ mœjapœœœ œgułȧ utpluœœun, ȧc teljkjãmuœji mjmajuiœnuœ, negum tuluiœduœidœ mœjapœœjœt wæsœ uteli-gœwãgimœ. Cãdu tãn wen kjsœdœgul, ȧc teljki-

nudumuet, negum tuluiduacsids̄ espec was̄oc
utel'gewagimcu.

20. Mudu teljmulok ucsabewudimūx muu ajim-
sugikd̄nuuk muencude nujiwigugedijik ac Palusjac
usabewudimuol, me muna picwedawok was̄oc
utel'gewagimcu.

21. Kl̄x kis̄nudumijok sāaweḡkik teljmusun-
ic: Muu ucnebadeḡx: ac tan wen nebadeḡet nen-
est̄ijnocs̄ids̄ ilsudacuniktuk.

22. Cadu n̄n teljmulok, tan wen sec wegjuhtuajul
wijgud̄idijul, nenest̄ijnocs̄ids̄ ilsudacun. Ac tan
wen elajul wijgud̄idijul, M̄ogwe taligulusun;
nenest̄ijnocs̄ids̄ telitpludumugu. Cadu tan wen
elajul, Kil eluwew̄en, na negum nenest̄ijnocs̄ids̄
munduagigawe buct̄u.

23. Na ugit upk̄ijs̄idun uctigunumadimceweum
batewjalasudumocuniktuk, ac ala tet migwid̄edum-
un wijgud̄ijok usc̄odumun nadu coguwe ucp̄o-
cwoj̄idelumcunu, (jeg, wescwid̄elumcunu.)

24. N'euden uctigunumadimceweum nad̄el usca-
luc batewjalasudumocuniktuk; ulje, abicsict̄ad̄icw
wijgud̄ijok; t̄ocu tūgu gūguwe, upk̄itunumuwe
uctigunumadimceweumu.

25. Cusjabicsikt̄u tan p̄cwoj̄idelumusk tan
tilsip tegweadijok x̄htigu: culāman tan p̄cwoj̄id̄elu-
musc muu utigunumuon uct̄in̄in nujiilsūdeḡeli-
jul, ac nujiilsūdeget muu utigunumuon uct̄in̄in
nujic̄ow̄ad̄eḡelijul, ac kil muu ucp̄j̄adasin laplu-
suncu.

26. Teljac teljmul, muu kis̄jtuīsun nad̄el,
m̄is̄ocu kis̄abancudumun kesp̄jac sumalkju.

27. Kjsi nuudumiyok teljmuusunijk saçawegkik : Winegcul muu uctulaşu.

28. Çadu njn teljmulok taŋ wen ancaŋmajul ebilijul uumenwegenu, njge kjsi tulaşit winegcul ucwomlaŋuuncu.

29. Çadu įnaçune ucrukik kjsalus uctejaçunjedestun, kedalkjgwađu, aç jigulege. Mudu pjamjaçanjewic upkesigun uctjinin ucusçaŋ, muencuđe m'sit uctjinin legen munduagigu.

30. Ac įnaçune ucpiŋun kjsalusc uctejaçunjedestun, tumsen, aç jigulege. Mudu pjamjaçanjewic upkesigun uctjinin ucusçaŋ, muencuđe m'sit uctjinin legen munduagik.

31. Teluemcuç, Taŋ wen jigulałaç utebitemul igunumuoc ejigulałdimcawe wijgadigun.

32. Çadu njn teljmulok, taŋ wen ejigulałajul utebitemul paşuc uçiŋ winegcul, kjsalałul uteubuleelinu. Ac taŋ wen maljėwıdijul ejigulađasjlijul, winegcul telaşit.

33. Apç kjsi nuudumađiyok teljmuusunijk saçawegkik : Muu ucsegwisçađu ucteluwwıdumasuđim; çađu tulađege Uçjsaumıxtuk taŋ teljluwwıdumasinu.

34. Çadu njn teljmulok, muu ul ba uctuluwwıdumasulticw ! Muu cujlluwwıdumasulticw waşociktuk ; mudu Kjsulc eligewitawe ucudpuđim na.

35. Kjsna muu maçumjgıxtuk, mudu utucgıbuğwımcaweum na. Kjsna muu cujlluwwıdumasulticw Salusalemcu ; mudu Uçjeligewit uçjgunum na.

36. Kjsna muu cujiluidumasu cunjegu; mudu muu kjsituladuun neuweteg cusaabuun uwoben, qjsna uumactewenu.

37. Cadui tulweg ukeluwocunum, ee, ee; mөгwe, mөгwe: mudu tan cөguwel ajjancuadigul wejjagul eluwewuudiktuk.

38. Kjsinuudumadiyok teluemcup, M'pukik ugit m'pukik, ac mjbjt ugit mjbjt.

39. Cadui teljmulok, muu ukicajasu padasuidiktuk. Cadui tan wen utcumsc jnacune cujjuon, ac elp ulikjwonscadui uctugu.

40. Ac tan wen tulalusc uctilsudasin, ac ucadusc uctöcwon; ac elp usjdelum cusuadaguun ucpjduuugunumu.

41. Ac tan wen kjsalusc uctuljen neuwet mjl, elp lujjedicw tabuigu.

42. Igunumu tan wen cөguwe cwjludumusc; ac muu cujjikjwonscasu negum tan cөguwe keduwhgjmacaduiic uctjnincu.

43. Kjsinuudumadiyok teluemcup, Ucsaladuka kigumag ac gicajedelumadues tan pөwojjidelumusc.

44. Cadui njn teljmulok, ucsaluw tanic pөwojjidelumulöök; uljkeluulucw tanic almjmulöök: ac ulaluw tanic gicajidelumulöök. Vc alasuudumelseucw tanic kjstewulööku.

45. Culağan unjunin uctjnewx cuqux tan wasөc ehku. Mudu Negum kjsalajul unagөsit-emul usegewalin ugit keluusultilji ac muu keluusultiligwi. Ac eljabuuugwedoe ukikpesan sabewultilji ac eluwewultilji.

46. Mudu pašuc ucsaløk tanic kesalnøk, cøguwe aḅancuduṣwe wescødumøk? Muu nuujimṣadaḅadijik tuladaḅadijcw?

47. Ac pašuc buusulewictuøk wijigimøk, cøguwe ajiḅiamjituladaḅadijyok muencuude uctugik teladaḅadijiju? Muu tu nuujimṣadaḅadijik teladaḅadijcw?

48. Na cakikjiscajølticw, stuge cuḡuṣ tan waṣøc ehk cakikjiscajecw. (Cakjسابewulticw stuge cuḡuṣ tan waṣøk ehk, cakjسابewit.)

CHAP. VI.

NA ancweasulticw ! muu ucnaduṣadaḅadijnṣ uṣcaḷuok mjmajujuuuk uḡit cunmiguṣultijnṣu. Tuladaḅadijyok muu wejimsinumuoḷ aḅancuduṣwe cuḡuṣ tan waṣøc ehk.

2. Caḅu tan tilisip naduṣadaḅadijyok, muu ucbuutuodumunṣ maḅakjṣudunaḡe cuṣcaḷuoku stuge weskiḡuḷamcuṣultijik teladaḅadijik aḷṣudumøḡwomiktuk aḅ ṣhtiktuḡu, uḡit uḡicpumjḡelumuoḷsultijnṣ mjmajujuuiktugu. Teljaḅ teljmuḷlok wescødumjḡic utabaḅancuduṣeyumuṣu.

3. Caḅu tan tilisip naduṣødegen, muu ucuṣjḡedumuḷ uctjṇaḅunum ucuḡijjiduḷ tan ucpadaḅujum teladeḡec.

4. Cuḷamaḅ ucnaduṣadaḅacunum utjmudun kimuudugu, aḅ cuḡ tan nemjḡeget kimuudugu, meṣwjaḅancuduḷṣ.

5. Ac tan tilisip aḷṣudumaḅ muu uctuleḡ stuge weskiḡuḷamcuṣultijik. Mudu negumṣ kesadumjḡic utuḷaḷṣudumaḅṣ ucaḅamuḷtijnṣ aḷṣudumøḡwom-

iktuuk, ăc keĵigasigul ŝhtjlu, uċĵinumĵguusultjŋ mĵmajujnuiktuk. Telăc telĵmułok wesċodumĵdĵ utăbăncuduwŝeyumuŝu.

6. Cădu tăn tilĵsip kĵl ălăsuduman, piŝcwă uc-pŝctusăsigum, tŝcwă ălăsum cwc tăn ŝhk kĵmułduĵu; ăc cwc tăn nemĵdeĵet kĵmułduĵu, mŝwĵăbăncudultŝ.

7. Cădu tăn tilĵsip ălăsuduman, mu ipuĵgwelĵăpŝcwewistui, stuge segewĵelnuc; mudu negumŝ telĵdăŝultĵik uċĵnułduusultjŋ telĵpuĵgwelĵistui-dĵdĵu.

8. Cădu mu uctulŝłtjŋ stuge negumŝ; mudu cwcuwŝ keĵĵdoc tăn cŝguwe wedumĵdĵdumok ŝŝcunăc cwĵlułdumuŝoku.

9. Nă uċĵit tulĵălăsudumădĵcw: Nuċĵnen tăn wăŝŝc eyumun; sabewădăŝĵ ucwĵsuunumu:

10. Uctelĵgewitewułdim ċuĵguĵăċ: uculĵdĵdăcunum tulĵăċ măcumĵĵec stugeċ telăc wăŝŝgu:

11. Tŝŝĵĵŝcugewe nĵluen kĵŝcuł ĵgunumuĵin.

12. Ac tulĵăbĵŝictumuĵin n'tetadimcweumĵnulu, stugeċ nĵnen telăbĵŝictăcujĵk tănik tetuĵinamujĵk.

13. Ac mu ulĵgulđăcunin ăŝimtimcweiktuk; cădu utălcălin winsułdĵktuĵu. Mudu kĵl wedălĵĵamin elĵgewăĵĵ, ăc mulĵĵgunŝdĵ, ăc ucĵumĵdĵlsuđĵ, yăpċuu. Amen.

14. Mudu ăbĵksĵktumułok mĵmajujnuuc upăđăsułdimuł, wăŝŝĵăwe cwcuwŝ tulĵăbĵksĵktulŝktŝ.

15. Cădu mu ăbĵksĵktumułok elnuł upăđăsułdimuł, wăŝŝĵăwe cwcuwŝ mă ăbĵksĵktulułok ucăđăŝułdimuł.

16. Ac tən tilisip suunewultijok muu uctuləltjɨŋ stugeç weskijsuuləmcusultijik tən telictajigudidig. Mudu sasewamugwəduudijul usjiscuol cułaman utuljancəmcusultjɨŋ elnuiktuuk ussuunewultjɨŋ. Teljəc teljmułok wesəduumidig utəbancuduŋ-əyumuŋ.

17. Cəduu tən tilisip kıl suunewin, mimewensj əc cusigwəsj.

18. Cułaman muu uctuljancəmcusin elnuiktuuk ucsuunewin, cəduu uctuljancəmcusin ucsuunewin cuç utjɨnincu tən əhk k məduugu, əc cuç tən nemjədeget kɨmuuduuk məswjəbancuduultɨ.

19. Muu uctepkjsəduup mɨləsudjıl məcumigegu, tən tet cuməesc əc gijigwəgudɨ etljsəsewamugwədaçadidig, əc tən tet cumuutunesk eljəswiscədaçadidig, əc wejicumuutunədjiju.

20. Cəduu tepkjsəduucw mɨləsudjıl wəşəgu; tən tet cuməesc əc gijigwəgudɨ muu etljsəswiscədaçadidicw, əc cumuutunesk muu elisəswiscədaçadidicw, əc muu wejicumuutunədjidicw.

21. Mudu tən tet ucmɨləsudim əhk, tet elp ucəmləmun əhk.

22. M'tjɨnin uwosəgwegum m'pukik nə. Nə uçit ucpukik uləc, m'sit uctjɨnin wosəgwasjdɨ.

23. Cəduu ucpukik muu ulənuuc, m'sit uctjɨnin bəgunitpəgədasjdɨ. Nə uçit wosəgwek tən uctjɨninc əhk upcənitpəc, təljpugwelk ulə bəgunitpəc!

24. Məwen kjsılugəwəgwi təbusljiji əlsusljiji. Mudu səgajjələumus nəuctejlijul, əc ucsələs uctugul; k.sənə utəunəsjidis nəuctejlijul əc əlwoməş

uctugul. Kỉx muu kịsỉlugowxok Kịsủc ỏc mịlesủdỉl.

25. Nỏ uỏt telỉmuulok muu ucsỉsespịdedom-
udỉnx ucmỉmajủocunumuwx tỏn telictủmalcỏ-
dumỏk, ỏc tỏn telictủsamủgỏldỉyok; kịsnỏ uctỉ-
nủwok, tỏn keduutủlủnỏscủmỏdỉyoku. Muu ỏjỉmcỏ-
dỉnuok mỉmajủocun muenemde mịgỉpgeweu? ỏc
m'tỉnỉn muenemde m'tỏcwonu?

26. Ancỏmuuew sỉsỉpe muusỉgỉscủduok tủleec. Muu
ỉgỏdagủdỉjew, kịsnỏ muu pỏscwỏsỏwủdỉjew, kịsnỏ
elỉmỏỏỏỏỏdỉjew củlumcỏgwmỏu; ỏc mỏg wỏsỏ-
gỏwỏ Cỏgủwx esủmỏjỉ. Kỉx muu ỏjỉpủgwelỉmcỏ-
duultủok negumỏu?

27. Tegen kỉx tỏn kỏsỉsespịdỏdeget, nỏ kỉsủh-
gỏncủủduus emủjủ gel ỏcủdỉk utủlỏjỏpịdocsỉnu?

28. ỏc cỏgủwỏ wejỉksỉsespịdedomỏgul m'tỏp-
sủnnu? Ucsỉjỏnkịdedomủew pỏgỏsỉel wỏsỏwegul
memcỏk tủlel, telỉgwỏu. Mỏgwỏ elủgủdỉnuugul;
mỏgwỏ mỉmủndỏỏdỉnuugul.

29. Cỏdu telỉmuulok Sủlumủnỏỏ m'sỉt uỏcup-
mỉdỏsủdỉmỉktủk muu telỏsủunỏmủcủsubủnoc stuge
nủuỏtỏg egủlỏu.

30. Cỏdu Kịsủc nỏ tủlỏsủunỏỏc m'skỉgủl
tỏnủl kỉskủk memcỏcỉktủk ehkủl, ỏc sỏbỏnủc
elegemủl pỉbủnỏgwỏmỉktủgu, muu ỏjỉpủgwelỏjỏ-
sủnỏnủuok kỉxỏu? kỉx kỉgỏ kỏdủlủmsủtumủdỉyok!

31. Nỏ uỏt muu ucsỉsespịdỏỏỏdỉnx, uctủl-
uỏnx: Cỏgủwỏ mỏlcỏducủsủnu? kịsnỏ cỏgủwỏ
n'sỏmủgỏldỉducủsủnu? kịsnỏ cỏgủwỏ uỏjỏsủn-
ỏltỉducủsủnu?

32. Mudu m'sit egula cõguwel uctugik tesaça-miksijik cwilumuididijul : ac wasõgawe Cũguw kejidoc ucudumjededumunx m'sit egula cõguwel.

33. Cãdu multam cwilumucw Kjsule uteligewagim, ac usabewuudim, ac m'sit egula cõguwel eljancuãdasjdul uctjnewoku.

34. Mu ucusjjespjededumuidjnx sabõnugu. Mudu sabõnuc sespjededul tan tulelu. Na tebjak ugit nagwek umescudaşwocunumu.

CHAP. VII.

MU uctilsuadacadiw culağan ma ilsumcuisultuok. Mudu tan teljilsuadacadiyok, na tuljilsumcuisultjdocsup. Ac tan telnugudiyok na telnugeulokten.

3. Ac cõguwe wejancaptumuğ wijigudiyok piweeg peesiğ, cãdu mu memjst numjjsumun pjsit kil ucpukikwu ?

4. Ac taljtuljmaducs wijigudiyok, Usjdelumi nujtuwolcãduln peesinu ; ac, edu, numjjsumun pjsit kil ucpukikwu ?

5. Weskijjulağmewsin ! tunc ugituwolkjge numjjsumun ucpukikwu ; ac tẽcu tuğuu pakjnmjduuks cujtuwolcãctuwon wijigudiyok piweeg peesiju.

6. Mu uctigunumuş sabewik cõguwe elmujigu ; kjsna mu uctulaçadjnx cunicscumañjjumuwol uscãluok culewisu : mu tugãdu uhtektulkedãnx, ac ukjwonskjbugwedãnx ac ucsegwiskjnalugunşu.

7. Cwjludumucw, ac igunumulokten. Cwjlum-

uow, ăc wejjduodoksup. Maſactemuow; ăc panta-
dulokten.

8. Mudu m'sit wen tan cwjlute cōguwē, mesun-
uc; ăc negum tan cwile cōguwē, wejjdoc; ăc
negum tan maſactēc, pantađuoden.

9. Tan wen elnuu kļx uowisul cwjludumağ
pibunocun, igunumuos cundx?

10. Cwjludumağ nemejwē, igunumuos m'tes-
cumul?

11. Kļx tan etļluwewultjyok, ucçijđudjyok
uctigunumuonx keluulcul cōguwel cunjunu-
ok, taljajpjamjpugweljigunumuodul cuğux tan
wasēc ehk keluulcul cōguwel tanj cwjludumajul.

12. Nă ucit m'sit cōguwel tanul mesunjđe-
dumudjyok elnuw uctulalugunxu, kļx encuđe
tulaluow negumx; mudu ula utpludaćun nă, ăc
niganicçijjiteğewjnuwu.

13. Piscwedacw çijjğwēc cagunađasik; mudu
cagunađasik kesceēc ăc xhtj cescudek tan eltek
segwiscałdimcēweiktuk; ăc pugwelkik tanic elj-
sįbedaajigu.

14. Mudu çijjğwēc cagunađasik ăc çijcwtec
xhtj tan eltec mjmajuocun iktuk, ăc tegelçijjik
tanik wejjduwdiju.

15. Uçjanewēasultiew muu kedlewēc niganic-
çijjiteğewjnuwgu; tanik pejjđajik eyumuđjyok
çįkeluēuğuijasunoltjik: cađu lamec nă eluwe-
wultjik boctusumuw.

16. Nă uçieçijjādocsup teljmanoltjđiju. Mewj-
naſijik tu scudōōminc (çieçįgunēc) cšicsōmuš
iktuk? kįsnă mįnićul kįnjwejjtuocsiktugu?

17. Ansuma stuge m'sit keluulcul cumujul
teljujmanik ; aç winçik cumuğ winjmanic.

18. Keluulk cumuug mesjwinimanic, ac wingik cumuug, mesjuulimanik.

19. M'sit cumuɟul taɲul muu welɲmaɲɲuɟul,
temteemugul aɕ cesegemcul.

20. Na učit učicgijjadoksup tan teljmanuultjdiju.

21. Ma m'sit wen tɛn telɛmit, Alsusin, Alsusin,
piscwacw wasɔc utelɛgɛwagimcu: cɛdu negum
tɛn telɛdeget Nuɣ ulɛdɛdɛacunum tɛn ɛhk wasɔgu.

22. Pigwelkik tulmidaḱ na nagwek: Alsusin, Alsusin, muu niganikcijitegewinulugwudueksup ucwjsunumiktuk? aḱ ucwjsunum iktuk muu wejjigulalaḡutsubunik mundugu? aḱ ucwjsunum iktuk kjsadudueksubunn pegwelcul paḱaljudil?

23. Təcw nɪn pəkʰitʰɪmədəs, Munəç kejuulu-
oksop: uɟjɟigulɪd ɛw n'tɪnɪn, kɪlɤ eluwewuultɟjok.

24. Na ugit tan wen nuteul n'keluswocunumul
ac teladegejul, tuljnapkeduudes stuge nestuac ginum
tan etljdocsup wic cecwopscuduugu.

25. Tõcu kikapasagup, ʔc wesaagup, ʔc wejuuusugup, ʔc kes'gʔigagup ula wenjigwomc, ʔc mu cawja-nuugup: mudu etlidasigup cecwopscuduugu.

26. Ac m'sit wen tan nuntul n'keluswocunumul,
ac muu teladegeguul, tulnapkeduudes stuge ginum
muu nestuawicw tan etlidocsup wic aduomcuduugu.

27. Ac kikapasagup, ac wesaagup, ac wejuiusugup,
ac kesigsigagup ula wenjigwome, ac cewiagup, ac
uccewiageweum meskijigup.

28. Na tan tilisip Sesuus cakjkiscajadogubunn

egula keluswocunn, mɔjpugwelkik mɔmajujnuuk pačalaštumjdič ukeginuudumadimceweumu.

29. Mudu telikunuudumuoji stuge uiscordumun ałsúsudi, ąc mógwe stuge nuujwigugedijik.

CHAP. VIII.

NA wegcwinjasic pumduniktuk, mɔjpigwelkik mɔmajujnuuk majulcwoładijul.

2. Ac edu ućigjewinu pegisink, ąc mescuna-desinkul, elajul: N'sacumam, uljdedumun, kjsj-wokumalik.

3. Tocu Sesus sjbinscašit, samalajul, elajul: Weljdedum; wocumeyen! Encusju uweckjemce-weum buuńluć.

4. Ac Sesus elajul: Ancoden, muu wen uctulj-mɔ: cađu, ulje, neyalusj padljasewiktuk, ąc upkjtunumu igunumadimcewe tan Mojs telicplute, eluwjdumasuidiktuk ućit negumɔu.

5. Na Sesus kjsipiscwać Cepulnjumcu, capitin pegisincul, edamajul:

6. Elajul: N'sacumam, n'talbadusum eljsma-dasit nigunać malcađaat, ąc lóc wenmajalucesit.

7. Sesus elajul: ćuguijedes, n'pilades.

8. Capitin usjabuğuet, eet: N'sacumam, muu telikpumeu ucpiscwan njk; cađu pasuc kulusj, ąc n'talbadusum kjsinpidasjɔ.

9. Mudu njn elnui ałsumimc, ąc elp ałsumkik sumaguniscu. Ac telimc ula, ulje, ąc eljet; ąc uctuk, ćuguuuye; ąc pegisink: ąc n'talbadusum telimc, tulađege ula, ąc teladeget

20. Sesus elajul: Wəwisc wescə-dumjijul
wəwis-wigwomul; əc sjsipc muusigiscuduc tuleəc
wescə-dumjijul uususjilu. Cədu Elnu ucwisul
məgwə wescəduuuk utubuunc tən tet elcwesuma-
siçu.

21. Ac uctugul keġinuu-dumuu-ojul telimġul:
N'saqumam, usidelijmġ tume n'najj-utcuudaġan
nuuġu.

22. Sesus elajul: Majulewolj, ac usjdelum
n'pujnuuc utcuđalanŝ n'pujnum-uwoku.

23. Ac tebasig wenjuulcuuduk, keginuudumwoji majjuulcwoladijul.

24. Ac edu kesimtua-muugwasik igac cuspemcu,
ac wenjuulc weji sunpøsgwek utcu iktugu; cadu
Sesuus nebat.

25. Ac kegj-nuudum-uojji pejjidaliji taŋ ehku,
tuugwaluji, elci; N'sacumamjinen, uusetɣin: nebec.

26. Təcu Səsus əlajı: Cəguwe weji wegwoda
sultjyok, kiçə kedlam-situm-uidjyok? Təcu wena-
ğasit, əc petcutə uçuusun, əc cuspem, əc ləc
əubunjaç.

27. Ac mijmajuiñuuk paçalışultijik, teluejik :
Talæc ut? mudu wıgıuusun aç cuspem saçtuaa-
dijul !

28. Nā ɕwadek camec Gulgusiŋaɕ umutɕoku,
aɕuguaɖijul taɕusijik ɕɲumuɕ ; weji tuwolaɖijik
utcuɖaɕun-eaɖiktuc, taɲik wesewɕuaɖiji mundu
utɲewɕ iktuk ; teliksi-luwewijik ɕel mɕwen kɕɕɲi-
sɲaɕic nā ɕhtigu.

29. Ac edu ned⁸wejik, telwejik; Talajec tu?

Sesius, Kjsule ucwisul. Pegjsinun cunmajeuinen escumw tetpaganuc?

30. Na cunek mxi pu gwelj mxcwod-umudijik culcwjsuc etladalultijik.

31. Ac munduc edamadijul, exik: uxi tuw-olcaliec, usidelimin n'pijidanen culcwjsu iktuk.

32. Ac Sesius elaji: Uldacw! ac weji tuwol-kidajik, pijidajik mxi pu gwelj mxcwod-umudiliji culcwjsu: ac, edu, m'sit mxi pu gwelj mxcwod-umudijic culcwjsuc, kesigxi-ulinjsii-bultijik tatca-kegu; ac etlinpu dijik samugwon iktuk.

33. Ac egula tanik esumadibunj, wesjmultijik, ac elidajik ucjiguncu, ac caki agunudum-uidijik; ac tan teloltijic cjinumu tanic wescwe-ua-dibuni munduuu.

34. Ac edu m'sit ucjigunc weji caki tuwidajik utasuguonx Sesiusul; ac tan tilsip nemjadig, edamadijul ucip-cotum-casjlin umutcuoku.

CHAP. IX.

NA Sesius tebasit wenjulewduk, usucumasit, ac ocwat ucjigunumcu.

2. Ac, edu, pegjiduadijul tan ehk malcadalijul cjinumul, tebjsilnijul n'pogun iktuk. Ac Sesius nemjduog ucudlamsitu-ocunumu, elajul malcadalijul: Cwjs, ulcwijasj; ucteluwewudjl abiksiktasigul.

3. Ac alt nuji-wijigudedijik telimsultijik: ula cjinum winabuguet.

4. Cadu Sesius kejiduajul utaljdaswooun-

umuwol,  c  et : C guwe weji talid sul-tiy gul
wincigul c guwel ucaml munu  iktuk ?

5. Tegen pjamin-cumasj c tuluen, uctuluwe-
wudjil  biksiktasigul ? kjsn  teluen, unag si,
pumjye ?

6. C dui cula an ucujjjidu  Elnu ucwisul
usc dumun  lsusudj macumigek ut bik-siktumun
eluwewudjil : t cu elajul m lc dalijul : unag si ;
unag dui cunp gun ;  c uljye kiku.

7. T cu wenag sit, eljet wiku.

8. Ac m ji pu welkik mjmaju nuuk nemjduidj,
p caljultijik,  c kep  delum- dijul Kjsulcuul, t nul
kjsitulj igunuu  c  lsusudj mjmaju nuuu.

9. T cu Sesus telu ip  tum sij n del, nemj-
ajul elnuul ebilijul t n tet elig witewe suljewe
etlj b ncudasik ; telu silijul Matyu,  c elajul :
Nusug j. Ac wenag sit, nusug wajul.

10. N  t n tilsip  basij umijjsin lamigwome
wenjigwomeu, pig welkik nu j-m      dijik,  c
p   deg  nuuc, pejidajik  c witpid diji Sesusul,
 c pemj-kjnuudumuoji.

11. Ac Palusj c nemjduidj, el diji keg nuudum-
uojl : C guwe weji wjbumaji Nu j-kjnuudum lok
nu j-m      dijl  c p   dege-wjnuu ?

12. C dui Sesus nute,  c et : Wel ltijik mu
wedum- delum- diguul mulbul wilijul ; c dui kesjnu-
gudijik wedum- deluma dijul.

13. C dui ulj  w,  c cun duma sultiew n 
keluswocun t n teluegu : j  , Mesunjd dum
 uljd sudj,  c mu pegjdunum-adim    . Mudu

njn muu wejipkjsinu n'wiguman sabewultijik; cadu wejipkjsin n'wiguman eluwewultijik apscwed-edacun iktugu.

14. Töcu San keginudumuoji pejjidaliji tan Sesusul eyumulig, telueliji: Cöguwe ugit njnen ac Palusjak pu gweli sunewultjek; cadu kil keginudumajik muu sunewultjew?

15. Sesus elaji: kjsiunmaji-dasultjdis maljewimce-we pöctuscasik uunjinn, telipkijec muusimalje teg-weuog? Cadu nagwegul egadul tan tilisip muusimalje ugijigulalucesjdx. Töcu tuugu sunewultjdx.

16. Mxwen igaduew upewjisgun pile asun saawe m'töcwonu. Mudu pile upewjisgunum upkenadus saawe m'töcwonu, ac pshgeec ajjwos-alcadasis.

17. Kjsna muu putegui-daduudicew pile meg-öbaac saawe putiju; mudu [tuladacadijig] putje paskjdaadis, ac megöbaac tuwolcujjwis; ac putje cakj-scwiskjdaadis. Cadu putegui-daduudig pile meg-öbaac pilec putje, ac kitk ancödasijik.

18. Etlitelweg egula cöguwel, nujipluudeget pegjsink emutculj-buguasijul, elajul: N'tusjig, eduuk, nige kjs nepk. Cadu guuguwe, ac igadu uepitun utjinicu, ac mijajjdx.

16. Ac Sesus wenagasit, majulewolajul; ac elp pemi-kjnuudumuoji.

20. Ac, edu, ebit tan telipkiji muldewjes metlasjbuuncuk gel tabu, pegjsinkul udegu, ac samegaduoq scwasi utöcwonu.

21. Mudu telimsit pasuc samegadac utöcwon n'sedes.

22. Cadu Sesus kiwon-skibui-guasit, ac nemiaç, elajul: N'tuus, ulcwijaş: uctlam-situi-ocunum wes-taşc. Ac ebit na ba tilsip kisinpidasit.

23. Ac Sesus pegisink nujitplui-degelijul wiku, ac nemiaji nuji-pipuguiduliji, ac mşî pigwelnişi mimajuinuu sespedoc-sultî-lişi; ac elaji:

24. Jigulidaçw; mudu ebites mu nebuç, paşuc nebat. Ac maligemadijul.

25. Tan tilsip mşî pugwelkik mimajuinuç tewaluşik, Sesus pişcwat, ac weswaduoç ebitesul upitun; ac ebites wenagaşit.

26. Ac ut agun-uidum-ocun eliaç m'sit nađamî na maçumigeçu.

27. Ac Sesus teluħ-gipç-tumçaşic nađelu, tabu-sijik çinumuç negabişwajik, majul-cwola-dijul, nedşweşik, telueşik: Kîl, Dauid ucwisul, ewli-delimin!

28. Na Sesus kisipişcwaç wenjişwomeçu, egula tabusijik çinumuç pegişinidijul: ac Sesus elaji: Kedlam-situmok n'kisituladeşen ula? Teljmadijul: ee, saçumş.

29. Tocu Samaduojul upukiguwol, ac elaji: Telict-lamsit-umok, tuljadş uctjnewoku.

30. Ac upukiguwol pantadaşigul. Ac Sesus melkimaji, elaji: ańcødumuçu, mşwen ucuij-jidunu.

31. Cadu pøctum-çadişik, ac sesagunutkik m'sit na maçumigeçu.

32. Ac tan tilsip kisip-çotum-kidađic, pegiş-

duadijul muu nedʒeliguul gɨnumuul, tən munduul piʒilijul utinincu.

33. Ac tən tilisip mundu təwolcaɭuɐsiɔ, gɨnum tən muu nedʒweguup, keluʒsit. Ac mɔʒi puɔgwelkik mɨmajuiɲuuk paɕaɭiultijik, teluejik, Munəɕ teli numɨdasɨnuɔguup Isleliktugu.

34. Ɔadu Palusjək teluejik : Weji tuwolɕalaji munduu, mundue uʒaɕumamuuʒ iktugu.

35. Ac Sesus ɕəkiɓɕəwəʒijul uɕɕigunn, ɕə uɕɕigunɕijul, aɭi-kɨnuudumuɐt utaləʒuudum-ɔɔwom-uolu ; ɕə etlipsiɔunc eligewəɕi uljagunuudum-ocunum ; ɕə etlinpitɕul m'sit uɕʒɨnuɔɔwocunn, ɕə m'sit wiʒɕuswocunn mɨmajuiɲu iktugu.

36. Ac nemjəɕ mɔʒi puɔgwelniji mɨmajuiɲu, euɭiɔɔelumaji ; mudu siwjadijik, ɕə telisəʒalujik stuge ɕiɕkelueuɕue muu nuɕeuojel.

37. Təcu telimaji pemi-kɨnuudum-uoji : Pescwes-ʒuɔɔime piɔgwelk, ɕadu luɔɔwɨnuuk ʒwiɕejijik.

38. Na uɕit tamucw tən əɭsuɐtə pescwes-ʒuɔɔime utulkɨman luɔɔwɨnuu uɐpescwes-ʒuɔɔimeɕeuɐm iktuk.

CHAP. X.

AC Sesus wiɔumaji neuɐt-insɕuk-siliji ɕel tabui-siliji pemi-kɨnuudum-uoji, ɕə igunumuoji əɭsu-suɔi utalsuməɭin mejiɔɔltɨliji weɕi-ɔaɕamij-ultɨliji, utuwol-ɕaləɭinu ; ɕə unbiɕtumulin m'sit uɕʒɨnuɔɔwocunn ɕə wiʒɕuswocunn.

2. Na egula apostalewijiɕ uuwiʒuun-umuol : Umsewes Simu, tən teluɕsit Piɕl ; ɕə wiɕiɔuɔɔdijul, Andule.

3. Săc, Sebudi ucwisul, ăc Săn wijigudidijul. Pijip ăc Bătalimi, Tuuma, ăc Matyu, nuji-mătege-winu. Săc, Alpe ucwisul; ăc Lebe tăn elp telujsit Tade.

4. Sijmu, Cenunjewăc, ăc Sudaă Iscaljoot, tăn mesjabunn.

5. Egula neuuct-inskuk-siliji gel tabui, Sesus elkimaji, ăc teblumaji, elaji: Muu uctulidăn uctugik tesăcamicsijik eyumuididig; ăc muu ucpis-cwedăn Samelijăwak ucigunumuolu.

6. Cădui upcili-dedumuucw uctulidăn kesăajik gicjelui-sucuk, tănik Islal wijk tuleek.

7. Ac tulj pum-ipsuudunum-uudicw tăn telj-pumidayoku, tuluecw, Wăsoc uteligewitewuim, wejuxăsic.

8. N'piluucw kesinuuguidijk. Wocumăluucw wec-kjădijik. Mjnuăluucw nebuidijk. Tuwolcăluucw mundugu. Puugwelj igunumuuc-sultjyok, nă ucit puugwelj igun-umu-eduucw!

9. Muu ucnjănăc wess suljewe, kjsnă suljewe, kjsnă sumalkj, ucsuljewee cumudemuoku.

10. Kjsnă muu ucnjănăc muundju, kjsnă tă-bugul căbul; kjsnă wenjucesununc, kjsnă ap-tunul. Mudu luugăwinu pegwodoc wilu.

11. Ac tăn ucigunc, kjsnă tăn uciguncig, pis-cwedajyok, pijănigemjcw tăn wen ulă kepmidelumucsit. Ac nădel jyumuucw mjsocu ucj tui-dajyok.

12. Ac piscwedajyok wenjiigwome, buusule-wulticw.

13. Ас вѣнжигвомъ упѣводѣвъ, уѣтанѣвомъ-
сѣвѣумъ-уѣхъ игадѣхъ ула вѣнжигвомѣу. Садѣу вѣн-
жигвомъ муѣ упѣводѣвъ, уѣтанѣвомъ-сѣвѣумъуѣхъ
ѣлѣпъ-сѣвѣсѣдѣхъ уѣтинѣвѣку.

14. Ac tan wen mu weswɔlnuok, kɪsɔ
jicsetum-ugul ukelus-wocun-umuol, ucɪtuɪɔɔw na
wenjɪgwom, kɪsɔ ucɪgun, ɔ ucɪmun-destucw
uwɔɔɔ m'cɪgɛu.

15. Teliqak telimulok, ma tulicsim-tuenuuc
macumigec Sodum ac Gəmolu tule, ilsudaqun-
giskuk, stuge nut ucqigunc.

16. Ancaptumucw! elkjmulok, stuge cığkelu-
suğuc boctus-umu iktugu. Tulin-setui-olticw stuge
m'tescumuc; aç muu uctagcunø-daçadınx, stuge
plöscu.

17 Čadu ugi aneŭe-asultiew mĩmajũĩnuuuc
Mudu igun-umũ-eduudak uctĩnewol nujit-pludeg-
emeewe iktuk ; ąc tuli matoloktak ąłasudumogwom
iktugu.

18. Ac lalucsuul-tjdocsup uucaluok gubulnolak;
ac eligewijik; ugit nin n'tjin; cułaman uc-
witnisewic-tumuonx negumx, ac uctugik tesaca-
miksijik.

19. Čadu tan tilisip igunumuedič uctinewol,
mu ucses-pededumunx tan tulj keluusul-tidocsup,
kjsna tan tulwedocsupu. Mudu na ba tilisip
igun-umui-locten tan telwedocsupu.

20. Mudu muu kilɬ etli-keluu-sultuok, ɕadu
Cuɕuɬ uɕijacumijul, (jeɕ Wejjuulinicsɕam,) **etli-keluuɕilijul uctinewɬ iktuk.**

21. Ac cġnum igunumuēduul wijigudiġiul. cġnumul n'puwocun iktuk. Ac wegwisit tulġgunumuēduul ucwisul : ȧc unjunuok unakġdaġak upσ-cwojġ-delimanȧ ungiguok ; ȧc tulaġaġaġaġak unebσcsġlinu.

22. Ac kġȧ uġġ ġġgajġ-delum-uġsul-tġdocsup m'sit mġmajuinu iktuk, uġit nġn n'tġnin. Ćaġu negum taŋ nanġumσ-deġeġ mġsσcu kesġġȧc, ušetȧȧȧ.

23. Ćaġu taŋ tilġsip kġstewewok ula uġġgunc, luġġ-muġticw ap uġtugu. Telġȧ telġmuġlok, ma ġakġ-becwiġa-uσgul m'sit Islel uġġgunumul, mġsσcu Elnu ucwisul upkġsintȧ.

24. Keġġnu-dumuġ muu ajġespeġw muenġuēde keġġnuġumajul : kġsna taŋ aġsumuġ muu ajġespeġk muenġuēde ušȧcumaġul.

25. Telġȧ keġġnuġumuġ utulein štuge keġġnuġumajul ; ȧc taŋ aġsumuġ, štuge ušȧcumaġul. Tuluiġaġiġ aġsu-sġliġul wenġġġgwoġ Belsġbub, tali aġġ puġgweġ tuluiġaġadis wigumaġu ?

26. Na uġit ma uġġġalaŋȧ. Mudu mσgwe cσguwe ašcunašġnuġ, taŋ ma bašega-dasġnuġgu. Kġsna mimu-gwodasġ-nuġ, taŋ ma uġġġi-dasġnuġgu.

27. Tan telġmuġlok bσġunitġȧc iktuk, na tuluġecw šosadek iktugu. Ac taŋ weġġ nuġdumuġ-diġyok m'sit-uocun iktuk, na tulipsedui-numuu-diġw cecwec wenġġġg-womuġ.

28. Ac muu uġġġalaŋȧ tašik nebaġuuġiġ m'tġnin, ġaġu muu kġġ-nebaġiġwi m'ġġġȧcamiġu. Ćaġu upġġi-dedumuġew uġġġalaŋȧ taŋ kġsȧkġ-sewisȧlaš m'tġnin ȧc m'ġġġȧcamiġ munduagigu.

29. Mu tabuisijie m'siguwege telintu-iscemugik učit neuet-obscuuidik? Ac neuetejit negum ma limsacun-ađesinuuc maćumigegu, Cućuix mu tulaćawu.

30. Cadi cusaćuunuwol cunjewok, m'sit tan tezigul cakićasigul.

31. Na učit mu ucwegwod-aćultin. Kix pi-amimco-dultiyok muencuđe pigwelkik m'skiguwegecu.

32. Na učit m'sit wen tan paćagunimit uśa-luok mimaćuinuu, negum nin paćagun-mades uśaluuc Nuć tan waśoc ehk.

33. Cadi tan wen mimugwolix uśaluok mimaćuinu, nin elp mimu-gwolades uśaluuc Nuć tan waśoc ehk.

34. Mu ućul-đaśul-tin nin n'pućisinun n'tnaj-ilegen ańcuomc uśitćumuću. Mu pegisinu n'tnajilegen ańcuomc, cadi espugwosik.

35. Mudu pegisin n'tulaćegen mimaćuinu uteubulien ućulu; ać utuśul uteubulien uewijulu; ać luśwesc uteubulien ućućući-jijulu.

36. Ac mimaćuinu wigumać upćoji-ćelum-ćuđak.

37. Tan wen aćiķsalajul ućul, ķiśna uewijul, muencuđe ninu, mu pegwodućw n'tnin. Ac tan wen aćiķsalajul ućuśul, ķiśna utuśul, muencuđe ninu, mu pegwodućw n'tnin.

38. Ac tan wen mu wewaćućw ućlućićeuć, ać nuśućućw, mu pegwodućw n'tnin.

39. Tan wen wejićoc umimać-uocunum, n'duđ.

Ac tan wen entoc umijmajui-ocunum ugit nju,
wejiduudɔ.

40. Tan wen kilɔ weswa-luulok, njn weswalit :
ac tan wen njn weswalit, weswalajul tanul elkimip.

41. Tan wen weswalajul niganic-çijitege-wjnuul,
niganic-çijitege-wjnuu uwjsunum iktuk, na m'suntɔ
niganic-çijitege-wjnuu utaban-cuduɔ-eyumu. Ac tan
wen weswalajul sabewilijul, sabewit uwjsunum
iktuk, na m'suntɔ sabewit utaban-cuduɔ-eyumu.

42. Ac tan wen [pasuc] nesamui-gɔ-dulajul ne-
uctejilijul egula apçejultijik, eptaçungçig iktuk,
tecpaac samuigwon, keginuudumuut uwjsunum
iktuk, telimuulok, ma n'tuocw utaban-cuduɔ-
eyumu.

CHAP. XI.

NA buunit-plumaç Sesus neuçet-inskuc-siliji çel
tabui keginuu-dumuwoji, wejipçɔ-tumçasit naçelu,
najipseduunc, ac naji kinuudumuut ucçigun iktuk.

2. Na San nuudumajul laplusuuncu Clistewilijul
utluu-gɔwocun-umulu : ac elkjmaji tabuisiliji kegi-
nuudumuwoji ;

3. Ac eladijul : Kil nut tan keduiip-kjsincus ?
kjsna escuma-ladesj-nen ap uctugu ?

4. Sesus usjdabuuguet, elaji : Uljdaaçw, agun-
uudumuocw San tanul cɔguuwel nuudum-ɔgul, ac
nemjduɔgul.

5. Negabj-gɔltijik ap nemj-daçadijik : açaçsultijik
pemjdaajik : weçkjadijik wocuma-dasuul-tijik : kebis-
taçuna-dijik nuudum-uidijik : nebuudijik minua-
luujik : ac ewule-juultijik welj agun-uudum-wjik.

6. Ac negum welewijalut tan ma ugi-jacunjed-estacw nin n'tinincu.

7. Na ksisip-cotum-cadjidiç, Sesus boççi-tulimaji mxi puagwelniji mimajuiuuu ugit Sanulu. Coguwe elidajyoksup boctacum iktuk cunmjdunxu? naşun weji madanscus uçuuusun iktuk?

8. Cadu coguwe elidajyoksup cunmjdunx? Elnu teligunesit nuctaçul utapsunn? Ancaptumucw! negumx tanik teligunes-ultijik nuctaçul utap-sunuwol, eyumudijik Eligewjik uwen-jigwom-uwol.

9. Cadu coguwe elidajyoksup cunmjdunxu? niganic-gijitege-winu? Kedul eduç, telimuçlok, niganic-gijitege-winu, çel ap meç.

10. Mudu ula negum na tan teluwjigasit: Ancapten! nigan-kjdumul nuji-agunudum-agunum tan niganj iladultx uctxhtju.

11. Teljak telimuçlok, egula weji mxihsiskiji-nultijik ebitewiktuk, muu neuçtejjksup igacsup aji espicisusp muencuude San Nuji-baptisewadeget. Cadu negum tan mxijsinejit waşoc uteligewa-gimcu, ajjespec muencuude negumu.

12. Ac wejadegemc San Nuji-baptisewadeget unagwegumul; mişocu niğç, waşoc uteligewagim utkigun-edumuc; ac tanik utkigun-edajik, mes-unumjidiç.

13. Mudu m'sit niganic-gijitege-winuçgwik niganic-gijitege-winu-luçu-disunjk, mişocu San [pegi-sincu.]

14. Ac m'sunjd-dedumu-diyok cumsinumunx, ula na Elje tan keduiip-kisincus.

15. Tan wen weskj-duwocunit unuudumun, nuq!

16. Cadu cøguwe napkeduudes egwet wedaba-cumjdig? Teløl-tijik stuge mijuajjge ebultijik jtlin-tui-scadime, ac wigumadiji wigumxaku,

17. Ac etlj-tulwejik: Pipu-gwæu-legup, ac muu amalcal-duogup. Mewj-muulegup, ac muu utkj-demul-tuøksup.

18. Mudu San pegisinkec, muu mijjsigup, ac muu nesamui-gwogup; ac negumx telwejik, Wesce-uajul mundul.

19. Elnui ucwisul pegisinc, mijjsit ac nesamui-gwot, ac telwejik: Ancamuucw! elnui pjsø-gwodalc, ac pjsøgwen-samugwot megøbac iktuk; wigumxal nuji-mxadaça-dijik ac pada-dege-wjnuuk. Cadu n'setuogun wejj tetpaca-wij-dasic unijun iktugu.

20. Tøcu tilisip Sesus bøcçi cacawjimaji [tanj etlug-adum-uliji] egula ucçigunul tan tet mxi puugwelkul upaca-ljudimul kjscaja-dasigul; mudu muu apscweda-sultjiw: øet:

21. Aagi! uçit kil, Colesin! aagi! uçit kil Betseds! Mudu egula meskigul cøguwel tanul kjscajjagul uctjnewx iktuk, tuli-kjscaji-aesubun Tjl iktuk ac Sjdun iktuk, sac apscweda-sultji-disoc, puhsigun-agawe asun iktuk, ac tupcwon iktugu.

22. Cadu teljmulok, ma tulim-tuæenuuk uçit Tjleu, ac Sjduncu, ilsudacun-igiskuk, stuge kilxu.

23. Ac kil, Cepulnjum, tan wenagadasin mjsøcu wasøc, njsadasjducs mjsøcu munduagik. Mudu egula meskigul cøguwel tanul kjscajjagul kil

uctjinincu, tulj-kjścajj-acsubbun Sodumcu, nugąsj-sok mjsœcu kjscuigu.

24. Čadu teljmul, ma tulim-tuenuuk Sodumc ilsudaćun-igiskuk stuge kju.

25. Na ba tiljlip Sesus usidabuġuet ać œet: Mujuwolul, Nuć, tan alsusin waœc ać maćumjgeć; mudu wejj mimu-gwodajul egula ćeguwel pu-gwelic-ćijj-ćaćadijġk, ać nestuœltijġk: ać neyadajul mijuaćjġcu.

26. Kedul educ, Nuć, mudu telj-uljde-dumun.

27. M'sit ćeguwel wejj igunum-uimcul Nućjġu. Ac mœwen kejjagul œućilijul paœuc Wegwisit: kjsna mœwen kejjagul Wegwisilijul paœuc œućit; ać tanul œućit kedul-kjnuć-duajul.

28. Kju, ćuġwidaćw, m'sit tan tesjyok utkigunaćyok, ać elp cuscwœu-laćjyok: ać aćlaœmudj igunumuul-toksup.

29. Suadaćew n'tœġuluw-wocuneum ućtjneœw iktuk; ać ućj-kjnućdum-uksultiew n'tjinincu; mudu mœġwe nedœ-uh-ćwju, ać benœġwej n'ćamlamuuncu: ać wejjdućdocsup aćlaœmudj uććjjać-mijuaœ iktuk.

30. Mudu n'tœġuluw-wocuneum naćumaćjać, ać nuh-swun naćjġġe.

CHAP. XII.

NA negula tiljlip, Sesus eljbašijul cuulum-cwomu-gwel iġadaćunn, aćlaœmudj-giscuġu; ać keġ-nućdum-ućj cewjœultilijj, ać pœćj-mjnućdućdijul cuulum-cwoesjel unjewol, ać malœ-dumjġdijul.

2. Ac Palusjāc nemjdūuudiġ, elādijul: Cøguwe kegi-nuudum-ajik wejj tula-daça-dijik tañ muu telkjdasiñuuc tulādegen atlaşmuudi-giscugu?

3. Teljmaji: Muu kjskjduumu-duoksup tañ Da-bidøø telādegep kəwjsinkec? ač tañkik tegweu-ađisunnu?

4. Tañ telj piscwaš Kjsulcuul Wik, ač malcøt-cubunigul neyādasigul pibun-ocunculu; tañul muu telkjdasj-nuucsup umalcø-dumunu, negum, kjsna tañcu tegwe-uotcu; cađu pašuc pađuļāscu?

5. Ac muu kjskjduum-udu-oksup utplu-dačun iktuk, pađuļāskik ucġi aļāsuudum-øgwome atlaşmuudi-gis-cugul telj scwisca-duudiġ atlaşmuudi-gis-kuk, ač muu eubula-daçađjcw? (muu pađađaçađjcw?)

6. Cađu teljmulok, ula tet, me wen ehk ajj-espeec muencuude ucġi aļāsuudum-øgwomu.

7. Cađu ucġijđdu-djyocsubun ula tañ wesuute: jeġ: euljdel-sudj mesuñj-dedum, ač muu pegj-dunum-adimecwe; muu ilsuma-gokpun tañic muu pađa-daça-djicwu.

8. Mudu Elnu ucwisul elp aļsuute atlaşmuudi-giscuc.

9. Na pøctumčasit Sesus, aļāsuudum-øgwom piscwat.

10. Ac, ancaptē! ġinum ehk tet tañ upjtun nepe. Ac piñañ-māđijul, elādijul: Telkjdasik tu n'pjdegen atlaşmuudi-giscugul? culañan uumsj-mañu.

11. Cađu Sesus elaji: Tegen kiļx, tañ uucweuoc neuc-tejji-lijul ġeġkelu-euġul, ač pijjeliġ

elmalcuc atlas-muudj-giscugu, muu cœcwalxis, ac tuuwolcā-lxis?

12. Cādui talj puugwēlj jstuwec elnuu ac gijckeluw-euŋ? Nā uŋit, amuŋ telkidasik ulādegen at-lasmuudj-giscugulu.

13. Tœcu elajul gġnumul: Sibinscaŋj: ac sibinscaŋsit, ac telj-ulādasic upġtun, ansuma stuge-uctugu.

14. Ac Palusjāc pœctum-kjādig, mœ-agun-udum-ādijul tān telj nebādisu.

15. Cādui Sesus kejġdoc, ac wejip-cœtum-caŋsit nādelu, ac mœj puugwelkik majul-cwola-dijul, ac Sesus nebjlaji nādelu.

16. Ac telkjimaji, muu utagun-imcun.

17. Cułaman utuljān tān wejġ teluemcus Isajœœ nġganic-gijj-tege-wġnuoc, tān telues:

18. Ancamuucw, nenocubem tān nġnasuuncup! n'kesal-cuŋitem, tān n'gġjācumġ utġninc wejġ uljdasit: ġgalades n'gġjācumġ utġnincu, ac kj-nuudum-uodu ilsudaċun tān tesācā-micsi-liju.

19. Negum mā tagalj-wistuw, kjsnā mā ses-cwecw; ac mā wen nuudumuoc telcœjsilniġ œhtigu.

20. Nuucpegādasik sesuuusc mā tumāduucw; ac labjlaas etlipcudāliġ, mā n'cāsua-bālagwi; mjsœcu legedœ ilsudaċun wiswigunœ-degem-cœwe iktuk.

21. Ac uwġsunum iktuk tān tesācā-micsijik uġj ajipġu-dacā-djāk.

22. Tœcu tuġu elāluc-silijul tān wen mundul pġsilijul utġnincu, negabġgwaŋ ac muu nedœwecw.

31. Na uciit telimuulok, m'sit eluwe-wuudil ac
wina-buugw-emeewel mimajuwinnu iktuk, abiesic-

tasjdul. Pasuc winā-bugui-emcewe Wejjułjniccam iktuk, ma abiesic-tasjnuuc mjmajuijnuu iktuk.

32. Ac tan winā-bugui-majul Elnu ucwisul, abiesic-tasjd utjineu. Cadiu tan wen winagun-jmajul Wejjułjniccamul, ma abiesictasik ula usitcumuuc, kjsna ala usitcumuuc tan keduijac.

33. Na tuladuucw cumuq ukeluultun, ac elp umjnice ukeluultun: kjsna tuladuucw cumuq muu ukeluultun, ac elp umjnice, muu ukeluultunu. Mudu cumuq wejik-giji-dumc umjnice iktugu.

34. Aagi! wedabec-siyok m'tescumu iktuk! talj kjsj tulueyogul kuluulcul coguwel, tan telj-luwe-wul-tijok? Mudu m'camlamun umeg-enumug-ewum m'tun wej kulusic.

35. Welmudoc elnu kuluulk umeg-enumug-ewum ucwomlaun iktuk, wej tuwolca-dogul kuluulcul coguwel. Ac winmudoc elnu wingic umeg-enumug-ewum ucwomlaun iktuk, wej tuwolca-dogul wingigul coguwel.

36. Cadiu teljmulok, m'sit kuluswocunn muu kelul-tjnuugul, tanul mjmajuijnuuc telue-dijul, ugi ilsu-dasidak ilsudacun-igiscugu.

37. Mudu ugi tetpaga-dasjducs ukelus-wocunum iktuk; ac ugi ilsudasiducs ukelus-wocunum iktuc.

38. Tocu tuqu alt nuji wijgug-edijik ac Palusjac, usjdab-ugui-adijik, teluejik: Nuji-kjnamuet, pawotum-udjec nuji-numjdunen cunu-gwosudj uctjin iktugu.

39. Cadiu Sesus usjdabuguet, elaji: Eluwe-wultijik ac winegul teljadjik weda-bacum-ultidig,

cwilum-idiğ cunui-gwosudj; ac cunui-gwosudj ma igunum-uwsul-tidiew, pasuc ucuğun-ugwosudim niganic-gijiteğ-winuoc Sonaşu.

40. Mudu stuge Sonaşu telip-kijj-pijsidec nesu-gunaç Puutupul umuustegu, na Elnu ucwisul tulip-kijj-pijsidş nesu-gunaç lamcumugu.

41. Na cinumugwik tuledubunj Ninjbaegu, wijj bugwı-dadağ egula wedabecsiliji ilsudaçun-iktugu, ac ilsumadağ. Mudu negumş wejj apş-cwa-dasul-tibunije Sonaşu upestu-numug-eweum iktugu. Ac, ancap-tumuçw! tan wen ajj espek muen-cude Sonaşu ula tet ehk.

42. Elige-wıscwşu şinusoc-tunuç tulaç wijj bugwıa-sidş egula weda-becsiliji, ac ilsumadu. Mudu wejj-ebunoc elmi-kespiac maçumigşu, unudumun Solumunşu unustuş-gunumegu. Ac, ancap-tumuçw! tan wen ula tet ehk ajj espec muencude Solumunşu.

43. Tan tilşip mejjegac wejj-jaçum-ijuit wejj-tuwolçaşit elnu iktuk, alaşit nuhcumj-gegulu, alugwile aţlaşmuudj ac mu wejjduçw.

44. Tocu teluēt: Eljap-scwaşides njk tan wejj-tuwolça-şjep. Na pegşink, wejjdoc usegegun, pewosik, ac aţalu-gwosik.

45. Tocu eljet, ac weswıłaji elwigunuk teşiliji uctugi wejj-jaçum-ijul-tiliji ajj win-sul-tiliji muencude negumu, uwije-dułti-nşu. Tocu elj-piscwedajik, ac etlugadum-uidijik nađelu. Ac elmi-kespiac ula elnu tan telēc, ajimtuēc muencude tumcu.

46. Nā etlūh-scumaç Sesus mæj puğelniji, ucwijaç wijigimaji çinumuc çacumultijik cujumuc keduij-kelulā-dijul.

47. Ac tən wen elajul: Ancapten! ukjç, aç wijigimçik çinumuc, çacumultijik cujumuc, keduij-keluskik.

48. Ac Sesus usidab-uguet, aç telimajul tənul kelulçul: Wen tu n'kjç? aç wenik wijigimkik çinumuc?

49. Tøcu elj-sjbinsça-siji kegi-nuudum-woji, teluet: Ancap-tumuucw! n'kjç, aç wijigimkik çinumuc.

50. Mudu tən wen telādeget Nuçul tən wəşəc ehk, uljde-đacunum, negum wijigudjēc çinum, aç wijigudjēc ebit, aç n'kjç.

CHAP. XIII.

TOCU nut nā nagwec Sesus weji tuwet wenjjig-wome, aç çaçəəc ebəsit.

2. Ac mæj puğwelkik mijajuinuc elmæj-đajic tən əyumuliç, aç negum tebasit wenjul-cuđuc, aç ebəsit: aç m'sit mæj puğwelkik çacumultijik çaçəəgu.

3. Ac telimaji pigwelcul cəguwəl peslu-degem-cəwə iktugu! elaji: Ancap-tumuucw! nuji-igāđaguuc eljēt naji-igāđā-gwotcul uskinj-minum-ulu.

4. Ac tən tilsip etli-igāđaguuc, incuç skinjminn elnjsiagul çaçəhtigu; aç sisipc pejdajik; aç mal-cəđum-đdijul.

5. Ac incuq elnjsj-agul cuunde-wagum-ictuk tan tet muu puugwelj macumi-gewinu: ac encusju saculjagul; mudu muu paskenugul.

6. Cadu tjljsip nagosit kjs segewa, coctegul; ac mudu mogwe ucj-buskj-nugul, sewiptegul.

7. Cadu incuq elnjsjagul cxic-somu's iktuk, ac cxic-somu'sj saculjejik, ac sictegum-jdijul.

8. Cadu uctugul elnjsjagul keluulc macum-igru; ac weligwegul, alt cuskim-tulnacun elj ajj pjsogwi-gwegul; alt usucum-tesinsac, alt nesinsac.

9. Tan wen weski-duwocunit unuudumun, nuq.

10. Na kegj-nuudum-woji pejdaliji, ac elcj: Coguw wej keluljik peslu-degem-cewe iktuk?

11. Cadu usidabu-guet ac elajj: Mudu kls igunum-uicsul-tjyok ucujiji-duus kimu-duqawel tanul tulal wasoc utelige-wagimu. Cadu negum muu telj igun-umuuc-sultjew.

12. Mudu tan wen wescotc, igun-umuuc-sjd, ac m'kent. Cadu tan wen muu wescodumuuc, tan wescotc ucguh-sua-duoden.

13. Na ucit kelulkik peslu-degem-cewe iktuk; mudu etlinmj-dacadijik muu wej numj-dacadijew. Ac etlj-nuudum-udijik, muu wej nuudum-udijew, kjsna muu nestum-udijew.

14. Ac utjnew iktuk wej tuljac Isajos unj-ganic-giji-tegem-ceweum-egu, tan telwec: amuc nuudum-udjdoksup, cadu ma n'setum-udqok. Ancap-tumu-djdoksup, cadu ma numjdu-duqok kjsna ucgiji-duu-duqok.

15. Mudu egula mjmajuinuuc ucwom-lamuu-nuwol kjscamuul-tigul; ac uisituu-ocun-uwol sijbis-tacun-adigul; ac sijbi-gwedaq-jik, culaṃan muu uqj numj-daqa-djnx upukik-uṣ iktuk, ac muu uqin-setum-udjnx ucwomlam-uunux iktuk, ac muu ukjwon-skjdanṣ, ac njn muu nunpilaṃu.

16. Caḍuu weladasigul kjlx ucpukikuwol, mudu nemj-degegul; ac ucsituu-ocun-uwol, mudu nuudum-udigul.

17. Teljac teljmulok, puḡwel-cusunijc njḡanic-ḡijj-teḡewj-nuḡwic ac sabewul-titkik, mesunj-dedumuu-djdibunec unmjduṃṣ tanul cḡuḡwel kjlx nemjdu-dijyḡgul, caḍuu muu nemjdu-dij-djḡubun-ijḡgul; ac unuudumunṣ tanul cḡuḡwel kjlx nuudum-udijyḡgul, ac muu nuudum-udj-djḡubun-igul.

18. Na uqit jicset-umuuu-diew nuujj-igadaḡuuc upeslu-deḡemce-wḡumu.

19. Na m'sit wen tan nuṣc keluṣwocun eligewajj tle, caḍuu muu nestumuucw; na winsit pegjsinc, ac mesnuc tan igadaḡwosic ucwom-lamuṃcu. Na negum tan weswadaḡup skinjmin caṣcṣh-tigu.

20. Caḍuu negum tan weswadaḡup skinjmin cuṃde-waḡum-ictuk, na tan nuṣc keluṣwocun, ac encusjḡ mesnuc uljda-suḍ' iktuk.

21. Caḍuu moḡwe uqjbuskicw utjnincu; ac maqa-tewj-tulaḡeget; ac tan tiljsip unmajodj ac kjstewe-adimcewe wejj igac keluṣwocun iktuk, encusjḡ ejaḡun-jedestat.

22. Ac negum tan weswadoḡ skinjmin cṣikseṃuus' iktuk, na tan nuṣc keluṣwocun; ac uṣitecumu-

gawel sespide-dacunn, ac milesudj ucuuspui-gwadas-
uudim sikte gumidig keluswocun, ac mөгwe minicw.

23. Cаdu negum tan weswadoc skinimin keluulc
macumjgɣ iktuk; na negum tan nuute keluswocun,
ac nestuc, ac minit, ac elj aji piɣ-gwigwet, alt
cuskimtul-naсun; alt usuicum-tesinscаc, ac alt
nesinscаc.

24. Ac ap uktuk peslu-degem-cewe igunum-uog,
teluet: Wasoc utelj-gewit-ewuudim telec stuge
cɣinum tan etlj-iga-dөгuc keluulk skinimin utiga-
dacunum iktuk.

25. Cаdu tan tiljisip cɣinumuc etlj-nebudij-diɣ,
tanul kedangul pegisil-nijul, ac igada-gulijul enski-
gewel cuulumcu iktugu: tоcu poctum-casilijul.

26. Tan tiljisip cuulumcuul saculjagul, ac minigul,
tоcu tuɣu enskigul neyasigul.

27. Tоcu pejjadjik alsusit wenjigwom unoc-
ubemc, eladjul: Sacumɣ, mu igada-gwodum-
uc-subun-igul keluulkigul skinimincul uctiga-dacun
iktuk? Na ucit tamj tet wejuh-suadogul enskigul?

28. Teljmaji: keda-tege-wɣnu teladeget. Ac
unocubemc eladjul: uljde-dumun n'tuljda-nen
n'musik-scadunen?

29. Cаdu elaji: Mөгweɣ: mudu music-sca-
daɣ-djyok, ac elp ketpiscɔ-dugek cuulum-culu.

30. Usjde-dumuцw kite uwijigwen mjsocu
upscwesɣ-uudimcu. Ac upscwesɣ-uudimc igac, tulj-
mades nujiр-scwesɣ-udijik, tumc mɣaduцw enski-
gulu, ac mɣh-pilum-uцw, unuigwa-dasinu; cаdu
mɣaduцw cuulumcuul n'cuulum-cwɔ-gwomumcu.

31. Ac ap uctuc peslu-degem-cewe igunumuog, eet: Wasoc uteligewit-ewuudim telec stugec la-mutalje uskinjmin, tan elnu weswadoc ac igada-gwote utigadacun iktuk.

32. Tan amuc mxi-apgece m'sit uskinjminu, cadu tan tilsip pumigwec, aji mxim-sugic muencu-de m'sit m'skiguulu; ac cumujjac, gel ocuc sjsipe muusigis-cuduc tuleec, pejdajik, ac eduudijik upsetcun iktugu.

33. Ac ap uktuk pesludegemc igunumuog, eet: Wasoc uteligc-wite-wuudim tuleec stuge sewoog-wisca-dacun, tan ebit weswadoc, ac mimugwodoc sijst nigacun wojujac wobecul iktuk, mjsocui cakj-abida-digul.

34. M'sit egula coguwel Sesus weji kelulaji mxi-pugwelniji mimaj-winu, peslu-degem-cewe iktuk, ac muu kelulagwi muu peslu-degewu.

35. Culaman utuljan tan weji teluencus nj-ganic-giji-tege-winu iktuk tan telues: uci txulduna-sides peslu-degem-cewe iktuk; pakj-agun-utes tan coguwel mimu-gwodasi-gubunn weja-degemc usitcumu kisi-tasi-gegu.

36. Tocu Sesus kisi bunauc mxi pugwelniji, piscwat wenjigwomcu, ac keginu-dumwoji pejdaliji ehku, eladijul: Pakj-tuljmin peslu-degem-cewe ucjt enskigul igadacun iktuk.

37. Usidab-uguet, elaji: Tan igadagwot-cubunn keluleul uskinjminn, Elnu ucwisul na:

38. Igadacun usitcumu na. Keluuleul uskinjminn, eligewagi unijin na; cadu enskigul, winsit unijin na.

Kedan-tege-winnu tan igadθ-gwotcul, mundu
Upswesθ-udime kespuh-sitcumuik na. Nuwip-
swesθ-uidijik ansalewujuk na.

40. Na ucit, stuge enskigul mθa-dasigul ac
nuigwa-dumcul, na tuledθ kespuh-sitcum-uigu.

41. Elnu ucwisul ulgimadu utansalem uci
mθi-tua-duulin utelige-wagimcu m'sit tan tesigul
ejaun-jedes-tumce-wel, ac tanj pada-daqa-diliju.

42. Ac legedu bucte-wiktuk, bucte-θ-gwomcu.
Nadel ihtθ utkidemuudi, ac nencubit-cudesin-
umuge-we-u.

43. Tocu tilsip sabewultjik tulj bactasul-tidak
stuge nagosit ucuol uteli-gewa-gimcu. Tan wen
weski-duwocunit unuudumun, nuq.

44. Apq wasoc uteli-gewit-ewu-dim telec stuge
mile-sudi mimu-gwodasik igadacun iktuk; tan
elnu wejdoc, ac mimu-gwodoc; ac uljdasud'
iktuk wejliet, ac cakjn-tuij-skedoc m'sit utaligam,
ac pegwodelc ula igadacun.

45. Apq wasoc utelige-wite-wuudim, telec stuge
malsun etligwilc kuluulcul niscuman-gijul.

46. Ac tan tilsip wejdoc neuetege niscumanqic
kesim-cordic, eliet, ac cakjn-tuij-skedoc m'sit utali-
gam, ac pegwodelc.

47. Apq wasoc utelige-wite-wuudim telec stuge
aabj paca-sabjasit ucigumuugu; tan peedulaji teli-
cakj-yisi mila-muucslig nemeju.

48. Ac tan tilsip wojuujeq, nataca-mala-dijul;
tocu ebidajik, ac mθa-ladiji kuluusul-tliji

eptaċun iktuk; ăc tani muu keluui-sultj-ejigula-ladiji.

49. Na tuleds kespuh-sitcum-uigu. Ansalewjjik pejjadaċ, ăc uċi tepkjsa-ladaċ eluwe-wuultjliji megwjic sabewul-tjliji:

50. Ac legedaċ bucte-wiktuk bucte-ws-gwomcu: naċel jhts utkide-muudj ăc nencubit-cudes-inum-ugeweu.

51. Ac Sesus elaji: Căkin-setum-ogul m'sit egula coguwel? eladijul: ăă, kedul eduuc, n'sacum-amjnen.

52. Tocuu elaji: Na uċit m'sit nuji wijcuget tan weluhċi-kinuudum-uocsit wasoc utelige-wagim iktuk, telec stugeċ etlj-alsusit wenjjjgwom, tan wej tuwol-caċogul umegen-umuge-weum iktuk pjleel coguwel, ăc saċaweel.

53. Na tan tilsip Sesus kjsadoc egula peslu-degem-cawel, wejip-cotum-ċasit naċelu:

54. Ac pegjsinc umut-kigu, ăc telj kinu-dumuoji utalaſuu-dum-ogwom-uſ iktuk, ċel ocuċ m'sit paċa-ljul-tijik, telwejik: Tamj tet nut wejimsinc ula n'setuogun? ăc egula meskjul coguwel?

55. Muu tu aluſewit ucwisul? muu tu ucwjjul teluj-ducsj-ljul Mali? ăc wiji-gimaji ċjnumuc, Saċ, ăc Sosjs, ăc Sjmuu, ăc Sudaċ?

56. Ac wiji-gimaji ebjliji, mu tu m'sit tegwe-ulcwicw? Na uċit tamj tet wejim-suncul m'sit egula coguwel?

57. Ac wejuh-cwjjul-tijik utjnincu. Caċu Sesus elaji: Njċanic-ċiji-tege-wjnu muu kenskj-delum-uocsicw, paſuc umutkigu, ăc wogumſ iktuk.

Ac muu etlj tula-duugul naðel tet tan
 ugwelcul meskjgul cøguwel; umectum-ugewe-
 umuux teladegec.

CHAP. XIV.

NA egula tiljip Helot gubulnøl nuudumajul
 Sesusul.

2. Ac teljmaji unocubemu: ula San nuji-
 baptise-waðeget na. Negum kjsj mjuunsit, ac
 na učit meskjgul luğowocunn wejj kjsa-dasiguł
 utjinicu.

3. Mudu Helot cøwalaðbunn Sanøø, ac kelpi-
 laðbunn, ac pijaðbunn laplu-suuncu; učit Helø-
 djasul wijj-gudj-dijul Pijlpul utebi-temul.

4. Mudu San elabunn, Muu telkj-dasj-nuuc cuss-
 waumonu.

5. Ac keduw neba-dibunu; caðu cipaðabunj mj-
 majuinuu; mudu telj-delum-aðibunn uniganc-çiji-
 tege-wijnui-linu.

6. Caðu tan tiljip Helot unewuct-ebunam-cewe
 unagwegum, weskiijnuiðec kepmide-dasigec, Hel-
 ødjas uttusul, etlj-amalcap megwiç; ac welcwij-
 alaful Helødul.

7. Tocuu wejit-plumajul elu-wjdum-asud' iktuk
 utigun-umuon tan pasuc cøguwe cwjluudum-uliju.

8. Ac ebites kjsuh-çjasjmuut ucwigcu, eet: Igun-
 umuij ula tet eptaçun iktuk, San nuji-baptise-
 waðeget unuiju.

9. Ac eligewit lœc wenmaji-ðasit: caðu učit
 eluwj-dumasudj, ac učit tanic wjbui-mađijul,
 kjsute utigun-umuuc-sjlinu.

10. Ac elkimajul [sumagunisul,] ac temwec
Sanul, laplisuuncu.

11. Ac unuwi pegisudasik eptaun iktugu, ac
igunum-uwsig ebit-esu; ac ebites pegi-sunduog
ucwijulu.

12. Ac San kegi-nuudum-woji pejidajiji, wes-
wadağ utjnin, tœcu utcudâ-dumağ, ac elidajic,
ağun-udumua-dijul Sesusul.

13. Ac Sesus nuudumağ, wejip-cœtum-cașit nađelu,
wenjuul-cwaac, baçtaçum iktuk, unœuc-tuğwału-
gwenu. Ac mœj puu-gwelkik nuudumađic, majul-
cwola-dijul, pemidajik, wejidajik ucçigunulu.

14. Tœcu Sesus eljet, ac nemjaji mœj puğwel-
niji; ac eulj-delum-aji, ac neblaji ucușj-nuğœ-
w-num-uoku.

15. Na welacw kegi-nuudum-woji pejidajiji ehku,
eladiji: ula baçtaçumikt, ac nağwec suel caçayaç.
Jigul-gim mœj puğwel-kigu, eulağan utulidân
ucçigunçjul, ac upuğwod-elum-asul-tjns miçip-
ğewu.

16. Çadu Sesus elaji: Tilja muu upcœtum-kjda-
diow! Kjlœ sumucw.

17. Ac teljmađijul: Muu wescœdum-udœec ula
tet, pașuc nañcul pibun-ocunn, ac tabu-sijic
nemøjigu.

18. Sesus eet: çuğwaduucw, tan eyum.

19. Ac telkimaji mœj puğwelniji utubi-dân
m'skigu-açum-ictuk: ac weswadœgul egula nañcul
pibunocunn, ac tabușiliji nemøjju; ac semculabașit
wașœ-gwœlu, mujwet, ac segwis-kibun-ega-dœgul

gan-umui-ojul pibunocunn kegi-nuudum-woji,
 egi-nuudum-woji igun-umui-adiji mxi-puigwel-
 niji.

20. Ac m'sit tan tesijik mijjsultijik, ac kisaðal-
 ultijik, ac weswadu-dijul neuuc-tinscagul gel tabu
 pualjewel wejuh-gua-dasigul pu-ibun-egul tanul
 escwajagul.

21. Ac tanik etladal-ultijik, eduuk nan bitu-
 imtul-naçun-ijik çnumuc, ac scumtuk ebijik ac
 mijwajigcu.

22. Ac encusju kisałaji Sesus kegi-nuudum-woji
 utebjdanx wenjuul-cuudugu, ac uti-ganj-elin
 camæku, tan pemi-jigul-gimaç mxi-puigwel-nijiu.

23. Ac kisi jigul-gimaç mxi puigwel-niji, elitç-
 juim-tumał pumdun iktuk, neuuc-tuigwa-lugwet,
 utala-suudum-anu. Ac welakw igaak, naðel tet
 neuuc-tuigwa-lugwet.

24. Cadu wenjuulc nuugu megwic cuspeme
 ehk, weji maðugwec utcu iktugu: mudu asum-
 gwetc.

25. Na tilisip neuawe escumume depkigu,
 Sesus pegisinki, pemjet uskitpactuk.

26. Na kegi-nuudum-woji nemijig upumjen
 uskit-pactuk, wenmaji-ðasul-tiliji, telueliji: Scude-
 cumuc na: ac weji sescu-dijik çpalsud' iktugu.

27. Cadu encusju Sesus kelulaji, eet: ul-
 cwija-sultiew? nin na: mu ucwe-gwoda-sultjnx!

28. Tæcu Pjel usjdem-ajul, telwet: N'sacumam,
 kilæwin, tulimj n'tuljen eyumun uskitpac-tugu.

29. Sesus elajul: guguuuye. Ac Pjel weji

natcaſit wen-julcuuduk, ac pemjet uſkit
utuljen Sesuſulu.

30. Cadu ancaptuc keſ-uh-guusuſuc, ac wegwod-
aſit; ac becgic-tabaat, nedæwet, æt: N'sacumam,
uſetæj!

31. Ac encuſju ſeſuſ ſibinſcaſit, ac meſunajul,
ac elajul: Kjl kiçca kedlam-situmun! cøguwe
weji aſwidæſin?

32. Ac taſ tilſip kſj tebaðidig wenjul-cuuduk,
eubunjac.

33. Ac taſnik wenjulcuuduk tebultijik, pejjadajik,
ac alaſuma-dijul, eladijul: Kedulewe iktuk, kel
Kjſuſle ucuwſul.

34. Ac uſuſcum-ida-jik, ac cæwajik maçumigec
teluſſik Jenesulet.

35. Ac taſ tilſip çjnumuſc ula maçumigæ
tulæek, kejjduuðig, bæhc-wjaðu-gwed-uðig keluſ-
wocun ula maçumigæu, ac pegi-ſuðu-adiji eyum-
uliç keſj-nuugu-duliji.

36. Ac eðamaðijul paſuc uſama-duonæ miſul-
ſaðaçun utæcwon iktuk. Ac taſ teſijik ſame-
gaðu-adiç cækjſ-ſoltijik.

CHAP. XV.

TOCU tilſip pejjadajik ſeſuſul eyumuliç, nuji-
wigug-edijik, ac Paluſ-jak, Saluſaleſm tleec,
teluejik:

2. Cøguwe kegun-uðum-ajik weji pebelj-dæðum-
dijul ſaça-weçkik ukegi-nuðum-adimeæ-weum-uol?
muðu muu cuſ-iptin-eðaagwic mijjſul-tjjidiju.

39. Cădu Sesus usidab-uguet, elaji: Cădu kilx, na guwe weji pebeli-dedum-udjyok Kjsule utplu-
dacunum ukegi-nudum-adimce-weumuș iktuk?

4. Mudu Kjsule telkitk, eet: Ucpumi-delum
cuç, ac ukig: ac tan wen alimajul uçu, kjsna
ucwiju, mja-muç nebœœsiç!

5. Cădu kilx œyok, Tan wen tulmaç uçu, kjsna
ucwiju, Tan uçu canj-ewigok nin n'tjin, igunumuç
Kjsulewu; na ma ucpumi-delum-aguul uçu kjsna
ucwiju, [abœgunum-adim-cewe iktuk.]

6. Na teluhçi cakj sewis-căduok Kjsule utplu-
dacunum, ukegi-nudum-adimcewe-umuș iktuk.

7. Kilx weskiç-wlam-cuisul-tjyok! Isajœœ welj-
niganj-agun-udum-ulœk-subunok, tan teluedec:

8. Egula mijajuinuuc weju-xi-dajik tan eyum
utunuș iktuk, ac wejic-pumi-delum-ijik usjwș
iktuk; cădu ucwomla-m-umuș iktuk lœc amas-
calijik.

9. Cădu ałasumijik sœœcu, tan weji kinudum-
uediju kegj-nudum-adimcewe iktuk, mijajuin-
uuc utplu-dacunum-uol.

10. Tœcu wigumaji mœj puçwelniji, elaji:
Jicset-umuucw! ac n'setumuucw!

11. Mu na tan œguile-madime, mejgalagul
mijajuinuul; cădu tan wejitujaç m'tunc, na
mejgalajul mijajuinuul.

12. Tœcu pejdaliji kegj-nudum-woji tan ehku,
eladiji: Kejjik Palusjaç ucwjułtjns tan tilisip
nudumj-didec na keluswocun?

13. Cădu Sesus usidab-uguet, eet: M'sit

igada-gwodum-ugewe tan wasogawe Nuq nui-nuic,
dagwodum-uucsup, uctubiscaq-duuden.

14. Bunaje-uucw! negum negabi-goltijik nuji
niganh-tigum-uadiji negabi-golti-liji. Cadu
negabigwec nigan-xhtigum-uog negabi-gwelijul,
kitk pijjedak upsugee-gun iktuk.

15. Piel usidabuguet, elajul: Pakj tulimin
ula cwelewistudj.

16. Sesus elajul: Me munac nestuoltuk?

17. Ac muu nestumuuduk tan coguwe ogu-
lemadime, eljac m'mustegu, ac elj-tueg-emc
mjjunegwomcu.

18. Cadu tanul weji tuwol-cadigul m'tuunc,
na wejiagul m'cwomlam-uuncu; ac egula mejigala-
dijul mjmajuinuul.

19. Mudu m'camlamun iktuk weji tuw-agul
winigul alj-daswocunn, neba-degem-cawel, winecul,
camutun-ogunn, pilsim-timcewel, ac alimim-timce-
wel.

20. Egula na tanul meji-gala-dijul mjmajuinuul.
Cadu weji mijisultime m'pitunn muu casiptina-
dasinuugul, muu mejigalagul mjmajuinuul.

21. Ac Sesus wejip-cotum-casit nadelu, eliejul
macumigul telu-igul Tilcu, ac Siduncu.

22. Ac, edu, ebit Cenunj-ewjsew, wejiejul egula
macum-igul, ac elce-mictuajul, eet: euljde-limj,
n'sacumam, Dabid uewisul, n'tus loc kesugi-
unmajec mundu iktuk.

23. Cadu Sesus muu usidemac neuete keluis-
wocun. Ac kegi-nuudum-woji pejidaliyi tan ehku,

ajul, teluejik : Jigulgim ebit ; mudu etli
cwet cuđenacu.

24. Čadu Sesus usjdab-uguet, eet : Pašuc
elkjmimc etlicsugadič ġġkelu-ε-uguc Islel wġ tleek.

25. Tōcu ebit pegjsinc ač ōgulum-cwesum-
ašijul Sesusul, elajul : N'sacumam, aβōgun-umui !

26. Čadu Sesus usjdab-uguet, eet : Mu
keluul-tjuuc suađuon mij-uajjġc wġluol ač
igunumuon elmuijigu.

27. Čadu ebit teluet : Kedul eduuc, n'sacum-am ;
čadu elmuijuc weji mijjsul-tijik puib-unegul tanul
weji nġsġgul ašumcwġdiji ubaťa-luidiu-uŕ.

28. Tōcu Sesus usjdab-uguet, elajul : ebit,
meskġk ucudlam-sit-uocunum. Tuleeg uctġnin ta
telim-suņġ-dedumunu. Na ba tilġsip utuusul kġsin-
pġluuc-sġlijul.

29. Tōcu tilġsip Sesus wejip-cōtum-časit nađelu,
ač wejuadesuk ucġig-umuuc Galiletu : ač elit-cōju-
imtumat cum-dun iktuk, ač nađel eβasit.

30. Ac mŕġ pugwelkik pejġadġjul wijit-cweu-
adġi taņi aša-sultġliji, ač negabġ-gōltġ-liji ; ač taņi
mu nedŕ-udġ-ligwi, ač neblep-tinaġ-dġi ač neblesġ-
gađadġliji, ač uctugi pugwelniġi ; ač elegedġi Sesu-
sul ucwotcu ; ač telinpġlaji, ġel

31. Mŕġ pugwelniġi pačaljuul-tġliji taņ tilġsip
nemġadġliġ mu nedŕ-udġligwi ukelu-sul-tġlinu,
neblep-tinaġ-dġliji ač neblesġ-gađa-dġliji ulōltġlinu ;
ašasul-tġliji upumġ-ďalinu. Ac kepmi-delum-
adġul Islel uniescamul.

32. Ac Sesus wġgumaji keġġ-nuudum-woji,

elaji : eulj-delumkik mxi-puugwelkik mjmajun
 mudu apgit-cweuijik nesugui-naç, aç mөгwe we
 cөdum-jdicw tan cөгuwe malcө-dumugu : aç m
 jigulgim-agik sune-wjmcөwe iktuk, culağan mu
 unxtesa-djnxu.

33. Ac kegi-nuudum-woji telimçi : Tami tet bac-
 tacum iktuk wejim-sinum-uguup utulj-tebjan
 pibunocun culi-suma-nenu telj puugwelkie mjmaj
 ujnuc ?

34. Tөcu Sesus elaji : Tasigul pibunocunn
 wescө-dumөгul ? Teljmadijul : Eluig-unuc-tesigul,
 aç tegele-dijik apgejul-tijik nemejigu.

35. Tөcu telkmaji mxi-puugwelniji mjmaj-
 ujnuu, umus-cuna-bjdağin macumjgegu.

36. Tөcu Sesus weswa-dөгul egula eluig-
 unuc-tesigul pibunocunn, aç nemeeju, aç umjwet,
 aç segwis-kibun-egadөгul, aç igun-umu-ojul kegi-
 nuudum-woju ; aç kegi-nuudum-woji igun-umu-
 adiji mxi-puugwelniji mjmajujnuu.

37. Ac m'sit mijjsul-tijik, aç kjsad-qlultijik.
 Ac weswaduu-dijul escwagul puhtigunn, eluig-
 unuc-tesigul pualj-ewel wojuh-çui-agul.

38. Ac tanik etladal-ultijik, eduuc neu bituim-
 tulnaçunijik çjnumuc, aç scumtuk ebijik aç mij-
 uajjçu.

39. Tөcu Sesus ejigul-gimaji mxi-puugwelniji
 mjmajujnuu, aç tebasit wenjułcudugu ; aç pegi-
 sincul macum-jgul Magdula tlelu.

CHAP. XVI.

AC Palusjak ac elp Sadu-sjak pejjidalijul Sesusul, cweja-ladijul, ac cwiludum-u-adijul uqi neyaduon cunuigwosuudi wasogu.

2. Cadu Sesus usjdabuget, elaji: Welac telueyok, uligiscudx: mudu megulog-gwaasik.

3. Ac eskitpuuc telue-yok, m'tua-mugwa-sidx kiscugu; mudu megulog-gwaasik, ac macte-ulog-gwaasik. Weskijj-ulam-cusul-tiyok! amuc kejj-duu-diyok telin-txop-tumok tela-mugwa-sik muisigiscwu: cadu mu kisi-tulin-txop-tumogul tetpagagul ucugi-nugwos-udim-uwol?

4. Winsultijik ac winmud-u-dijik weda-bacum-ul-tijik, cwilumijdig cunuigwosuudi; ac cunuigwosuudi ma igun-unuuc-sultij-diew, pasuc niganic-gijj-tege-winuok Senaxox ucunuu-gwosudimu. Tocu Sesus nacalaji ac wejip-cotum-casit.

5. Ac kejj-nudum-uoji usuucum-idaik, ac x-won-dasul-tidip usuaduonx micipgeweu.

6. Ac Sesus elaji: Ancap-tumucw! ac uqi-ancwe-asul-ticw Palus-jak ac Sadusjak useu-gwiscum-uuxu.

7. Ac wegwa-maduul-tijik, telim-tultijik, Na mudu mu kisu-h-sua-duucw micipgeweu.

8. Sesus kejjdoc, elaji: Coguwe wejj wegwa-maduul-tiyok, kilx, kicga kedlam-situm-uidiyok, mudu mu pegi-sudu-ok micipgeweu?

9. Mu nestum-uduok? kisan mu migwi-dedum-

udiyok nan egula bitu-imitul-nacun-ibunje nan kigul
upibun-ocun-umu-ogul, ac tasic-subun-igul putali-
ewegul wejuh-gua-dasic-subun-igul wejuh-sua-duoc-
subunigul?

10. Kjsna eluigunuc egula bitu-imitul-nacun-
ibunje eluigun-uctesic-subun-igul upibun-ocun-
um-uogul, ac tasic-subun-igul putali-ewegul
wejuh-gua-dasic-subun-igul wejuh-sua-duoc-sub-
un-igul?

11. Taleec mu nestum-uduk nin mu wes-
cudum-ulwuk pibun-ocun, tan telj-mulok cuji-
ancwe-asul-tjnu Palusjak ac Sadusjak useu-
gwiscum-urru?

12. Tocu wejin-setum-idig mu utulman
ucj-ancweas-ultilin pibunocun useu-gwistacunum;
cadu Palusjak ac Sadusjak ukegi-nudum-adim-
cewe-umuus ucj-ancwe-asul-tjlinu.

13. Tocu Sesus pegisinkul macumigul Sesaju
Pilipu tleel; ac pibanjaji keginu-dumu-oji:
Wenul ejik mijajuwuuc n't'njnewinu?

14. Teljadijul: Alt teluejik, San nuji-bap-
tjsewa-deget. Uctugik ejik, Ilal: ac uctugik Sele-
mju, kjsna neuetejit njganic-giji-tege-wjnuugwu.

15. Sesus elaji: Cadu kil taluweyok wen
n't'njnewinu?

16. Simu Pjel usidabui-guet, eet: Kil Chis-
tewin, mijajit Kjsule ucwisul.

17. Sesus usidabui-guet, elajul: Welaluusin,
kil, Simu, Sonus ucwis-ul; mudu wagi ac mul-ds
mu kegi-nudum-ulwew ulau; cadu Nuq tan
ehk wasogu, kegi-nudumusc.

18. Ac teljmuul, kjl Pjel-ewin; ac ula cecwops-cuduc tuljduudes n'msi-qlasudum-ewjemim, ac munduagi uca-guna-dasigumul ma yapgu wiswi-gunedum-ijdicw.

19. Ac igunumul wasoc utupcwis-kjgun-umul; ac tan coguwe etlicgi-pilumun macumigec, tulicgi-pjdedx wasogu. Ac tan coguwe etli-apcwaduun macumigec, tulj apcwadasjdx wasogu.

20. Tocu telkjmaji kegi-nudum-woji, muu wenul utuljmalin negum uclistewinu.

21. Na tilisip wejadedegeme Sesus bocgi-kinuaduoji negum udepcadin utuljen Salusalemcu, ac ugi-pugwelj-unmajein nujit-plu-daca-diliji ac ugi pad-ulasu iktuk, ac nujiwj-guged-uliji; ac unebec-sin; ac sestewe nagwec umjnuunsinu.

22. Tocu Pjel weswalajul, ac bocgip-tugimajul, eet: Meamuç mogwe, n'sa-cumam, ma tuleun.

23. Cadu Sesus kiwon-skjbugu-ast, elajul Pjelul: Nudec ulje, pocwoje-delimin, kjl wedumeyin. Mudu muu weljdedumun tan Kjsule tlee; cadu tan mijaj-ujuuc tlee, welde-dumun.

24. Tocu Sesus elaji kegi-nudum-woji: Tan wen m'sunjdete nuugwa-gun, utculsig, ac u-suaduç uclucjaweum, ac majul-cwolic.

25. Mudu tan wen m'sui-njdete usetjduun umj-maju-ocunum, n'dudx: ac tan wen n'doc umj-maju-ocunum ugit njnu, usetjdudx.

26. Mudu talj ula-lugudx mijajujuu canj-ewig m'sit usitcumu, ac eenuç ugi-jacamijul? Kjsna coguwe mijaj-ujuu igun-umuodx ugi-jaca-mijul utabajim-sunan?

27. Mudu Elnu ucwisul keduu-wiji-peji-dadiji ut-ansaleemu ugul ubactad-egumcu; ac tœcu tilisip tulj abancud-uodul m'sit wen-ul tan telugweliju.

28. Teljac teljmulok, tanic wenic cacumultijik ula tet, tanic ma uc-tudum-jdicw n'puwocun misœcu numjadiœ Elnu ucwisul guugu-jeliœ uteli-gewite-wuudimcu.

CHAP. XVII.

NA usucum kisi tes-ugunaac, Sesus weswajaji Pjêlul ac Saçul, ac Saç wijigudi-dijul Saçul; ac elitœjuu-imtum-ajaji espujit cumdunu, kjmuduugu.

2. Ac saœe-womuu-gwasit usçaluoku, ac usise telj bactastec stuge naœosit, ac utœcwonn telj wob-egjagul stuge wosaœec.

3. Ac, edu, Mujs, ac Ilêl, elj-mœswa-didiji, wide-wistuu-djjidijul Sesusul.

4. Tœcu Pjêl usjdabuu-guet, elajul Sesusul: N'saçumam, weljac ula uctjmunenuu: uljêdêdumun, ljduducsunuu ula tet, nesiscul wigwomul; neuete kjl, neuete Mujs, ac neuete Ilêl.

5. Na etlikeluisig, ancap-ten, bactastec aluc aççi-gaœaœa-gwijidiœ; ac, edu, wed-œhcœweskweljac aluc iktuk, teluœc: ula kes-alcusit n'cwisu; tan utjininc lœc wej ulcwija-luœsju: Jicsetuœw!

6. Ac kegi-nuudum-wjik etul-nuudum-jjidiœ, œ-gulum-cwedaœul-tijik, ac lœc we-gwoda-sultijik.

7. Ac Sesus pegisinc, saœalaji, œet: unaki-œaœw! muu wegwoda-sultip!

8. Ac wobjdadiġ m8-wenul nemj-adiguul, pasuc
Sesuisul, neuc-tuigwa-lugwelijul.

9. Ac weji njsakj-dadiç cumdun iktuk, Sesus
telkjmaji, elaji: Muu uctuljmanx wenu, tan telap-
taça-diyoku, mjsœcu Elnu ucwisul kjsj mjnuunsjdœ.

10. Ac kegi-nuudum-woji pi-banimci, telueliji: Cøgu-wə weji teluejik nuji-wji-guged-ijik, depca-dic Ilel muldam upugisinnu?

11. Cadu Sesus usidab-uguet, elaji: Mjamug
 Ilal meltam-ipkisine, ac cakj-kiscaya-dogul m'sit
 coguwel.

12. Cadu telimulok, Iel kisi pegisinc nuu-
guju ; ac muu nenua-digubunn, ac telaqadib-unn
tan telj ulidedum-jdipu. Ac elp Elnu ucwisul
telictu-wahci-un-majec utjnewx iktugu.

13. Tɔcwu kegi-nuudum-woji nestumwu-djidiɔ
 uscumalin Saɗul nuɗji-baptise-waɗegel-ijul.

14. Na tan pejjadag mxi pugwelniji eyumudjig, ginum pegisincul Sesusul, emut-culj-buugua-sijul, ac eet :

15. N'sacumam, eúljdælum n'cwisu. Mudu
buuskuhgi-bilewet, ac lœc kesj-unmajec : sjɣu paça-
sjet, ac sjɣu cesaat.

16. Ac pegi-sudaꝥubunn kegi-nuudum-ajik, ca-
du negumꝥ mešin-pjla-dibunn.

17. Sesus usjdabuguet, eet : aagi ! buuskj-mectumui-diyok, ac pada-daça-diyok weda-bacum-ultjyoku ! Talip-kijit-cweul-toksup ? gugwaduui ucwisu.

18. Ac Sesus petkjmajul mundul, ac weji tuwol-casijul na ba tilsipu. Ac albadus kjsinsæc

19. Tœcu kegi-mudum-uoji pejjadajul Sesusul kijnuduugu; eejik: Cœguwe weji mesj-tuwol-caluc-tusup?

20. Cœdu Sesus elaji: ugit uemectum-ugewe-umuux. Teljac teljmulok, uscœdumœk uctlam-situocun stuge lamutalje uskinjmin, kjsitulimagogk ulâ pum-dun: ugi ajalucesi nadel misœcu alâ tet: ac ajalucesis: ac mœ cœguwe mesuluok.

21. Cœdu ulâ teleœc muu weji tuwolœsiew, pasuc alâ-sudun-ocun iktuk, ac suœ-wimœwe iktuk.

22. Ac etlug-œdum-udjidig Galilecu, Sesus elaji: Elnu ucwisul kedui-igunum-uemœ mjm-ajujnuœ upjtunuux iktuk:

23. Ac neœadœk; ac sjstœ-œwe nagwœc mjuun-sjds. Ac lœc mœscudœ-sultijik.

24. Nœ kjsi pejjadidig Cœpulnjumœu, negumœ tœnic mesunum-idig eligewitewœ suljewœ, pejjadajul Pjelul, ac eladajul: Muu tu tœn kegina-mulok, œbœncudumuœ eligewitewœ suljewœu?

25. Pjel œet: œœ. Ac piscwedadig wenjjigwom, Sesus meltœm kelusit, œet: Simu, taljœ-sin? wenj wejim-sinum-uœ-dijul eligewitewœl suljewœl, usitcumugewœc eligewijik? uun-junuux iktuk? kjsnœ pilui-œgu?

26. Pjel elajul: Piluegu. Sesus elajul: Tœcu unijunuok buœalujik.

27. Cœdu cœlœmœn muu cuœwjui-onœnu, uc-gigumuœ uljye: ac pœœœœdu m'œgun: ac suœl nemœg tœn tume nœœœsit; ac tœsuldunœ-luœ, weji-

duuducs sułjewæ. Nà suađuu, ăc igunumuu negu-
mşu, uęit njn ăc kĳlu.

CHAP XVIII.

NA eguła tilisip kegi-nuudum-ujik pejjda-dibunn
Sesusul, ębunik: Tegen mşĳ-espeęc wăşœc
uteligę-wăgimcu?

2. Ac Sesus weswăłajul mijuajĳĳul, ăc mĳa-węc
ĳgăłajul:

3. Ac ęst: Telĳac telĳmuu-lok, muu kĳwonsę-
luicsul-tĳok, ăc muu tulœltĳok stuge mijuajĳę,
mă pisewedăuok wăşœc uteligę-wăgimcu.

4. Nă uęit tăn wen tulĳ bunœgwa-lusię stuge
mijuajĳę, nă negum mşĳ-espeęc wăşœc uteligę-wă-
gimcu.

5. Ac tăn wen suăłă-dul n'wĳsuunum iktuk
nœuc-teĳĳilĳul telĳ miju-ajĳĳuĳĳilĳul, nă njn wes-
wălit.

6. Ac tăn wen kĳsăłajul nœuc-teĳĳilĳul eguła
mijuajĳęcu tănik ked-lam-situmu-dĳik n'tĳnĳncu
uteĳăcun-jedestun, pĳamulĳă utĳnĳnc mulin-ăpscuł
upscu-się, ăc lictăbăă-luicsię etĳĳdemic ucęĳĳumugu.

7. Aăĳĳ! uęit usitcumugu, uęit ęăcun-jedes-
tumœ-welu! mudu ęĳelœc muu utĳĳănu ęăcun-
jedes-tum-cœwelu: căđuu m'tuœđĳ ĳĳăđş nă mĳmăĳuĳĳ-
nuu utĳnĳncu, tăn weĳĳ ĳĳăăc ęăcun-jedes-tum-
œ-wœu.

8. Căđuu ucĳĳtun kĳsnă ucăł, ĳăcun-jedes-imusc,
tumtę-hen, ăc ĳĳĳulege. Pĳămĳ-ulĳăc uctulĳ-pisewăn
mĳmăĳuocun iktuk, uctăscăşin, kĳsnă ucnułĳĳ-

tjnun, muencuude uctabui-iptj-nun, kjsnā uctabui-
cadun; ac elp uctulā-gulcusin yapgu-awe buetsu.

9. Ac ucpukik jacun-jedesimusc, uctalkjgwadu,
ac jigulege. Pjamj-uljac ucneuict-alkjwon uc-
piscwan mjmajuocun iktuk, mu-encuude uctabui-
alkjwon, ac uctulā-gulcu-sin munduagic tulj-
buetsu.

10. Anewe-asul-tiew, mu uctalui-womanx neu-
tejit egulā apgejuul-tijik: mudu teljmuulok, wasoc
iktuk utan-salemuok yapgu an-captum-ua-dig
Nuug-ul tanul wasoc eyum-ulijul, uisisewu.

11. Mudu Elnu ucwisul pegjsinc usetsjduun
tan kescagupu.

12. Taljda-sultjyok? gjnum uiscwewoc cuskim-
tulnacun-iliji gjkelu-ewgj, ac neuetejit kescaag:
mu tu buuŋlagwi pescu-na-duc-tesinskuk-siliji
gel pescu-na-duc, ac eljecw cecwj-cum-dun iktuk
cumdunt-nu, ac cwjlwaguul tanul kescalijul?

13. Ac wejjaç, teljac teljmuulok, pjami-ulj-
delum-ajul, muen-cuude egulā pescu-na-duc-
tesinscuc-siliji gel pescuna-duc, tanj mu kesca-
ligwju.

14. Na teleec mu uljde-dacunum Cuugux
tan wasoc ehk, neuetejit egulā apgejuul-tijik
ucuscanu.

15. Na wijjudjyok pa-dadusc, ulje, uptugim
pasuc kilx tabugwa-lugweew. Jicsetusc, ab-
ajipewat wijjudjyok.

16. Cadu mu jicsetu-luuuc, tocu wijuhsu-
al meç neuetejit, kjsnā tabusijik; cula-man

təbʊsijik, kɪsnə nəəsijik, utʊnuwol, m'sit kelus-
wocunn uɟi mulgigun-ɛwə-dasin.

17. Peljɛluməɟ, agunʊ-dən mɔj-ələ-suudum-
əmigu. Peljɛtɛ mɔj-ələ-suudum-əmɪ, tʊlɛɟ uctj-
nincɛl stugɛ segɛwɛlnu, ɛɛ nuɟi-mɔɔ-degɛ-wj-nu.

18. Teljɛɛ teljmuɔlok, tənʊl cɔguwɛl etlic-
ɟipjɪlum-udj-yɔgul məcumjɛɛ, tʊlic-ɟipj-dedul wə-
sɔgu. ɛɛ tənʊl cɔgu-wɛl etlj-apcwə-duɔgul
məcumjɛɛ, nə etlj-apcwə-dasɪdul wəsɔgu.

19. Apɟ teljmuɔlok, təbʊ-sijik kɪɫɫ nəuɛtɛ
tʊljɛ-degɛɛɔɔɟ ʊsɪtɔum-ʊɛ, tən cɔguwɛ ɛwɪlu-
dumjɔɔɟ, uɟi kɪscəjə-du-oden Nuɟɛ tən wəsɛ
ɛhku.

20. Mudu tən tet təbʊsijik, kɪsnə nəsusijik
etlj-mɔj-dajik n'wɪsuunum iktuk, nəɔɛl tet meɟwɪɛ
ɛyum njnu.

21. Tɔcu Pjɛl pɛɟɪsɪncʊl, ɛləjʊl: N'səcuməm,
talj-sjɔɟ wɪjɟudjɛɛ pəɔəɔwɪɔɟ, ɛɛ njn əbɛsɪɛ-
tuodes? Eluɟgunuc tɛs?

22. Sɛsʊs ɛləjʊl: Mu teljmuɔlu, eluɟgunuc
tɛs; ɛəɔʊ, eluɟgunuc-tɛsɪnscəɛ ɟɛl luɟgunuc, tɛs.

23. Nə uɟɪt wəsɛ ʊtɛljɛ-wəɟɪm tɛɛɛ stugɛ
ɛljɛwɪt tən kɛɔʊ-ɟlag-un-udum-əɔɟɪ ʊnɔcʊb-
ɛmpmu.

24. ɛɛ bɔɟɟ-ɟlagunʊ-dum-əɔɟɛ, nəuɛtɛɟljɪjʊl
pɛɟɪsuɔwɪjʊl tən ɛhk, tənʊl tetʊjʊl m'tɪln bɪtʊɪm-
tʊlnəɛɛn-ɟul talentʊl: (jɛɟ, ɛəɟɪjɪs bɪtʊɪmtʊl-
nəɛɛn pɔnu.)

25. ɛɛ mudu mɔɟwɛ cɔguwɛ wɛsɔɔumʊɛ
tən əbənɛsu, ʊsəcuməmʊl tɛlɪplumɟʊl n'twɪskɛɔ-

unu, ăc utebitemul, ăc unjjine ăc m'sit uta-
ligamul, ăc utaġan-cudašinu.

26. Na uġit unocubem mescunaġdesinc, eġa-
majul, eġet: N'saġum-aġm, skjbei, ăc ăġġ aġan-
cuduultes m'situ.

27. Ac ula unocubem usaġum-aġmul ewliġde-
lumġul, ăc buaġlujul, ăc igun-umuog tetadim-
ceweyu.

28. Ac ula unocubem tešġet, ăc wejjajul ta-
nul witluġwedġ-dġjul ta-nul tetujul cuskim-tul-
naġun obscudġgu; ăc cö-cšaġajul, ăc kestunaġajul,
elaġul: aġancuduġ taġ tetuinu.

29. Ac witlu-gwedġġ-dġjul mescunaġdesincul u-
cwoteu, ăc eġamajul, elaġul: Skj-beġ, ăc ăġġ
aġan-cuduultes m'sit.

30 Meluġ muu kedui-tula-deġec; ăġdu elġet,
ăc piġaġajul laplišun-cu, mġšöcu ăġġ aġan-cudum-
uliġ tetadimcu.

31. Na taġ tilġšip uctugik witlu-göwġnuuc
nem-ġduidiġ taġ telġ-kġšaġġăc, löc mešă-dăšsul-
tiġġ, ăc peġġă-ġġk, ăc aġun-uġum-uăġġul usaġu-
maġuol m'sit taġ telġ kġšaġġăcu.

32. Töcu usaġumamul wġgumġul, telimġul:
Kġ eluwewin nunoc-ubem! igunumulep taġ tešuc
tetuin, mudu eġamġp.

33. Na muu depeăġġ-nuuc-sup kġ elp uctulġ-ešli-
delġmaġ witlu-gwedġġyok šuġe nġn ewliġ-delġmulep?

34. Ac usaġamamul weġġliġul, ăc eli-igun-um-
weduliġ utġnin nuu-ġġ-unmaġš-dăġă-dġliġ mġšöcu
ăġġ aġan-cudum-uliġ m'sit taġ tetuju.

35. Na elp tulalnøktø wasøgawe Nuq, muu uqj abiesic-tumuwok ucamlam-uwuø iktuk, m'sit tan tesiyok wijigud-ultiyok upada-sudimui-wolu.

CHAP. XIX.

NA teljac tan tilsip Sesus cakj kisa-bugwec egula keluwwocunn, wejip-cotum-casit Galiletu, ac pegisincul macumigegul Suidja tulel, camec Suldencu.

2. Ac mxi-pui-gwelkik majul-cwola-dijul, ac nebilaji nadelu.

3. Ac Palusjac pejida-dijul, cweji-madijul, ac eladijul: Telkjdasic tu ginum utejigul-alan utebitemul ucit m'sit padasudju?

4. Sesus usi-dabuu-guet, elaji: Muu egidum-udu-oksup Negum tan wejikkisjabuni potumkjacu, ginumul ac eblijul telj kisi-abuni?

5. Ac ses: Na ucit ginum n'culadul uqul, ac ucwijul, ac utcuua-sidak utebitemul? ac egula tabusijik tetpu-waagi-widak?

6. Na ucit muu ajip-kiji-tabusijew, cadu pasuc ne-uctegc waagi. Na ucit tan Kisuile astua-dogup, elnu muu tepki-saduiq.

7. Tocuu eladijul: Coguwe cadu Mujsøø weji tulit-plu-deges igunumuon ejigulal-dimcewe wijigadigun, ac ejigulalan? Sesus e-laji:

8. Mujsøø mudu ucwom-lamui-nuol telim-ulge-gul, usi-delum-uloksup uctejigulanø uctebitem-wok; cadu wejip-cotum-kjac muu tele-nucsup.

9. Čadu nĭn telĭmu-lok, taŋ wen ĵigulaĵ utebitemul, paſuc uġit wineġcul, wineġcul telaſit. Ac taŋ wen maļe-wġdijul taŋul eĵigula-luic-sĵ-libunn, wineġcul telaſit.

10. Keġĵ-nuudum-woĵi telimġi: Na tuleġdiġ ġĭnum aċ utebitemul, muu welĵanuic maļi-ewinu.

11. Čadu Sesus elaji: M'sit wenic muu kĵsim-sinum-ĵdiew ula keluſwocun: čadu paſuc negumŝ taŋ-ic iġunumuġ.

12. Mudu aļt unuċaċ e-yumu-dijik taŋic teluĥ-sĵij-nul-tijik; aċ aļt unuc-aċ eyumu-dijik taŋic weĵi tuli-kĵſ-dasuļ-tibunic mĵmajuinu iktugu. Ac aļt unuċaċ eyumu-dijik taŋic teli kĵſ-suļ-tibunic uġit waſoc uteligewa-gimcu. Taŋ wen kĵsim-sunc, m'sunc!

13. Tocu pegi-suudu-aġĵi mĵuajĵu, taŋ ehku, u-ġit utġaġuun upĵtunn utġnewoku, aċ utalaſu-dumaŋu. Čadu keġĵ-nu-dum-woĵi petkĵ-maġĵi.

14. Čadu Sesus eet: Uſĵ-delum-uicw mĵuajĵiġ-cu, aċ muu cuġcu-la-nŝ uġcwĵ-danŝ taŋ eyum. Mudu teloltijik weġaļ-gamim-kik waſoc ut-eligewa-gimu.

15. Ac ġaġoġul upĵtunn utġnewoku. Tocu weĵip-cošum-ċaſit naġelu.

16. Ac, edu, neuġteĵit ġĭnum pegĵsinc, aċ elajul: Keluſſit nuĵĵ-kĵna-muet, coġuwe keluſuġ tuladeġedes, cuļamaŋ nuſcoġumun yapġu mĵmajuocun?

17. Čadu Sesus elajul: Coġuwe weĵi tuluġdin keluſſit? Mŝwen kuluſu-sicw paſuc neuġteĵit,

jeç, Kjsulc. Çadui m'suunj-dedumun ucpis-cwan
mjmajuocun iktuk, culøden utplu-dacunn.

18. Albadi elajul: Teg-enul? Ac Sesus eet:
Muu ucnebadegx! wjneçcul muu uctulaşu! muu
ucumui-tunx! aç, muu ucpil-sabui-guix!

19. Ucpumj-delum cuç, aç ukjç; aç tulic-
salad-ucs kigumaç, stuge telicsadumun kjl uctjin.

20. Albadi elajul: M'sit egula kelødum-
abunn tilsip wejadegeme alba-dujj-juijanec. Cø-
guwe ap pewotum?

21. Sesus elajul: Uctuiçakj-kjscaja-luocsin,
ulije, n'tuijskedui m'sit uctaligam, aç euule-jul-
tijik igunumu: aç milesudj uiscøtucs wa-søgu:
aç guiguie, nuu-suiguuj.

22. Ac albadui nuic na keluıswocun, pøctum-
caşit, kesj-unmajj-da-sit; mudu løc mjlesit.

23. Tøcui Sesus elaji keg-jnuı-dumu-oji:
Teljaç teljmulok, mjlesuijnuı m'tuæec utjin
upiscwan waşøc utelj-gewa-gimcu.

24. Apç teljmulok, ajin-cuma-sjaç *camul usj-
başin saçudjı upukikwu, muencuude mjlesuijnuı
upiscwan Kjsulc utelj-gewa-gimcu.

25. Kegj-nuudum-woji nuu-dumjdiç, løc paça-
ljul-tijik, teluejik: Wen, çadui kjsuhsøtus?

26. Sesus ayaçmajj, eet: ula muu kjsj-tula-
daşjnuıc mjmajuı-jnuı iktuk, çadui Kjsulcu iktuk
m'sit cøguwel kjsj-tula-dasis.

27. Tøcui Pjel usj-dabui-guøt, elajul: ayaçpten!
njnen m'sit cøguwel noctumuı-djeg-ubun-igul,

---

* Meskil k wjsis na.

ac nusuugui-legup. Cøguiwe tu uiscødumui-djides-jnen?

28. Sesuis elaji: Teljac, teljmulok; kilx tanc nusu-gui-yøksup, minwuh-skijj-nultim-cæwe iktuk, tan tilsip Elnu uewisul cudpidx kepmidedasic eligewitewe ucuudpudim, kilx elp cudpuul-tjdocsup neuctinscagul gel tabui eligewitewel cudpuudj, tulj-ilsumā-docsup metlā-suue-micsijik gel tabui, Islelec tuleegu.

29. Ac tan wen noctugubunn wenjijgwomul, kjsnā načalabuni wijigimaji cjinumui, kjsnā wijigimaji ebiliji, kjsnā uçul, kjsnā uewijul, kjsnā utebitemul, kjsnā unijin, kjsnā utiga-dacunumul, uçit njn n'wjsunum, cuskim-tulnā-cun uljajim-suntx, ac utalj-gamjdx yapçui mjmajuocun.

30. Čadu puugwelkik tanc umswesawec, kespjedač: ac puugwelkik tanc kespjiejik, umscwesewedač.

CHAP. XX.

MUDU wasoc utelige-wagim teleec stuge cjinum, etljalsusit wenjijgwom, tan tawjes kesj-eskitpuuugu, najj-cwilu-osun-igu lugowj-nuugwuu tedj-bogwa-guwe utigadacun iktuk.

2. Ac kjsagunui-duma-djidiç lugowinuiui uçit * Dinelijus nagwegu, elkjmaji tedj-bogwa-guwe utigadacuni.

3. Ac apç tawjet kjsaçj-bugui-jet, ac nemjaji uctugi cacumul-tiliji jtlin-tui-scadimeu mo-gwe talugui-djligwi.

---

* Educ, pescuinađuc tes obscuđic.

4. Elaji: Kıl̃x elp uldaꝑw tẽdu-bõgwa-guwe igada-cun, aꝑ taꝑ telj tetpagac tulj igun-umuul-toksup. Na elidajik.

5. Ac apꝑ tẽwjet eduuc mĩsła-gwet, aꝑ kipewaꝑ, aꝑ neuctẽ teladeget.

6. Apꝑ tẽwjet eduuc ne-uctajjet tuꝑu eweptuk naꝑõsit tetat, aꝑ wejjaji uctugi caꝑumuul-tljiji mõgwe talu-gu-djligwi: elaji: Cõ-guwe ut wejacum-ultijok neuctj-giscuc mu talugui-duok?

7. Negum̃x eladijul: Mudu m̃wen luꝑõwocun igun-umuĩ-namuꝑ. Negum elaji: Ulidaꝑw tẽdu-bõgwa-guwe igadaꝑunu, aꝑ taꝑ telj tetpagaac m'sun-toksup.

8. Na welac taꝑ etljalsusit tẽdu-bõgwa-guwe igada-cun, elajul nuɖabj-lasjdemul: Wigum luꝑõ-wĩuꝑwu, aꝑ aꝑancuɖu; uꝑjip-cõtum-caꝑeꝑe weja-degemc kespjẽjik mĩsõcu umscwesawec.

9. Na negum̃x pejidajik taꝑic põctu-luꝑu-dibunic eduuc ne-uctajjet tuꝑu eweptuk naꝑõsit tetat, aꝑ mesunumjdiꝑ djneljũs taꝑ tesjdiꝑu.

10. Caɖu taꝑ tiljip um-scwesawec pejidajik, teljda-suultijik uꝑtajim-sinumuñu. Caɖu negum̃x elp mesunum-jdiꝑ djneljũs taꝑ tesjdiꝑu.

11. Ac mesunumjdiꝑ aꝑselj-madijul etljalsu-silijul wenjigwomu.

12. Teluẽjik: Eꝑula kespjẽjik paꝑuc neuctajjet telipkit-luꝑu-dijik; aꝑ telaluꝑik stuꝑe njnenu, taꝑic pemaɖuẽꝑu naꝑwec wuhsunum, aꝑ taꝑ telipudeꝑu.

13. Caɖu usjɖab-uꝑwẽt, elajul neuctejljilijul

neg-umru: De, muu kespugwa-lulua. Muu tuli kjsagun-udum-ŝhcus ucit dñeljusu?

14. Suađu tan wedaligamin, ac upcötum-caşj: tulic-tuij-igunum-uodes ula kespjet ansuma stuge kju.

15. Muu tu telkidasjnuuc n'tulađu tan telj uljdedum njn n'taligamu? Ucpukik tu wingic mudu njn welmudu?

16. Na telæc, kespjejik umscwesa-wedaş, ac um-scwesaşwec, kespjedaş. Mudu pigwelkik wigu-muij, cađu tegalejijik njnaşun-ucsul-tijik.

17. Ac Sesus pemit-cö-jui-imtumaş Salusalemcu, weswalaşi neuctin-scuksijiji gel tabui kegi-nuudum-uoşi kjuuduuk ŝhtigu, ac elaji:

18. Ancap-tumuucw! pemit-cöjui-imtumi-daiew Salusalemcu, ac Elnu ucwisul utinin uljig-unum-uoden ucşj pađ-uljaş-u iktuk, ac nujiwji-gugedijik; ac ulj-ilsumadaş n'puwocun iktuk.

19. Ac ulj-igunumu-adaş uctugi tesca-micsijiji umaligimaş, ac njbi-söcun-taş, ac uclucşj-ŝhtaş; ac sistewe na-gwec mjnuunsjdaş.

20. Töcu pegisilnijul Sesusul ucwijuol Sebudi ucwisu, ucwisc tegwe-ua-dijul, ac ebit ejincwaş-sijul, ac cwiludum-uoc nađu cöguweu.

21. Sesus elajul: Cögu-we pawotumun? ebit elajul: Utpluden egula tabuisijik n'cwisc utulbaş-dinş, neuctejit uctj-naşunume ac uctuc ucpadaş-dujume ucteli-gewa-gimcu.

22. Sesus usidabuguet, eet: Muu kejjdu-duok tan cwiludum-u-djok. Kjsu-tusamui-göltigok

n'cunipsumun tan njn keduuu-tusamugwj? Ac kjsuh-gjbaptisewa-luc-sultigok baptise-waltim-cewe tan njn wejj baptise-waluksi? Negumɤ eladijul: kjsj-tulaɖaɖa-djgec.

23. Sesus elaji: amug utusamui-goltj-docsup n'cunip-sumun-umcu, ɖe uɖi baptise-waluksultj-docsup baptise-waltim-cewe tan njn wejj baptise-walimeu. ɖadu baɖime n'tinaɖun-umc ɖe n'paɖadu-jumc, muu n'tig-unum-adimce-weum, pa-suc uɖit negumɤ tɖnic wejj iladuɤ Nuɖigu.

24. Na neuc-tinsuc-sijik nuudumɖiɖ uɖa, wegjuh-tuadiji eguɖa tabuɤsɖiliji wijjgudɖiliji.

25. ɖadu Sesus wɖgu-maji tan ehku, ɛet: kejjduɖiyok uctugik tesaca-micsijik usacum-amuok utalsum-cunɤ negumɤu: ɖe tɖnic espɖl-tijik kɖsteweuadiji.

26. ɖadu ma tulenuc kɖɤ uctɖnewɤ iktuk. ɖadu tan wen mesunɖetɖ utespein uctɖnewɤ iktuk, kɖɤ unocubemicw.

27. Ac elp tan wen mesunɖetɖ utetɖɖsɖc-umɤin uctɖnewɤ iktuk, kɖɤ unocubemicw.

28. Ansumɖ stuge Elnu ucwisul muu pegi-sinuc lugɖwonu, ɖadu utulugɖwon uctugu: ɖe utigunumuɤn umj-maju-ocunum uɖit pu-gwelniji utabajip-cwodelum-ugewum-uol.

29. Ac wejip-cɖtum-kɖa-jik [ucɖigunc telu-ɖsic] Selicɖcu; ɖe puɖwelkik mɖmajui-nuc majul-cwola-dijul.

30. Ac edu tabuɤsijik neg-abigwegik ɖinuuc ebijik ɖasɖɤhtigu: ɖe nuu-duadiɖ Sesusul pemi-

sjɔ-asjlig, nedɔwejik, ɛɛjik: ɛulj-dɛljmin! n'sacum-
amjnen, Dabid ucwisul.

31. Ac mɔj puɣwelkik petki-madiji, teljma-diji
ubune-wistulinu. Cadi negabig-wegic telj ajui-
nedɔ-wejik, ɛɛjik: N'sacum-amjnen, ɛulj-dɛljmin!
kjl Dabid ucwisul.

32. Ac Sesus nenkj-bui-gui-ɔsit, wigumaji,
ɛlaji: Cɔguwɛ paɣotum-ok n'tula-lulj-nɔu?

33. Negumɔ ɛladijul: N'sacum-amjnen, n'puk-
igwinul upanta-dasinu.

34. Sesus ɛuljdeljmaji, samaduajul upukikui-
wol; ɛe encusju upuk-ikuiwol nemj-degegul;
ɛe negumɔ majul-cwoladijul.

CHAP. XXI.

NA tan tilisip wejui-ɔjɔadiɣ Salusalemcu, ɛe
pejɔadiɣ Betpasegu, pum-dun iktuk telujsic
Oljbet, Sesus elkjmaji tabusiliji keginu-dumuoji:

2. Teljmaji: uladiɛw ucɣjgunɣic tetpugju, ɛe
nancumi-weji-adoc-sup jɛɛɔ keltapɔsit, ɛe nuu-
cwɛk tegwɛadi-dijul. Apcwalucw, gu-gwi-gulda-
cunucw tan ɛyumu.

3. Ac wen natajimu-lɔk, tuljmuucw, Al-susit
wedumi-delum-ajul. Ac nancumi-abui-gwedudu.

4. Na m'sit ula weji cakj-kiscajac utuljan tan
weji teluemcup niganic-giji-tege-winu iktuk,
teluegup:

5. Tuljmuucw Sjun utusul, Ancapten, uctelj-
gem weɣcuɛt, negum mu nedɔuh-cwɛic, ɛe
cɛcubijul jɛɛɔsul, ɛe nuucwelijul, jɛɛɔ unjunu.

6. Ac kegi-nuudum-ujik eladijik, ac teladegejik tan Sesus telkimapu.

7. Ac peji-gulut-cunum-uadijul jecasul ac nuut-cwelijul, ac cecwa-dua-dijul utocwon-uolu, ac cecwa-ladijul Sesusul.

8. Ac mxi puigwelkik sa-cuncø-duuu-dijul utocwonuwol xhtigu: uctugik weji muusi-gatcuntemidijul upsetcunn, ac else-søduuu-dijul xhtigu.

9. Ac mxi puigwelkik tanik nigunj-dajik, ac elp tanik majul-cudijik, nedxu-dijik, ejik: osanu! Dabid ucwiscu! welaluksit tan wegcujet Ucgisa-cumx uwjsuunum iktuk! osanu! mxijspec wasøgu!

10. Ac tan tilsip Sesus pegjsinc Salusalemcu, m'sit tan telkik ucjigunc sespe-nocsul-tijik, teluejik: Wen tu ut?

11. Ac mxi puigwelkik mjmajuiñuc, teluejik: Sesus na, niganic-giji-tege-winu, tan telxst Nasaletcu, Galilet tule.

12. Ac Sesus piscwat Ki-sule utucji-alasudum-øgwomcu, ac ejig-ulalaji m'sit tanj etlin-tui-scadijiji, ac tanj etlip-cwodel-igudj-liji ucji alasudum-øgwomcu; ac ketcu-jactui-øjul ubata-ludim-uol nuu-ji-sasewa-duudijul suu-ljewelu: ac ucud-puudim-uol tanic nedui-scadijiji plesu.

13. Ac elaji: Teluwji-gasik, Njc tului-dasidø alasudum-ocune wenjiigwom; cadu [kilx tela-duoksip ucu-mutunes wigwominu.

14. Ac negabigøltijik ac ascasultijik pejidadijul ucji alasudum-øgwomcu, ac nebilaji.

15. Na ucgj padljasc, ac nuwj-wjgugedijik, nemjdudijul pacaļjudļl tanul tela-degelijul, ac nemja-diji mijwajjg nedxudļļji, ac telweliji, osanu! Dabid ucwiscu; ac wegiultijik.

16. Ac eladijul Sesusul: Nuudajik tu tan telwedig egula? Sesus elaji: ee; munac egidumu-duoksup, Mijwajjgc ac nuudijik utunuw iktuk, wej kjscaja-duep emt-gwodum-ugawu?

17. Tocu nacalaji, ac wejtuwet ucgigunc, ac eljet Betanigu; ac nadel ketcunit.

18. Wopc telj apscwasit ucgigunc, cewisinc:

19. Ac nemjdoc minig-cosci cescxhtigu, ac pegjsink, ac mōgwē cōguwē etļwejducw, pasuc nļjic: ac telute, Mu meg yapgu uc-minu! Na encusju se-wiptec minig-cosju.

20. Ac kegi-nuudumu-jik nemjdudig, pacaļjul-tijik, eejik: Telincusju minig-cocsjec sewiptec!

21. Sesus usidabuguet, elaji: Teljac telmulok, uscōdum-udijok uct-lamsituocun, ac mu ašwida-sultuok, mā pasuc tulādača-duok tan telādasic ulā minigcosj, cađu tulmōk ulā cumdun, unagādasj, ac upcādasj ucgigum-ugu, tulādasis.

22. Ac m'sit cōguwel tanul elj-cwjludum-ōgul aļ-suudum-aun iktuk, uctlam-situmu-dijok, m'suntocsup.

23. Na kjsipiscwač ucgj aļsuudum-ōgwome, ucgipadljasc ac nu-jitplu-dačadijik mjmaj-uinuu iktuk, pejda-dijul Sesusul, etļ-kjnuudum-welijul, eejik: Cōguwē tu aļsuudj wej tulā-duunul egulā cōguwel? ac wen igunum-usc ulā aļsuudj?

24. Sesus usɔdab-ugwet, elaji: Nɛn elp kilɔ pɛbanɛ-mulok nɛwctɛɛcu, tɛn agun-udumu-iyok, nɛn elp agun-udum-ultoksup kilɔ cɔguwe ɔlsu-sudɛ weɟi tunɔ-dɔonl egula cɔguɛlu.

25. Saɛ [nuɟi-baptise-wɔdeget] wɔbaptise-wɔ-dacunum, tamɛ weɟɔɔ? wɔsɔc? kɛsɛnɔ mɛmajuwɛnu iktuk? Cɔdu agun-udum-adul-tɛɟik, telimtul-tɛɟik: Tuluwɛɛw, wɔsɔgu, tuluwɛɛ, Na wɔɟit cɔguwe mɔgwɛ weɟictlam-situɔɔok?

26. Cɔdu tuluwɛɛw, Mɛmajuwɛnu iktuk, ɟɛpal-cwɛw mɛmajuwɛnu: mudu negumɔ kedlam-situmu-dɛɟik Saɛsɔ wunɛ-gɛnɛ-ɟɛɟi-teɛ-wɛnu-ɛlinu

27. Tɔcu usɔdabugwɛ-ɔdɛɟik, elɔdɛɟul Sesusul: Mu keɟiduɛwɛ. Sesus elaji: Ac elp nɛn mɔ tɛlmulwɛok cɔguwe ɔlsusudɛ weɟi tulɔduonn egula cɔguwɛlu.

28. Cɔdu talɛ-dɛdum-u-dɛɟok? ɟɛnumoc ɛhkus-unok, tɔbusɛ-libunɟu wɛwɛsu-u. Ac pɛɟisincubunn umscwɛs-ɔwɛ-u-u, elabunn: Cwɛs, ulɛɛ, tul-wɛgwɛ kɛscuk tɛdubɔ-gwɔ-guwe n'tɛɟɔɔacunu.

29. Cɔdu usɔdabugwɛp, teluwɛp, mɔ tulɔdegɔ. Cɔdu culabis apscwɛɔɛsɛp, ɔɔ elɛp.

30. Ac pɛɟisincubunn tɔbuɔɔwɛl, tɔcu nɛwctɛ telɛmabunn. Negum usɔdabugwɛs, ɛɛs: N'sa-cumɔm, ɔɔ, tulɔdegɛdes. Cɔdu mu elɛɟɛp.

31. Tɛɛn egwɛt tɔbusibunɛ telɔdegɛp wɛɟul ulɛɛ-dacunum? Elɔdɛɟul: umscwɛs-ɔwɛɔɛ. Sesus elaji: Telɛɔ telɛmulok, nuɟi-mɔɔ-dɔɔɔ-dɛɟik elɛɛwɛwɛ suɛɛɔwɛ, ɔɔ winsul-tɛɟik ɛbɛɟik, ɛɛnɛ-

piscwedajik wasoc uteligewagimcu, escumunac kilx piscwedauok.

32. Mudu Sanoc pegisin-cubunoc eyumoku sabewudj utxh-tigu; ac kilx mu ked-lam-situ-xoc-gunoc; cadu nuji-mxa-daca-dijik eligewitewe sulejewe, ac winsultijik ebijik, ked-lam-situa-dibunu; ac tan tilsip nemidu-djyoksup, mu apscweda-sultuok-sup culabisu, culağan ucuclam-situmu-djixu.

33. Jicsetumuucw uctuc peslu-degem-cewe: El-nuoc ehkusunoc tan-oc etljalsusitoc wenjjig-womu, tanoc igadagwot-cusunec teduboc-gwaguweec igadacunegu; ac xwi-lu-docsubunec, ac mun-catcusunec megobageec elmalcugegu; ac etljdocsubunec escumagun-egu, ac igaduobunec upjtunuwok nuji igadagoc-delitcuu. Tocu wejip-cotum-casisunoc wju.

34. Na tan tilsip mjinic-cul utetpaga-gumuwx kedui-igac, elkjmaji unocubemm nuji-igadagoc-duliji eyum-uduliji umusunumuwx incuic mjinic-culu.

35. Ac nuji-igadagoc-dijik cocwalađiji unocubempmu matađijul neuctejilijul, nebađijul uctugul, ac cuundx-tađijulu.

36. Apc elkjmaji unocubemm, aji puğwelniji muencuude umscwesewegu. Ac ne-ucte telaładıji.

37. Elmikespiac eljabuaji ucwisu, telwet: Ucpumi-delum-adak n'cwisu.

38. Cadu nuji-igadagoc-dijik nemjadic ucwisu, telimtuultijik: ula na kedui-uhtaligamic ugul

utalıgamu: gugwıdácw! nebaneg! ac kınu u-
scöduc-sunu m'talıgamu.

39. Ac cöcwaładıjul, weji tuæg-ədijul tedubö-
gwaguwe ıgádacun, ac nebadijul.

40. Na uęit tan tilsip etljalsusit tedubö-
gwaguwe ıgádacun upkısintş, találadu egula nuji
ıgádagö-dijiku?

41. Telımadijul: unmaji-kakj-scwiscáladu negumşu;
ac töcu ıgádudş tedubö-gwaguwe ıgádacun uctugik
nuji-ıgádagö-dijik upjtunuş iktuk, tanic ában-
cudwodağ minicul, utetpağ-gumuş.

42. Sesus elaji: Munac wet-kjdumu-duoksup
ewıgasıgul, Cuındş tan nuşeg-un-ş-udijik alwıde-
dumıdip, kjsádasic kejjıas-ic unjje ucundemu?
Weji kjsádasiğ Ucgjsacumş iktuk, ac paçalıudı
ucpukıgwinş iktugu.

43. Na uęit telımwlok, Kjsulc utelıge-wite-
wudim uęuh-suađu-lokten kılşu, ac igun-umu-
oden newc-taça-micsijik tanic etlj-kjsá-duadağ
umjnicumul ucwisıgwenu.

44. Ac tan wen elnısjet ulá cuındş, scwisásidş.
Cadı tanul wenul eli-nısjejul, nuğwagi-bulađu.

45. Ac uęi padlıasc ac Palusjak nuđumıdijul
ucwele-wistui-dimul, ac kejjıudıđ uşcumcunşu.

46. Ac cweju-cöcwaładıjul, cadı cıpaladıji
mıjpui-gwelniji mımajuiņuu, mudu mımajuiņuc
ked-lam-situm-udijik unj-ganic-çiji-tege-wıņuinu.

CHAP XXII.

TOCU Sesus usidabui-gui-et, ac apc wejikelusit peslu-degem-cewe iktuk, est:

2. Wasæc uteligewagim telec stuge eligewit tan kjsidoc-sup maljewimcewe wigui-baltimc ucit ucwisul.

3. Ac elkjmaji unocubemm uwiguimalin tanj kjsj wigum-cusul-tiliji maljewimcewe wigubaltimcu; ac muu kedui pejidagwiew.

4. Apc elkjmaji uctugi unocubemm, elaji: Tulimuucw tanic wigumcu-sultijik, ancip-tumuucw, kjscajadu n't-wigubal-timcwe-umu: n'twenjudi-amumc ac negamui-dasul-tijik n'tueme nebec-sultijik; ac m'sit coguwel cakj iladasigul: gugwidacw maljewimcewe wigubaltimcu.

5. Cadu muu sespi-dedum-idiw; cadu etlidajik, neuetsjit utigadacunc, ac uctuc umal-sune-wagedem-cewum iktuk

6. Ac escwjejik cewaladiji unocubemmu, wenmaj-eu-adiji, ac nebadiji.

7. Tan tilisip eligewit nudumac, wegjie, ac cakj-scwiscalaji egula nuji-ne-badaca-dilijiu, ac nuugwaduwog ucjigun-umu.

8. Tecu elaji unocubemm: N't-wigubal-timc-wum malje-wimcewe cakj kjsatec, cadu tankik wigum-cusul-tibunjc muu pegwoduu-digwecw.

9. Na ucit ulidacw etli-madum-edegul shtilu, ac tan telipugwelkik wejok, wigumuucw maljewimcewe wigubaltimcu.

10. Ac tawidajik egula unocubemcu zhtictu-gu, ac mʒalaji tan tʒsliji wejjadiji, keluuu-sultiliji, ac muu keluuusul-tiligwiu: ac maljewimcewe pʒctuscasic wojugumidiʒ tʒnic wiguba-lujik.

11. Na eligewit piscwaʒ un-mjan wigubaluji, nemj-ajul naʒel ʒjnumul muu naʒcumulic malje-ucwonu.

12. Ac elajul: De, cʒgu-we wejj piscwan tetu, muu naʒcumuun malje-ucwonu? Caʒdu negum muu ned-zwecw.

13. Tʒcuu eligewit elaji unocubemm: Culaʒapilumuucw upjʒtunn ac ucwodul, ac jigula-lucw, ac legecw boʒgun-itpaʒ iktuk cujumuugu. Naʒel tet utkjdemuudi ehk, ac nencubit-cudes-inumugeweu.

14. Mudu pigwelkik wigum-cusul-tijik, caʒdu tegelejijik njnaʒsun-uusul-tijik.

15. Tʒcuu pʒctumkjadjik Palusjaʒ, ac agunuidumajik tan tuluhʒj nabauc-taʒunj-galaʒaʒak uke-luswocunum iktuugu.

16. Ac elkjmaʒdiji keʒi-nuudum-aʒdiji tan ehku, ac Heloʒdjewaʒ, tʒnic telwejik: Nuʒj-kjnamu-et, keʒjduec uked-leweinu, ac eli-kjnuudum-uen Kjsulk utʒhtj ked-lewe iktuugu: ac moʒgwe sespeʒeljmʒt wenu; mudu muu weskit-apteg-zun: (muu paʒuc aʒcap-umuʒʒul mimajuʒjnuuc u-sjscuol.)

17. Na uʒgit tuljmin, Tel-kjdasik igunumuon eligewitewe sulejewe Sjsululu? kjsna moʒgwe?

18. Caʒdu Sesus keʒjduojul uteluwe-wuʒdjwol,

ac eet: Cø-guwe wejuihçaliok? kilx weski-
ulam-cuusul-tiyok!

19. Neyaduicw eligewitewe suljewe. Ac
pegjsu-duadiç dñeliusu; (jeg, mesaçajjç sulj-
ewéu.)

20. Tøcu Sesus elaji: Wen ut eladijijul, ac
ewigasic?

21. Negumx eladijul: Sjsulu. Tøcu elaji:
Igunumucw Sjsul, Sjsul utaligam; ac igunum-
ucw Kjsulc, Kjsulc utaligam.

22. Ac nuudumidiç, paça-ljwul-tijik; ac naça-
dijul, ac pøctum-kidajik.

23. Me na nagwec Sadu-sjak pejidadijul, tanc
buskj teluejik abijjbemc mөгwe ehktjnuuc. Na
pihani-madijul,

24. Teluejik: Nuijkinā-muet, Mujsøø telu-
ebunoc, çinum n'puuc, ac muu unijjun-icw, wiji-
gudidijul maljewidu wilmusul; ac nigjadu weda-
becsiliji uçit wijigudidijul çinumul.

25. Na eyumudibunje tan eyumudjcw, eluig-
unuc tesibunje wijigud-ul-titkik çinumugwic.
Ac umscwes-aweac maljewibunac, ac nepcub-unoc,
ac muu wen-junj-gubunac; ac noc-tum-uabunn
utebitemul wijj-gudj-dijul çinum-ul.

26. Ac neucte tela-deg-ebunoc tabu-aweacu;
ac elp sisteweac, mjsøcu eluigunuc-aweac.

27. Elmjkespiac ebitac elp nepcubunac.

28. Na uçit abijjbemcøwe iktuk, tegen negumx
eluw-igunuc tesijik, utebitemjdul? mudu m'sit
tesjdiç wescwe-ua-dibunnu.

29. Sesus usjdabuguet, elaji: eubulj-dasul-tjok, mudu muu nestumuu-duogul ewigasigul, kjsna Kjsule umulgigun-ødim.

30. Mudu abijjbemcewe iktuk muu malje-wuul-tjew, kjsna muu tœcu-bugui-aluicsul-tjew. Cædu teløltjik stuge Kjsule utansalempmu, wasøgu.

31. Cædu tan telec n'pujnuuc utabijj-bemcewe-umuŝ, muu egidum-udu-oksup tan Kjsule telimui-løksup tanec teluedec:

32. Njn Ablaham uniescamul, æc Isac uniescamul, æc Sæceb uniescam-ul. Mudu Kjsule muu n'pujnuuc uniescamuol; cædu mjmajujnuuc uniescamuol na.

33. Ac mxi puugwelkik nuudumjdiç, æc paçalastum-jdiç ukegi-namad-imce-weumu.

34. Na tan tilisip Palus-jac nuudumadiç Sesus uewisalan Sadusjak ubui-ne-wistui-djlinu, mxi-dajik neueteu.

35. Ac neuetejit negumŝ, nuujit-pludeget na, piba-nmajul, cwejalajul, elajul:

36. Nuujj-kjna-muet, tegen mxiimsugjc teblu-degemcewe utpluda-cun iktuk?

37. Ac Sesus elajul: ugc-saladucs Ucgisa-cumŝ, ukjsulecum, m'sit ucam-lamun iktue, æc m'sit ucjjacamig iktuk; æc m'sit uctalj-daswocunum iktuk.

38. Na umscwesawe æc mes-kjk teblu-degemceweu.

39. Ac tabuawe tetpuudijdiç: jæg: Tulic-saladucs kigumaç stuge uctjin telicsadumun.

40. Egułā tǎbugul tebludegem-cǣwe iktuuk, m'sit utpludaćun, ǣc m'sit niǵanic-ǵijj-teǵe-wjnuuc, wejicwso-pjsul-tijik.

41. Nǣ tǎn tiljsip Palusjǣc etljmǣe-ǵdig, Sesus piǵanjmaji, ǣet :

42. Taljǵedumok Clistewit? Wen ucwisul nǣ? elǣdijul: Dǣbid ucwisul.

43. Sesus elaji: Nǣ cǣguwe uǵit Dǣbid Wejj-uljniesćam iktuk, teluiǵajul N'saćumǣm? tǎn teluuet :

44. Uǵjsaćumǣ elajul n'saćumǣmul, Baśi n'ti-naćunumu, mjsćuu tiljsip upcwoduǵas pǣwojji-delumskik uctucǵi-buǵuu-ǵsinu.

45. Nǣ uǵit Dǣbid tuluiǵaǵ n'saćumǣm, talj-kjsu-cwisis?

46. Ac mǣwen kjsj-usj-demǣc neuctǣǵc kel-uswocunu: ǣc wejǣdeg-emc nǣ naǵwec mǣ-wen melkǵaćaw cǣguwe upi-banj-mǣnu.

CHAP XXIII.

NA tǣuu Sesus kelulaji mǣj-puǵwelniji, ǣc keǵi-nuudum-uoji kelulaji, elaji:

2. Nuji-wjǵuǵedijik ǣc Palusjǣc ectubultijik Mu-jul ucudpuǵdimu.

3. Nǣ uǵit m'sit cǣguwel tǎnul negumǣ tel-jmulǣgul uculǣǣdum-unǣ, egułā culǣǣdum-ucw, ǣc tulǣǣǣćiw. Cǣdu mu uctulǣ-ǣǣć-djnǣ stuǵe utlugǣ-wocun-umuol. Mudu etljwistui-dijik, cǣdu mu telǣ-ǣǣććiw.

4. Mudu keltac-pilumi-dijul kescugul muh-sunn, ac meduegul telj pumadumcu; ac cecwadu-a-dijul mijmaj-uinuuc utul-macunu-woku. Cadu negumx muu kedú-uhejmaja-duidigul neuctegcul utulu-igun-uwol.

5. Cadu m'sit utlu-gowocun-uwol, weji tulada-cadi-dijul uci ancam-cusul-tjnx mijmajuinu iktuk: upilacti-ljumuwol kjsjduidijul kesceegul; ac mjsulsa-dacunum-uwol utocwonux iktuk kjsa-du-dijul meskigul.

6. Ac kesadumidijul mxic-pumi-dedasigul m'tubunn wigubal-timcewe iktuk; ac mxic-pumidedasigul cudpuudjl ala-sudum-ogwom iktuk.

7. Ac buusuile-wictadimcewel jtlin-tui-scadimcewe iktuk; ac utuluwi-ducsultjnx Labj, Labj: (jeg: Alsusin, alsusin.)

8. Cadu kilx muu uc-tuluwi-ducsul-tjnx Labj; mudu neuctejit niganxh-tigum-ulok, jeg, Clistewit; ac m'sit tan tesiyok wiji-guduul-tjyok.

9. Ac muu uctuluwi-danx wen nuu uisicumu; mudu neuctejit Cuuguw wasogu.

10. Ac kilx muu uctuluwi-ducsultjnx nuuji niga-nxhtigumu-adijik; mudu neuctejit nuuji niga-nxhtigumulok, jeg, Clistewitu.

11. Cadu tan msespec uctjnewok, unocubemicw.

12. Mudu m'sit wen tan kepmjdelusit, bunogwadeladen; ac m'sit wen tan benogwi-delusit, ucpumjdelum-aden.

13. Aagj! ucit kilx, nuuji wijug-ediyok, ac Palusjac; weskiji-ulamcu-sul-tjyok! mudu kep-

sugaduok wasoc uteligewagim uscaluok mijajui-
inuugu; mudu muu piscwedauok kilx, ac tanic
kedui-piscwed-ajik, kilx muu usidelum-xok.

14. Aagi! ugit kilx, nujiwji-gugediyok ac
Palusjac, weskiji-ulam-cusul-tiyok! Mudu mal-
codumogul siguscwak wigwol; ac nemigusud
iktuk wejpkiji-ala-sudum-adiyok: ugit egula
aji puugwel-imsun-toksup ilsudacun!

15. Aagi! uctinewx iktuk, kilx, nuji-wjigu-
gediyok ac Palusjac! weskiji-ulamcu-sultiyok!
mudu behwidajyok ucigumuuk ac macumigec,
ucuscwa-lanx ne-uctejit: ac kisciscwa-lok, kisa-
lok mundui-agi tabuu ulj aji un-juninu, muu
encude kilxu.

16. Aagi! kilx uctinewok, kilx negabigoltiyok
nuji niganxh-tigumui-adiyok! tanic tulueyok, tan
wen ucj luidumasiq ucj alasuudum-ogwom,
mogwejuik na. Cadu tan wen ucj luidumasiq
ucj alasuudum-ogwom uwesx-suljewu-um, na
tetuet.

17. Kilx muu nestuoltuok! ac negabigoltiyok!
Mudu tegen mxjespec? wesx suljewu? kisa ucj-
alasuudum-ogwom tan sabewadoc wesx suljewu?

18. Ac elp telueyok, tan wen ucj luidumasiq
batewi-ala-sudum-ocun, na mogwejuic. Cadu
tan wen ucj luidum-asiq igunum-adimcewu tan
batewi-ala-sudum-ocun iktuk cecudec, na tetuet.

19. Kilx muu nestuoltuok ac negabigoltiyok!
Mudu tegen mxj espec? igunum-ad-imcewu?
kisa batewi-alasuudum-ocun tan sabewadoc igunum-
adimcewu?

20. Nā učit tan wen weji 'lujdumasiç batcwi-
 ałasui-dumocun, nā negum weji 'lujdumasiç batcwi-
 ałasuidum-ocun, aç elp m'sit cøguwel tanul
 cecudegul.

21. Ac tan wen weji 'lujdumasiç ucçi ała-
 sudum-øgwom, nā weji 'lujdumasiç, aç elp tanul
 etlugadum-ulijul.

22. Ac tan wen weji 'lujdumasiç waşøc, elp
 weji 'lujdum-asiç Kjsulcuul uteligewitewe ucuid-
 pudim, aç elp tanul cecui-biliju.

23. Aaçi! kılş uctiñewok! Nuji wijgugediyok
 aç Palusjāc, weskiji-ulam-cusul-tiyok! mudu weji
 ağan-cudumui-diyøgul m'tilñewel, pılamui-ipcui,
 aç anjtun, aç cuminn; ca-dui pelj-dedumui-
 diyøgul pıamiesugui cøguwel tanul utpluıdācun
 tuiel; jejul, uljilsuıdācun, euljıdēdācun, aç uctılam-
 situocun. Eguıā depca-disoc uctulā-dācadıñş, aç
 muı ucpeıj-dēdum-unş woguıāu.

24. Negabiğøltiyok nuji niğanşh-tigumaı-diyok!
 kılş weji sincumisimok sipşuıncıç, aç meşālok
 cam-ulu. (Meskilc wışis nā.)

25. Aaçi! Nuji wijgugediyok, aç Palusjāc,
 weskiji-ulam-cusul-tiyok! mudu wocumālok uş-
 kituc eptaıun, aç laşjet: caıui lam-ıgwome wojui-
 ādiyok camıutunøgun, aç uc-sibugwādācun.

26. Kıl negabiğwan Pal-uşı! tunc wocumāı
 lam-ıgwome eptaıun aç la-şjet; cuııamān elp
 cuıjumuıc uıwocumā-dasınu.

27. Aaçi! kılş uctiñewok, Nuji wijgugediyok,
 aç Palusjāc! weskiji-ulam-cusul-tiyok! mudu

teloltijok stuge wobadas-igul utcuadačunn, tanul uskituoc welj-ancam-cui-sigul; cađui lamigwome wejuih-čua-đasigul n'puinuoc uwocun-demuol, ac m'sit m'čigee.

28. Na kilx teljancam-cusul-tijok uskit-uc uctinewok ucsabe-wuultinxu uscaľuok mimajui-nuoc; cađui lameeec uctinewok wojui-adijok weski-ulam-timcewe ac pađasudj.

29. Aagi! kilx uctinewok, nuji wijgugedijok ac Palusjac! weski-ulam-cusul-tijok! mudu eljduogul ut-cuadačunn učit niđa-nic-čiji-tege-wjnuugwic, ac aľalu-gwodum-udijok sabewul-titkik utcuadačun-umuwol.

30. Ac telueyok, įyum-uuu-gusun cučjnac unagweg-umuoku, mu wiji utcuna-sultuh-cusun niđanic-čiji-tege-wjnuugwec umuldemuokul.

31. Na telj witnis-ewictum-asultijok kilx uni-juninx tankik neba-disunigu niđanic-čiji-tege-wjnuugwu.

32. Na učit učuaduocw cučuagic unugačun-umuwx.

33. Kilx m'tescumuoc! kilx wedabeksijok m'tescumu iktugu! talj kisuľ-čuisi-multigok munduagi util-sui-đacunum?

34. Na učit, ancap-tumuocw! elkimkik tan eyum-udijok niđanicčiji-tege-wjnuoc ac nestu-oltijik činumuc, ac nuji-wijgugedijik; ac alt negumx nebadoksup, ac clučišh-tadoksup, ac alt negumx matađoksup uct-aľa-sudum-ogwom-uwx iktuk, ac bacwi-ali-kjstewe-uadoksup uccjgunul.

35. Cuľaľan m'sit sabewigec muldewec tan elj cuadačum-cubunec mačumigec, utiđan uctine-

woku; wejadedegeme sabewitoc Ebuløø umuldemec, mjsøcu Saçalın, Balakjøø ucwisu, umuldemegu, tanoc neboøgubunoc luugwæc ucgi ałasudum-øgwom, ac batewj-ałasudum-açunu.

36. Teljac teljmulok, m'sit egula øøguwel ulj-iga-dul egula wedabecsijk.

37. Salusalem! Salusalem! kil tan nebjak njga-nicçiji-tegewinuuc, ac cuundøh-tæjick tanic elki-mujik tan eyumun! Talisjøu kedui-tulj-møa-lugubunic kunjinc, stuge kiguljigweg telj mæalaji unjintnu upcewec unucs iktuk; ac mu uljedum-udqoksup!

38. Ancaptumuucw! kiguø noctasic ucit kilø usegegunic!

39. Mudu teljmulok, ma numjuok wejadedegeme njgæç, mjsøcu tilsip tulwedocsup, Welaluçsit negum tan wegcujet Ucgj-saçumø uwjsuunum iktuk.

CHAP. XXIV.

A^C Sesus tewjet, ac wejip-cøtum-çasit ucgi ałasudum-øgwom, ac kegi-nuu-dum-woji peji-daliji uneyaduonø ucgi ałasudum-øgwom wijgul.

2. Sesus eet: Nemjdu-diyøgul m'sit egula øøguwel? Teljac teljmulok, ma n'cuudeg-dinuuc cuundø ula tet n'cuðaşinuuc, cecudenuuc ap uctuc cuundø, tan ma njseg-emugu.

3. Ac Sesus ebiç pumdun iktuk, telujsit Oljbet, kegi-nuudum-woji peji-daliji kimuuduc, telwejik: Tuljmin tan tilsip egula øøguwel igadul; ac øøguwe cunu-gwosui-djðø kil cuçcujuenu; ac elmj-kespuh-sitcum-uigu.

4. Sesus usjdab-ugwet ȁc elaji: Ancwe-asulticew! mȁwen ucuspu-gwału-guńsu!

5. Mudu pigweltȁk pejdȁdȁk n'wjsunum iktuk, tuluedȁk, Njn Clistewit: ȁc ucsibuugwa-lȁdȁk pigwel-nijju.

6. Ac kedui-nuiduma-diyȁgul matundimcul, ȁc matundimcul utagun-udumocun-umuiwol. Ancwe-asulticew, mu ucuńmaji-dȁsul-tjnȁ; mudu depȁdic m'sit egula utjȁnu: ȁdu kespjȁcȁwe me muna jȁnuuc.

7. Ac newet-ȁcȁ-miksijik unȁki-dȁdȁk upȁcwoji-delj-mȁńȁ nauet-ȁcȁ-misj-liju. Ac elige-wagi upcwoji-detȁ elige-wagju. Ac ȁwjsȁh-simcȁwel jȁdul; ȁc wiscus-wocun; ȁc cuhcul, ȁlt mȁcum-igulu.

8. M'sit egula pȁctum-kjȁ-gawel unmaj-ȁgunn.

9. Tȁcu tilsip igunum-uedȁk uctjnewol unmajȁ-dȁcun iktuk, ȁc nebȁ-lȁktȁk; ȁc ugi mȁc-skelum-ucsulti-docsup m'sit tȁn tesȁcȁ-micsijik, ugit nin n'wjsunumu.

10. Ac puweltȁk jȁcun-jedestȁ-dȁdȁk, ȁc m'sj-dułtȁdȁk, ȁc mȁc-skjdel-tułtȁdȁk.

11. Ac puweltȁk mu kedlewe-ultjȁw njȁnic-giji-tege-wjnuuc jȁdȁk, ȁc ucsi-bugwa-lȁdȁk puweltelnji.

12. Ac mudu eluwe-wuđj pigweltudȁ, pigweltȁk ucusȁl-suđim-uok utkjȁdul.

13. ȁdu tȁn wen nȁncun-ȁdȁ mjsȁcu kespjȁc, usetȁdȁ.

14. Ac elige-wagi ula uljȁgun-udum-ocunum,

upseduun-cuisjd̄x t̄an telkjc uisitcumu, učit eluwj-
dum-asuudin t̄an tesacaq-micsijik ; t̄ocuu tuugu kespj̄ac
jḡad̄x.

15. C̄adu t̄an tiljsip nemj-duudj-yok cakj-
scwiscał-dimc̄ew̄e uum̄ac-skeltaç-unum t̄an wejj telu-
emcup Danel̄ō n̄iganic-gijj-tege-wjnuoc, c̄acumic
sabewic m'tubuuncu : T̄an eḡite n'suç :

16. T̄ocuu tuugu t̄anic etluḡadum-uidjik Sudi-
açu, usj̄mul-tj̄dig pumdun iktuugu.

17. Ac t̄an wen c̄acubit wenjj̄igwom, mu
n̄js̄asuig uçu-suađuun nađu c̄oguwe wenjj̄ig-
womeu.

18. Ac t̄an wen memc̄ec̄ ehk, mu apsewa-suiç
usuađuun ut̄oc̄wou.

19. C̄adu, aagj ! učit negum̄x t̄anic nuncaj-
ōltj-dak, aç negum̄x t̄anic n'cun̄u-sadj̄dak, egula
nagwegul.

20. C̄adu ał̄-suudum̄adiew c̄usj̄mul-timc̄ew̄e-
umūx mu utj̄ganun kesicu, kjs̄na ał̄as-muudj̄gis-
cugu.

21. Mudu t̄ocuu tiljsip meskjk unmaj-ōdaçun
jḡad̄x ; t̄an telec̄ mun̄ac j̄ganūcsup wej̄adegeme
wejip-c̄um-kj̄acsup uisitcumu m̄js̄oc̄u n̄igeju ;
aç m̄a apç j̄ganūc.

22. Ac egula nagwegul mu ut̄oc̄-gw̄adas-j̄nūc,
m̄a wen utj̄nin kjs̄uh-setanūc ; c̄adu učit n̄ina-
sun-wjik, egula nagwegul ut̄oc̄gw̄a-dasj̄dul.

23. T̄ocuu tuugu wen tulj̄-muol̄ok, Ancap-
tumūcw ! ula tet Clistewit ehk : kjs̄na ał̄a tet ;
mu uc̄ud-lam-situm-uidj̄n̄x !

24. Mudu pj̄gwelkik Cliste-wuultijik mu kedle-

we-ultjcw, ac niganic-gijj-tege-wjnuuc mu kedle-
we-ultjcw, igadak; ac tulj igunum-wedak mes-
kigul cunui-gwosudjil, ac pačalj-udjil, uęj kjsic-
sibugwa-ladis njna-sunuwjik, kjsj-tuladasis.

25. Ancap-tumuww! njn njganj-agunwudum-wulok!

26. Na tulimulok, ancap-tumucw! bačacum
ictuk negum ehk, muu uctulj-danɣ: kjsna, ancap-
tumucw! poctus-časik iktuk ehk, muu ucud-
lam-situmunɣ.

27. Mudu stugę wosogwedesc wejając uęjbun-
ugu, ąc eli-wosogwec mjsocuu utcusunuugu, na
tuleds Elnuu ucwisul uweg-cwadim-caweum iktuk.

28. Mudu tan tet m'tjinin shk, ađa tet kitpuuuk tulj mšj-dadađk.

29. Na uncusiq egula nagwegul utuun-majidaš-wocunum-uwol kisi-igac, nagosit upconit-pagašidš, ac depcunusit ma wosogwec, ac culocoweco uci niji-adiđak wašogu; ac wašoc umul-gigunš-dimul majasidul.

30. Tœcu tilisip numjiguatx Elnu ucwisul
ucuno-gwosudim wasogu: ac tœcu tuŋu m'sit
tan tesuue-micsijik usitcumuic, unmajj-dasûl-
tjdaŋ: ac numjadaŋ Elnu ucwisul upkjsil-njdul
wasœc utalui-gumœu, uteweaguudul mulgigunœdj
ac puŋwelic-pumj-delsudj.

31. Ac wiji-ulgimadu utansalempmu kesidꝑ-wedaꝑk maꝑa-kisuudun-aꝑcu ; ac uꝑi mꝑaꝑadu unina-sunuu-dimpmu neuꝑuul uꝑuuusunn, weja-degemo neuꝑte elmi-kespiꝑac wasoc, misocuu uꝑtue.

32. Nuugu uqi kinuudum-asulticw ewele-wistuudi
minig-cocs' iktuk. Tan tilisip upusetounum puis-

culaasic, ac sagipkiac, kejjduok nipe ucuw-asinu.

33. Na ac elp kilx tan tilsip nemi-duudiyok eguala m'sit ceguwel, ucgijiduucw wejuwasic gel cagunugu.

34. Teljac teljmulok, eguala wedabecsijik ma cacayecw mjsocui m'sit eguala ceguwel cakj-kiscajjadul.

35. Wasoc ac macumigx cacayadul, cadui nin n'kelus-wocunum, ma cacayanuc.

36. Cadui mawen mijajui-jnuu kejjduucw ula nagwec, kjsna tan tesajjet; ac ansalewijik wasoc tulec mogwe; pasuc Nuq [kejjdoc.]

37. Mudu Elnu ucwisul uweg-cwadim-cewum, tuledx stugec Nxeox unagweg-umcul.

38. Mudu stugec telecup escumunac eunpogwen-ugwec; jec mijisul-tisunje ac nesamui-geltisunje; malje-wultis-unje ac tocubugui-aluul-tisunje, mjsocui nagwec tan Nxeox tebasidec luskjgunegu, (utulcu,)

39. Ac muu kejjduu-djicsubunec mjsocui eunpogwec igagup, ac cakjigula-labunju m'situ. Na tuledx Elnu ucwisul uwegcwa-dimcewe-umu.

40. Tocu tuqui tabusjdak gnumuc ihtak memceegu: neuতেজিত সুা-লুেস্জদ, ac uctuc n'culuesjd.

41. Tabusijic ebijic tulitcu-degedak mulincu; neuতেজিত সুা-লুেস্জদ, ac neuতেজিত n'culuc-sjd.

42. Na ucit scumdicw: mudu muu kejjduu-duok tan ba tilsip ucsac-umam-ux wegcuwet.

43. Cadui ula ucgijiduucw, etljalsusit wenjjigwom, ucgijasun tegen escum-umcewe iktuk camu-

tunesul guugujelis, scum-alasoc, ac muu uside-dumui-
isoc wje usabis-cwisca-dasinu.

44. Na ucit kilx elp kiscajoltiew ! mudu muu
kejjdu-duok tan tesajjeg Elnu ucwisul wegcuwet.

45. Na wen nut kedleweit ac nestuuec unocub-
em, tanul usacum-amul igunumac utalsui-
sudumun wje, utigun-umuon, m'sit wenul wiluu
tan tetpagagu ?

46. Welaluuc-silijul negula unoc-ubemul, tanul
usacum-amul upkissilniç wejjijul teladegelij-ul.

47. Teljac telmuulok, kjsaladul utalsui-sudu-
mulin m'sit utaligamul.

48. Cadui eluwewit ula unocubem tulueç
ucwom-lamuuncu, n'sacumam nencasit upugjsinu ;

49. Ac bæççj-mataaji wijjlugø-wjnuuu, ac
bæççj-wjbumaji ac wijin-samui-gøl-djjidji uctuge-
wjnuu :

50. Na ula unocubem usacum-mamul upkissil-
nidul nagwec tan muu eskjbeduuc, ac tan tesajjet
tan muu kejjduugu.

51. Ac tabui-opseudee-guudul, ac wijj igunum-
uodx utateun-wocunum wescijj-ulam-cusul-tijiju.
Nadel utkj-demuocun jidx, ac nencubit-cudes-
inum-ugeweu.

CHAP. XXV.

NA tœcu tiljip wasœc utelj-gewit-ewuudim,
tuledx stuge neuuctin-skuesijik næscwæk, tankik
weswa-duudibun-igul uwosø-guunum-ocun-umuø-
gul, ac elida-bunjje utasui-guonx unocubem
muusi-malje-hœø.

2. Nanijik nestuol-tijik, ac nanijik muu nestu-oltijewu.

3. Tanic muu nestu-oltijew weswa-duudijul uwosø-guunum-ocunum-uwol, cædu muu weswa-duudicw mjme.

4. Cædu tanic nestu-oltijik, weswa-duudicw mjme uteptæcun-umuŕ iktuk.

5. Na nencasiç muusi-maliç, m'sit nocscwac keduw-sultijik, ac nebud-ijik.

6. Na ætatpaac kesigsec igac, teluac: Ancap-tumuew! muusi-maliç weçcu-jet! lidaew uctasuguanxu!

7. Tæcu m'sit egula nocscwac wenaki-dajik, ac ilædu-dijul uwosø-guunum-ocunum-uwol.

8. Ac tanic muu nestuoltijew elædiji nestuoltijiji: Igunumwin [kiçca] ucmjme-yumuŕ; mudu n'wosø-guunum-ocunum-jnul naçasuegul.

9. Cædu nestuoltijik usi-dabui-gua-dijik, æjik: Møgwe; ma tu cædu tebjanuc uçit njnen ac kilxu. Cædu ajiuljæc uctulj-danŕ tanic neduw-skedudicw, ac upewod-elum-asulticw.

10. Ac tan tilsip najipewod-elumjdicw, muusi-maliç pegisinc, ac tanic kiscaj-oltijik wijjipiscweda-dijul maliç-wultim-cæwe iktuk: ac cagun kepsactec.

11. Culabis egula uctugic nocscwac pejidajik, teluejik: Sacumŕ, sacumŕ, pantaduwin.

12. Cædu negum usi-dabuguet, æt: Teljæc teljmuilok, muu kejuu-luok.

13. Na uçit skinwob-ulticw! mudu muu

kejjidui-duok tan na-gwec, kjsna tan tesajjet Elnu ucwisul wegcujet.

14. Mudu teleec stuge cjinum tan keduuu-
cipcötum-casit wicu, wigumaji unocubempmu,
ac nöctumuoö utaligamul.

15. Ac neuic-tejjilijul igunum-wojul nanikul
talentul: (suljewc na, pigwelk:) ac ap uctugul
tabugul; ac ap uctugul neuictegc. M'sit wenul
teli igun-umuoö tan teljac umul-gigunöedimu.
Töcu uncusiö wejip-cötumcasit wicu.

16. Na negum tan mesunugul nancul talentul,
pöctumcasit, ac weji malsunewit, ac weji kjsadögul
ap uctugul nancul talentul.

17. Ac elp negum tan mesunugul tabugul,
teli canj-ewijul tabugul talentul ap uctugul.

18. Cadu negum tan mesunuc neuictegc talent,
pöctum-casit, muuncate macumjgö iktuk, ac
mimu-gwoduoö usacum-amul usulj-eweum.

19. Na culabis pegijec, usacum-am-uwol
egula unocub-empmu, pegisinc ac ilkjdum-adiji.

20. Töcu negum tan mesun-ugubunn nancul
talentul, pegisinc ac pegisi-dögul ap uctugul
nancul talentul, est: N'sacumam, igun-umu-
ibunn nancul talentul; ancapten! weji canje-wiann
ap uctugul nancul talentul.

21. Na usacumamul elcul: Weljac! keluusin,
ac kedlewcin, nenocubem. Kedlewciip tegalegcul
cögu-wel. Kjsalultes uctal-suudumun pigwelkul
cöguwelu. Piscwa, kil, ucsacumam uljdas-
wocunum iktuk.

22. Ac elp negum tan mesun-ugubunn tabuugul talentul, pegisinc, ac eet: N'sacumam, igunum. ujbunn tabuugul talentul; ancapten! weji canj-ewjann ap uctugul tabuugul talentul.

23. Tœcu uasacum-amul elgul: Weljac, keluui-sin, ac kedlewein, nenocubem. Kedlewejjip tegaleg-cul cœguwel: kjsalultes uctalsudumun pigwelcul cœguwelu. Piscwa ucsacumam uljdas-wocunum iktuk.

24. Tœcu pegisinc tan mesunugup neuucteçc talent, elajul: N'sacumam, kejuulep cumtua-muenu. Etlipscwes-awen tan tet muu etli-igada-gætupu. Ac etli-mx̄a-degen tan tet muu etli-ses̄a-degætupu.

25. Ac çipaluæep, ac eljæep ac mimu-gwoduu-lep ucsulj-eweum macumjg̃s iktuk. Ancapten! wescœdumun uctaligamu.

26. Na uasacumamul usj-dabuu-guelijul, elgul; Kjl, eluwewin, ac malein nenocubem, kejjip n'tetlip-scwesawen tan tet muu etli-iḡa-dagui, ac n'tetli-mx̄adegen tan tet muu etljse-sadegsu?

27. Na uçit depeçadiguup uctigun-umuon n'sulj-eweum nuuji ses̄a-daça-dijik; na [tuladege-subunn,] tan tiljsip upkjsinan, m'sinum-ugwobun n'taligam, ac elp ajjac suljeweü.

28. Na uçit uçuuh-sua-duew talentu, ac igunumuew negum tan wescœtcuul neuuctin-skaagul talentul.

29. Mudu m'sit wen tan wescœtc cœguwe, igunum-wesjdx̄, ac m'kentx̄. Çadu tan wen muu

wesco-dumuicw coguwc, tan coguwc wescote,
uigu-sua-duoden.

30. Ac tualucw menoc-ubem muu keluuwicw,
ac muu canj-ewalicw, bogun-itpac iktuk cujumuc;
nadel tet utkjdem-uocun jits, ac nencubit-
cudesinum--ugeweu.

31. Tan tilisip Elnu uucwisul upkjsinc ucuup-
mjdelsu-dimeu, ac m'sit sabewul-tijiji utansalem,
utewc-aduul-tidak, tocu tucuu pits kepmi-
dedasic elige-witewc ucuudpuidimeu.

32. Ac uscaluc mxa-dasuul-tidak m'sit tesaca-
miesijik; ac tulj tepki-saladu, stugec Nuji-
ancodeget gjckeluu-ewcuu iktuk, teluhgi-tepkisalag
gjckeluu-ewci ac tebulcuu iktuk.

33. Ac igaladu gjckeluu-ewci utinacuu-umcu,
ac tebulgi upada-dujumcu.

34. Toeu eligewit tuljmadu tanj utinacuu-
ume eyumuu-duliji: gugwidacw! kilx weji ulaluc-
sultjyok Nuçigu: utali-gamuul-ticw elige-wagi
tan kjsaja-dasigup ucit kilxu, wejadegemc usit-
cumu kjsitasigegu.

35. Mudu cawjsinep, ac esumi-yogup: keduu-
sam-uucwjep, ac nesamuugc-duljyogup: piluexjep,
ac piscwegi-mjogup.

36. Amis-kj-jep, ac asuunc-dulj-yogup: kesj-
nuucwjep, ac emituu-gwoli-yogup: lapluuunc pisjep,
ac pejjidaj-yogup tan eyumep.

37. Toeu sabewultijik usjdabuu-gua-didak,
tuluedak: Ucgjsacumx, tan nemuulecsup cawjsin-
uicup, ac esumuulecsup? kjsna keduu-samuu-cwaasup,
ac nesamuu-gocdul-necsup?

38. Tan nemulecsup piluexijisup, ac piscwegi-mulecsup? kjsna emiskj-ijsup, ac asunø-dulnecsup?

39. Tan nemulecsup kesjnu-cwasup? kjsna laplusuunc pjsisup, ac pejjajecsup tan eyumunu?

40. Ac Eljgewit usjdab-ugueds, tulueds: Teljac teljmulok, mudu telaløøk neuetejit mxi-benøgøltijik egula wijj-guduul-tjec, njn telalijok.

41. Tøcu tuçu Eljgewit tuljmadu tanj eyumudiljdu upadadu-jumcu: Jiguljdaew, kjs, wenmajalucesul-tijok! yapçu buete-wictuoc! tan kjscajadasigup ucit mundu ac utan-salempmu.

42. Mudu cewjsinep, ac muu esum-uogup. Kedui-samui-cwjep, ac muu nesamui-gødulu-ogup.

43. Piluexjep, ac muu piscwegi-muogup: emiskj-jep, ac muu asunø-duluogup: kesjnu-cwjep, ac pjsjep laplusuuncu, ac muu emitu-gwolü-ogup.

44. Tøcu negums elp usjdem-adaq, tuluedaq: Ucgj-sacums, tan nemu-lecsup cewjsinuusup, kjsna kedui-samui-cwaasup, kjsna piluexijisup, kjsna emis-kj-ijsup, kjsna kesjnu-cwaasup, kjsna laplusuunc pjsisup, ac muu elu-gwsulecsup?

45. Tøcu usjdemadu, tulueds: Teljac teljmulok, mudu muu telalxøogup neuetejit egula mxi-benø-gøltijik, elp muu telalüogup njnu.

46. Ac egula ljadaq yapçu unmajj-kjnamadim-cewe iktugu. Cadi sabewultijik ljadaq yapçu mijmaj-uocun iktuk.

CHAP. XXVI.

NA Sesus kjsadoc m'sit egaula keluis-wocunn elaji keginuu-dumwoji :

2. Kejjdu-djyok kjsj tabui-guana, pagewime igads, ac Elnu ucwisul wejj igun-umui-edasit uclucj-xtsocsinu.

3. Tœcu tiljsip uecj-pad-liase, ac nuuji-wjigug-edijik, ac nujit-plu-daqa-dijik mijmaj-uinuu iktuk, etli-mxi-daajik uecj-paduli-asul wjc, telui-silijul Kijibu ;

4. Ac msagun-uidumajik tan tulimsunadaq Sesusul ucibui-gwadaeun iktuk, ac nebadak.

5. Cadu telim-tultijik, Tilja muu [tula-daqa-duqew] wigu-baltimcu, sespenac muu utiganuun mijmajuinuu iktugu.

6. Na tan Sesus ehkec Betanigu, Simu ucigjwjuu wjk ;

7. Pegj-sincubunn ebit, kecuuncup xwjs-lacungje wojuoc amagen-sundju megœdic ; tœcu cuda-duoc Sesusul unjegu, etladalniju.

8. Na kejj-nudum-uoji nemi-duudic, muu welj-daduunui-dilicw, telueliji : Cœguwe uit wejj emegœ-dumuc ?

9. Mudu ula ama-gensudj n'tuij-skedui-nesoc m'œdisoc ; ac igunum-uonesoc eule-jultijik.

10. Sesus kejjdoc, ac elaji : Cœguwe wejj sespœuk ebitu ? Kjsj tuladegeç keluule hugœ-wocun nin n'tjinu.

11. Mudu yapgu wesewœuk eule-jultijik uctugwe-qonxu ; cadu nin muu yapgu wesewœuk.

12. Nā igaduig ula ama-gensudj njn n'tjinincu, weji tuladeget, n'tjaluuguun n'tutcu-dasinu.

13. Teljac teljmulok, tan pasuc tet ula ulj-agun-udum-ocun tulip-sedu-numuc tan telkjc usitcumu, tan ula ebit kjsj tuladegec, agunw-dasjdx ucit umigwj-delsudim iktugu.

14. Tocu neuctejit neuctin-skucsijik cel tabu, telujsit Sudaq Iscaljot, eljet ucj paduljaasu,

15. Teluet: Talj-igunum-ujgok njn igunum-ulok utjin? Ac telj kjsagun-udum-adjul ucit nesinsca-guudic.

16. Na wejadegeme na tiljip alugwile keluuile utjgan tetpacadesc ucwegun-ualan Sesusul.

17. Na umscwes-awe nagwec, tan tiljip wigu-bal-tjdic mogwe abida-dasjnuuc pibunocun, kegi-nu-dum-ujik peji-da-dijul Sesusul, eejik: Tamj tet etlj-ulj-dedumun n'tulj-jladu-linen ucma-l-codumun page-wimce-weu?

18. Teljmaji: Tulj uljadaw nadu wen ginum ucjiguncu, ac tuljmuucw; Nuji-kjnamuet eet, N'tetpa-gagum wejuasie; msics-desjnen page-wimce-we kjc; njn ac tanik kegi-nudum-agic.

19. Ac keji-nudum-ujik tela-daca-dijik stuge Sesus teljmaji.

20. Na welacw etli-wjbui-maji neuctin-seucsiliji cel tabu.

21. Na etladal-ultjdic, Sesus eet: Teljac tan teljmulok, neuctejit kjs cunualjdx.

22. Ac loec mesuda-sultjik, ac boecj-encude-culu-ladjul, eejic: N'sacumam, njn tu nut?

23. Usjdab-ugwuet ac teluuet: Neuctejit tan tetpilin-skeda-jec eptaenun iktuk, cunualjds.

24. Elnu ucwisul amuc telip-cotum-casit stuge weji tulwiji-gasic utjinicu; cadu, aagi! ucit ula mjmajujnu utjinic, tan Elnu ucwisul ugi-cunui-ali-denu: ulesoc ula ginum mu uskiji-nuc-subunu.

25. Na Sudaq, tan kegi-nua-lajul, usitegul-ulajul, eet: Laji, nin nut? Sesus elajul: Kij teluenu.

26. Na etladal-ultijidic, Sesus weswadoc pibun-ocun ac mujwet, segwis-kibun-egadoc, ac igun-umui-aji kegi-nuudum-woji, ac eet: Suaduucw; malco-dumuucw; ula nin n'tjin.

27. Ac weswalajul n'cunipsumun, ac mujwet, ac igun-umui-aji; eet: M'sit tan tesjyok utus-amui-goldicw!

28. Mudu ula nin numuldem, pile kisagun-uidum-umcwe iktuk; tan euda-dasic ucit pig-welkie, eluwewudil utabic-sictadim-cawe-umui iktuk.

29. Cadu telimulok, wejadedegenc nigaju, ma n'samugws ula tedubogwac iktuk wejigwec, misocui na nagwec tan tilsip wijin-samui-goldijew pile, Nuc uteligewa-gimeu.

30. Tocu ala-suudum-acunc-wintuu-dijik; tocu tewidajik, elidajik pumdun iktuk, teluisc Olibetc.

31. Tocu Sesus elaji: M'sit tan tesjyok weji ejaen-jedesta-diyok nin n'tjinicu, pemitpagu; mudu teluwijigasic, Utcumades nuji-anco-deget, ac gikolui-ucuc mæwodum-uidijik, ssa-lucsul-tidak.

32. Cădu kjsi minun-șan nigan-tescul-toksup Galilecu.

33. Pjel usjdabun-guet, elajul: Tilja m'sit tan tesjik ugi ejacun-jed-estă-dijdig kil uctininc, nin ma ugi ejacun-jedestx.

34. Sesus elajul: Teljac telimul, na pemitpac escumunac kigul-jigweg uctuc, kil sjet mimu-gwoljdues.

35. Pjel elajul: Tiljac geladuon wijinpudes uctinincu, ma mimu-gwolulu. Ac m'sit kegi-nudum-ujik neuete telj tuluejik.

36. Tocu Sesus elj-wijeu-oji m'tubuinc teluisc Getsemani, ac elaji kegi-nu-dum-uoji: Ebułtiew ulă tet, misocu tilsip nin elje ala tet, ac alăsudumj.

37. Tocu weswălaji Pjelul, ac Sebudj tabusilji ucwisu, ac bocgi-mesca-daasit, ac lœc wenmaji-dasit.

38. Tocu elaji: N'gjjaca-mig kesj-elj-unmajidasit misocu n'puwocun: ulă tet nakidacw, ac scumewiew.

39. Ac Sesus nacajjcel eljet, ac ogulum-cwedesinc, ac ala-sudum-at, eet: Nuç, kjsip-cwodume, ulă n'cunipsumun ugi-cotun-casiç n'tjinincu. Cădu mu tan nin telj uljdedum, cădu tan kil telj uljdedumun, tuljac.

40. Ac pegjsinkj keginu-dumu-oji, ac wejjaji nebudilji; ac elajul Pjelul: Talec ut? mu kjsiscume-un neuet-ajjeg?

41. Scumdicw, ac ala-sudum-adiew, mu uctj-

ganr aelim-timcwe iktuk. M'gijacamiq kjscojse,
cadu m'tjinin menacunaq.

42. Apg tabuawe eljet, ala-suudum-at, set:
Nuc, ula n'cunipsumun mu kjsuh-gijigul-asic
n'tjininc, mu n'samui-gwɛsun, eulide-dacunum kjs-
cajaa-dasiq.

43. Ac pegisinc, wejjaji nebudiliji apcu; mudu
upukik-uwol kescugul.

44. Ac nacalaji, ac eljet, ac sistewe ala-suudum-at,
neucte teluēt.

45. Tocu pegisinkj keginuu-dumui-oji, elaji:
Nebudicw nigeju, ac atlas-multicw! Accaptum-
ucw! tetpagaac igac; ac Elnu ucwisul elj-cunua-
lucsit upitun-uwok pada-dege-wjnuuu.

46. Kjs unaki-dacw! upcotum-kjdaneg; ancap-
tumucw! negum tan kegi-nuaalit, wejuɛasit.

47. Ac etljwistoc, Sudaq, neuctejit neuc-tinskuc-
sijik cel tabu, pegisinc, ac mɛj puɛgwelkik
tegwe-ua-dijul, kecunum-ɛdijul espui-gwosigul,
ac cumujul; wejjajik ucq padliasui iktuk; ac
nucjit-pludaca-diliji mjmaj-ujuu iktugu.

48. Ac negum tan kegi-nua-lajul kjs igun-
umuc cunui-gwosudj, set: Tan wen usug-agul-
umades, nut na negum: cɛwɛluucw!

49. Na uncusu pegisincul Sesusul, elajul:
Kwe! n'sacumam! ac wescagul-emajul.

50. Cadu Sesus elajul: Dee, cɛguwe wejp-
kjsinun? Tocu pejida-djik, ac igadu-dijul upitun-
uwol Sesusul utjinicu, ac cɛwɛ-ladijul.

51. Ac, edu, neuctejit negumɛ tanic tegweu-

adijul Sesusul, sibinscasit, nalewa-gadoc utespu-
gwasigum, ac tacumajul uegi paduljas unocubemul,
ac mentemuog usituocunum.

52. Töcu Sesus elajul: Uliap-scwadu utespu-
gwasigum utubuuncu. Mudu m'sit tanc weswa-
duudic espugwosic, uegi nebec-sultidak espur-
gwasic iktugu.

53. Ac telidasin nin nigeg muu n'kisi-luig-
mictuon Nuq, ac abuuus piamu n'cudin-skactus
gel tabuu mxi-omil ansale-witawel?

54. Cadu [na tuladegas,] tali kisi tuljas tan
teluwij-gasic? jeg, miamuq tuli kiscajjad?

55. Na ba tilisip Sesus elaji mxi pugwel-niji:
Teli-gugwi-tui-dajyok stuge ucnaji-cöwa-lanx
nuji cumutunes? tan espur-gwosic-eltiyok, ac
cumujel-tiyok, ucöwalinxu? Witpi-dulogup tesi-
giscuc, etli-kinuudum-uæp uegi ala-suudum-
ögwomcu; cadu muu cöwa-luogup.

56. M'sit egula cöguwel tel kiscaji-agul,
cuulaman niganc-giji-tege-winuuc utewij-cugemce-
weum-uwol utuljanu. Töcu tuquu m'sit kegi-
nuudum-ujik naca-ladijul, ac wesj-multijik.

57. Na tanc cöwaladijul Sesusul, eligul-
dacuna-dijul Kijbec uegi paduljas iktuk, tan tet
nuji-wigug-edijik ac nojit-pludaca-dijik, etli-
mxi-dajik.

58. Ac Pjal cunec-jigcel utegcel wetewajul,
mjsöcu uegi paduljas wic; ac piscwat lamigwome;
ac witpi-duaji lugöwinuu, (naji-cöwa-daca-
dijiji,) unmiduun kespiacu.

59. Na uoçi paduljasc ac nujit-pludaça-dijik ac m'sit mragun-udum-umc, alcwilum-ijidijul pilsim-timcewel Sesusul utjninu, culağan une-banru.

60. Çadu muu wejjduu-digul. Tilja pegwelkik muu kedlewec nuji-witnis-ewul-tijik, peji-dajik, muu wejjdu-digul. Culabis tabusijik muu kedlewec nuji-witnis-ewijik, pegisinkic;

61. Teluejik: ula çinum teluep, kisipcwodu n'çaki-scwiscađun Kjsulc utucçi-alaşudum-ogwom-um, ac n'kjsidun n'suğunaagu.

62. Tocu ucçi paduljas wenagasit, elajul: Muu usjdabugusun? Çoguwe egula witnise-wictum-uskik?

63. Çadu Sesus muu kelusicw. Ac ucçi paduljas usjdabuguet, elajul: Igunumul cujiluidum-asin Mijajit Kjsulc-wiktuk, uctulimnen kil tu Clistawin, Kjsulc ucwisul?

64. Sesus elajul: Kil teluen. Meluic telimul, elmigunic numjadues Elnu ucwisul, pidş alsusudj utinacun-umcu, ac çuguijedş wasoc utalu-gumcu.

65. Tocu ucçi paduljas temina-dogul utaps-unnu, est: Almijajul [Kjsulcul!] Çoguwe wejip-tumj-delumewic meç witnise? Ancap-tumucw! nigeg nudum-udjyok utalmj-gedum-ugeweum [Kjsulc-wiktuk!].

66. Taljedum-udjyok? Negumş usjdab-ugua-dijik, eşjik: Pegwodoc n'puwocun.

67. Tocu eluscun-madijul usjcuğu, ac taçuma-dijul, ac saşca-daca-dijidijul:

68. Teluejik : Niganic-gijj-tege-wijnua-dege ninen n'tinenaku, Wen nut na tacumusc?

69. Na Pjel ebit cuu-jumuc xipisca-dasigu, ac ebites pegjsincul, eet : Kij elp tegweutup Sesus Galilet tule.

70. Cadu Pjel minuu-gwodoc uiscaluok m'sit, eet : Muu kejuulu tan teluenu.

71. Na Pjel eljet tuisad iktuk, ac uctuc ebites nemjajul, ac elaji tanj eyumuu-duliji : Nut tegweu-abunn Sesusul Nasalet tule.

72. Ac Pjel apg wijj mimuu-gwodoc eluwj-dumasud iktuk, eet : Muu kejjac ut cinum.

73. Na muu pegjenuuc alt tanic cacum-ultijik pejjadaajik, eladijul Pjelul : Mjamuc kij neuuctejit negumxu. Mudu ukeluswocun kegun-ualusuc.

74. Tocu bocgj-almj-geduc, ac eluwj-dumasit, eet : Muu kejjac na cinum. Ac uncusju kiguljigweg keduk.

75. Ac Pjel migwidetc Sesusul ukelus-wocunum, tan telimabunn, escumunac kiguljigweg uctuc, sijst mimuu-gwoljduc. Ac tewjet ac kesj-utkjdemit.

CHAP XXVII.

NA wopc m'sit uegj paduljasc ac nujit-pludaca-dijik mjmajuinuu iktuk, mxj agun-udum-uadijul Sesusul cualaman unebanxu.

2. Ac kelpi-ladijul, elgul-dacun-adijul, ac igaladijul. Puns Pilaatul gubulnolul upituncu.

3. Tocu Sudaq tan keginua-labunn, nemjac kjsuum-cusjlin, apscwi-mescudaasit ac apscwip-

kjsj-duojul nesinsca-guudic ucgj paduljas ac nujit-pludaca-diliji :

4. Teluēt : Paḍaduēp, kegin-waḍuēp mulḍḥ sabewicu. Caḍu negumḥ teluejik : Coguwe tu nut učit ninen ? kīl ancōden.

5. Tōcu Sudaq elni-segejul nesinsca-guudic ucgj aḷasudum-ogwomcu, tōcu pōctumcasit, eljet, ac kestuene-pilsit.

6. Tōcu ucgj paduljasc weswa-duudijul suļjewel, eejik : Mu telki-dasnuuc iḡaduun ucgj aḷasudum-ogwom suļi-ewe-e-cumuud' iktuk : mudu mulḍḥ utabān-cuduḥ-eyum na.

7. Tōcu mḥagun-udum-umcewe . weswa-duudiḡ, ac wejip-cwodelum-iḡidiḡ nuji siscuḥ-gwegelijul umem-cegumu, učit utcu-dalaṇ pīlweu.

8. Na učit ula memcec telujsic Mulḍḥ umem-cegum, mjsōcu kjsuuc.

9. Culaṃan utuljan taṇ weji teluemcup Selemjōḥ niganic-ḡiji-teḡe-wīnuocu, teluegup : Weswa-duēbunn neuc-tinsca-guudic utiḷḥ-tuḡwem-ceweum taṇ iḷḥ-tuḡwemuut, taṇul aḷt Islelec wedābec-sijik iḷstui-gwema-dijul :

10. Ac iḡunum-weebun-iḡul učit nuji siscuḥ-gweget umem-cegumu ; stuge Ucgj-sacumḥ telki-mipu.

11. Na Sesus caḡumit uascaḷuc Gubul-nōlul ; ac gubulnōl pībaṇi-majul, eet : Kīl tu Leswībak uteli-ḡemuol ? Ac Sesus elajul : Teljaḡ teluenu.

12. Ac taṇ tiḷsip wejim-sjmuḡ ucgj paduljas ac nujit-pludaca-diliji, mu usj-dabuḡwecw.

13. Tœcu Pilat elajul: Mu nudumuunn tan tesigul cœguwel mesimscul?

14. Cădu mu weji usidemac nœuc-te keluswocunu. Ac gubulnœl lœœc weji paçal-lic.

15. Na gubulnœl naçal-laga-doc utalcalan nœuc-tejlijul kistejul, wigubal-timeu, ugit mimajui-œnuu, tanul wenul mesunj-delum-adjul.

16. Na ba tilsip wescwœ-uadjul espelijul kistejul, telui-silijul Balabaas.

17. Na etlimœj-dadiç Pilat elaji: Tegen welj-dedumok n'tuwoleç-dulijnœ? Balabaas? kjsna Sesus tan telujsit Clistewit?

18. Mudu kejidoc weji igunum-uœdu-diç utjinin wisœuœœgun iktuk.

19. Na tan Pilat etli ebasit ilsuadacune cuœpuœd' iktuk, utebitemul abuuç keluswocun, elajul: Mu uctulalœ ala sabewit çinum; mudu weji puçg-weli unmaje-œep utjinine kjsœuk puwocun iktuk.

20. Cădu uœçi paduliœœc œc nuœit-pluœaç-dijik, œsimadiji mœji pigwel-niji mimaj-uœnuu, uœwi-ludum-uœnœ Balabaœul, œc uœnebaœ Sesusul.

21. Gubulnœl usidabui-guet, elaji: Tegen egula tabusijik mesunj-dedumok nuœalç-dulijnœ? Teluejik: Balabaas.

22. Pilat elaji: Cădu talalades Sesus tan telujsit Clistewit? M'sit eladjul: Cluœçi-œhc-tœœœsiç!

23. Gubulnœl elaji: Cœguwœ uœçi? cœguwœ paœœœuœdj telœœœgeç? Cădu negumœ ajintœ-wejik, teluejik: Cluœçi-œhc-tœœœsiç!

24. Tan tilsip Pilat nemjdoc mu uœaçi-œwin cœguwœ; cădu aji-sœœœœœ utiçaçœnu, sabuœwon

weswādoc, ăc ăasip-tinasit uusăluok m'xi pigwel-niji, ăet : Muu nuuji-nădalj-delum-uăcsin ulă sabewit ăjĭnum umuldemu. Kjl'x ancă-dumuăcw !

25. Ac m'sit mĭmajuiĭnuuc usj-dabuăguu-ădijik, ăejik : umuldem n'tĭnenăk jĭă, ăc nĭjunăk utĭne-wăku.

26. Tăcu Pĭlaăt wedălcălajul Balăbasul ; ăc kĭsj mataăă Sesusul, igunum-uejul ucluăă-ăetăă-sĭlinu.

27. Tăcu gubulnăl usum-ăgun-isum, pisăwă-lădijul Sesusul gubulnăle-wigwămcu, ăc măălădĭjĭ tăn ăhk m'sit sumăgunisu.

28. Ac muusj-gălă-dijul Sesusul, ăc năăădulădĭă megwăăc m'tăcwonu.

29. Ac wejĭ 'scunwotum-jĭdĭă aptugă-pĭsuđĭ ăăicsă-muă' iktugu, ăc aptugă-pĭăădul-ădĭă, ăc sesuuăăc sĭbil-ăăădul-ădĭă utĭnăăun-umău ; ăc emut-cuĭj-buăăguu-ed-dădijul uăăăluuc ; malĭ-gemă-dijul, ăejik : Wăăăăăgul-emuălec ! kĭl etĭl elĭăă-wităwin Leswă-pewĭktuk !

30. Ac eluăăău-mădijul ; ăc wăăăă-duădĭă ses-uăăăc, ăc tăăăăăădijul unjegu.

31. Ac kĭsj malĭăă-mădĭă, menă-duădĭă megwăăc m'tăcwon, ăc năăăăădul-ădijul utăpsuănn ; ăc elĭăăul-dăăun-ădijul ucluăă-ăktăăăă.

32. Tăcu tăwĭăăăăă wejĭă-dijul ăĭnumul Sĭĭnĭ-ewăjul, teluĭj-sĭĭĭul Sĭmuu ; ăc kĭălă-dijul upumĭnĭ-găăăăălin cluăăj-ewău.

33. Nă tăn tĭĭsĭp pejĭ-dădĭă m'tubuănc, teluĭăăc Golăutu ; jăă, kĭwăn-skĭăăăăc, Upsugătp utubuăncu ;

34. Igunum-uăăăăăă tēbunăăăul unăăăăăă-gwălinu,

wjaga-dasik wjscunu. Ac cwetuc, cadu mu nesamuugwoc.

35. Na clucj-ŝktadijul, ac utcun-wotum-ijidijul utŝcwonn, ac elaca-dijidijul. Culağan utuljan tan wejj telu-emcus niganic-giji-tege-winu-oc, iec: Utcuna-sultij-dibun-igul nwtaps-uunculu, ac elaca-djidibunec n'tŝcwonecu.

36. Na ebultijik, escume-wadijul nadelu.

37. Ac umesim-timce-weum igaduudic cecwec unjegu, telu-wij-gasic: ula na Sesus tan etlj eligewitewit Leswip-ewiktuk.

38. Tŝcu tabusijik nuji-cumu-tunejik wijiculuŝj-ŝhetŝojik; neuctejit inacun-egel, ac uctuc pada-duŝcel.

39. Ac tanc sŝjdaajik almi-madijul, matwed-esultijik,

40. Ac teluejik: Kjl tan cakj-scwiscaduun ucj alasudum-ŝgwom, ac eljduun nesu-guagu; uŝetŝijsj. Kjsulc ucwisic uctjin, ucj nŝasj clucj-ewe iktuk.

41. Ac encude elp ucj paduljasc, telj malj-gema-dijul; ac nuji-wijgug-edijik, ac nujit-pludaca-dijik, eejik:

42. Westŝj-abunj uctugju, cadu negum mesuh-setŝijsit. Negum tulj eligewit-ewic Islal iktuk, ucj nŝasj nigec clucj-ewe iktuk, ac uctlam-situm-udj-ducsunu utjnecu.

43. Eljdasip Kjsulc-iktuk: Kjsulc uŝetŝjac uljdelumaŝ. Mudu teluep, Njn na Kjsulc ucwisul.

44. Ac elp nuuji-cumutunejik t̃anic wijj culu-
c̃j̃shc-t̃ojik, ałm̃i-m̃adijul.

45. Ña wej̃adegemc mel̃xi-agweg b̃ogunitpac
c̃k̃i-b̃e-cw̃as̃ic t̃in telk̃ik mãcum̃g̃x, m̃is̃oc̃u
kipew̃at; (ed̃uc s̃istaj̃jeg.)

46. Ac kipew̃at S̃es̃us kes̃ig̃xwet, ̃et̃: ̃il̃i! ̃il̃i!
l̃amã sab̃act̃anj̃: ̃jeg, Ñ'k̃is̃ulcum! Ñ'k̃is̃ulcum!
c̃og̃ũw̃e ũc̃it bũnaj̃j̃in?

47. Ña ałt t̃anic cãcum̃ul-t̃ijik nãdel, tel̃uejik:
ut ċinum elc̃o-m̃ict̃u-ajul Il̃elul.

48. T̃oc̃u unc̃us̃ij̃ ñeuc-t̃ej̃it negum̃x p̃oc̃c̃ij̃bit,
p̃is̃x wes̃w̃adoc, ãc woj̃u-beg̃adoc tebuñegulu,
ñib̃j̃d̃õeg̃uc ses̃ũũsc̃u-ikt̃ugu, ãc nes̃amu-g̃õed̃ul-
ajul.

49. Uctugik ̃ej̃ik: Bũnaj̃s̃u; num̃j̃dũnec̃ Il̃el
ũpug̃is̃inn ũst̃x̃janu.

50. Cãdu S̃es̃us ap̃c̃ kes̃i-g̃xwet, t̃oc̃u eg̃ulamit.

51. Ac, edu, leg̃e-p̃ilãcun ũc̃j̃ ał̃a-s̃ũdum-og̃womc
ñx̃sk̃i-nãdas̃ic wej̃adegemc c̃ec̃w̃ec̃ m̃is̃oc̃u up̃ce-
w̃ẽgu: ãc mãcum̃ig̃x mãja-das̃ik, ãc cũndul
ñx̃sc̃o-g̃w̃ad̃as̃igul.

52. Ac ut̃cũdãcunn p̃anta-das̃igul, ãc p̃ũgwel̃cul
ut̃j̃n-ewol sab̃ew̃ul-t̃ijik et̃l̃i-ñebud-d̃ijik, ab̃ij̃begul,
weñãg̃aa-d̃igul;

53. Ac wej̃i tũwol-k̃j̃dãjik ut̃cũdãcun-um̃ũwol,
til̃is̃ip k̃is̃i m̃j̃nũnsit S̃es̃us; ãc p̃is̃cwed̃ajik sab̃ew̃ic
ũc̃j̃guncu, ãc wej̃i num̃j̃-g̃ũsul-t̃ijik p̃ig̃wel̃ñij̃u.

54. Ña cap̃jtun ãc t̃anic teg̃w̃eu-ãd̃ijul, et̃l̃i
sc̃ume-w̃ãd̃ijul S̃es̃usul, til̃is̃ip ñem̃j̃-dũdic̃ cũhc̃
ãc tãnul c̃og̃ũwel̃ k̃is̃a-das̃igul, l̃õoc̃ weg̃wodã-
sul̃tijik, tel̃uejik: ãmũc̃, uł̃a K̃is̃ulc̃ ũcw̃is̃-ubunu.

55. Ac pigwelkik ebijik eyum-udijik nadelu, tanic weji majul-cwola-dibunn Sesusul Galiletu ac abogunum-uadibunn.

56. Tegwau-adiji Mali Madlen; ac Mali, Sac ac Sesi ucwijuwol; ac Sebudi ucwisc ucwijuwol.

57. Na welaac pegisinc ginum milesuinu, Almuti-ewa, Sosep teluisit; ac Sesus kegi-nudum-wojul na;

58. Negum eljejul Pilaatul ac cwilu-dumuoq Sesusul utjinicu. Tocu Pilaat telkite m'tjin utigun-umu-sjlinu.

59. Tocu Sosep weswadoc m'tjin, ac tetpegaadoc atla-wegun iktuk wocumægu.

60. Ac pijadoc pile utcu-dacun iktuk, tan weji puju-cuda-sigup cunde-wictuc; ac eldedupcadoc meskiye cunde utcu-dacun cagunugu; tocu poctum-casit.

61. Na Mali Madlen ehk tet, ac elp uctuc Mali, ebijik tetpa-giu utcu-dacun iktuk.

62. Na ædus nagwec, (na wope,) kisi jlaldim-cewe, ucgi padulasc ac Palus-iac, etli-mxi-dajik Pilaategu;

63. Telwejik: N'sacum-aminen, migwi-dedumec ula kelus-cabe-witac telu-ebunac tan mjmajitec, Kisin-sugui-nac minun-sides.

64. Na ucit tulit-pludege utcu-dacun ulj-ancσ-dasinu misœcu n'sugui-naagu, cula-man kegi-nudun-woji mu upeji-dalin depeigu, ac upoetum-calansu, ac mu utuli-manx mjamuinu, Kisi minunsit Sesus; ac kespice-sjbugui-adacun ajim-sugictus muencude umscwes-awe-egu.

65. Pilaat elaji: Escum-umcæwe wescødum-muudjok; lidaew! tulj-ancø-dumuucw tan telj kjsip-cwodui-øku.

66. Tøcu elidajik, welj-ancødum-ijidiç utcu-daçun, etlipcuuq-duidiç cundx, [stuge wjigadigun,] aç escumum-cæwe iğā-duuu-diç.

CHAP. XXVIII.

NA kjsi atlas-muudigiscuc tan nagwewiæc um-scwesawæ•nagwec kegun-djæ-wuud iktuuk, Maļi Madlen pegjsinc, aç uctuc Maļi, unmjduunx utcuudaçun.

2. Ac, edu, iğac meskje cuhewu: mudu Uçgi-saçumx utansaleemul, weji njsasi-lijul wasøc, aç pegi-silnijul; aç weji apscwed-ædup-çadoc cuundx cagunuc, aç cæcu-basiç.

3. Ac telj ancām-cusit stuge wosø-gwodesc, aç utøcwonn telj wobegul stuge wosøgwec.

4. Ac telj çipa-ladijul nuji-ancø-daça-dijik, nencud-esultijik, aç telj-dajik stuge n'puinuugu.

5. Ac ansalewit usjdab-ugwuet, elaji ebiliji: Muu ucwæ-gwodasi-nx kilxu; mudu kejuulok ucwi-luonx Sesusu, tan cluçiçhe-tøtu.

6. Muu ulā eyumuuc; mudu kjsi mjuunsjdoc stuge tan teluøpu: çuggwadiçw! ancaptumuucw m'tubuun tan tet Saçumx elisin-cupu.

7. Ac cusadiçw aç tulj-muucw kegi-nuudumu-oji, kjsuçi-mjuun-sjdoc n'puwocun iktuk. Aç, edu, njgun-tescu-lugok Galilecu. Naðel tulj-numi-adoksup. Ancap-tumuucw! njn kjsi agun-udum-ulok.

8. Tœcu wejin-cusip-cœtum-çadjik utcuđacun iktugu, wegwodasijik 4c kesj uljđasijik ; 4c pœçj-bijik utagun-udum-uonx kegi-nuudumwoji.

9. Ac tan eladjik utagun-udum-uonx kegi-nuudum-woji, Sesus aşugwaji, elaji : uljđasiew ! tœcu pegjsinkik ebijik 4c 4la-suma-dijul.

10. Tœcu Sesus elaji : Mu ucwegwoda-sjnx ! 'ladiew, agunui-dumucw wijgimkik, njn nigunaşı Galjletcu ; nađel tet tulinmjidađ.

11. Ac ebijik etlj-puma-dijidj, 4lt scumewjnuuc pejj-dajik ucçiguncu, 4c agun-udum-uadiji ucçj pađuljasu tanul m'sit cœgwel telj kjscajj-agul.

12. Ac ucçj pađuljasc wiji-mxj-dađiji nujit-pluđ-đaca-diliji, 4c weswa-duđidj mx-agun-udum-umcœwe, 4c igunum-uadiç pigwelc suljewœ suma-gunisu ;

13. Teluejik : Tulj agun-udum-udicw, Kegi-nuudum-woji pejida-libun-igu depkigu, 4c wejj cumuutun-ula-dibunu nebudj-œegu.

14. Ac Gubulnœl nuudumaç, muunsama-desjnen, 4c luœcwodesjnen muu ucsespiđe-đaca-djnxu.

15. Tœcu negumx weswađuuidj suljewœ, 4c teladaça-dijik tan telj kjuudum-uçu. Ac ula keluswocun çakj bekewj-agunui-dasic Leswjbe-wictuuc mjsœcu kjsœuc.

16. Tœcu neuœtin-scucsijik çel neuœt kegi-nuudum-ujik, eljđajik Galjletcu, pumdun iktuk tan tet Sesus telkjmap [utulj-đalinu.]

17. Ac nemjadiç 4la-sui-ma-dijul ; çadu 4lt aşwj-đeđaca-dijik.

18. Ac Sesus pegjsinc, 4c kelulaji, œet : M'sit 4lsusudj waşœc 4c maçumigec igunum-uœsi.

19. Na učit 'lidaqew, kjnuu-dumuew m'sit tan tesaca-micsijik; tulj baptise-waluew Wegwisit, ac euçit, ac Weji-ulj-niescam, uwjsun iktuk.

20. Ac kjnuu-luew uculø-dumunx m'sit cøguwel tanul telkj-muløgup. Ac, aņcap-tumuew! njn tegweulok mjsøcu kespuh-sitcum-uigu: amen.

Pilling Library

Ayer

085

345

.M53

1853

AYER

Michener

- 4 -

